

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

לפני כבוד השופט ירון לוי

המאשימה מדינת ישראל

ע"י ב"כ עוה"ד מאור אבן חן, עוה"ד יונתן קרמר, עוה"ד יעל שחף, עוה"ד משה עקירב ועוה"ד נטלי קוקוי

נ ג ד

הנאשמים 1. פאינה קירשנבאום

ע"י ב"כ עוה"ד גיורא אדרת, עוה"ד אורן אדרת ועוה"ד אלון קליין

3. רמי כהן

ע"י ב"כ עוה"ד אבי חימי ועוה"ד משה וייס

ג ז ר ד ין

פתח דבר

1. פאינה קירשנבאום – סגנית שר הפנים, חברת הכנסת ומזכ"לית מפלגת ישראל ביתנו לשעבר, ומי שהייתה אמונה על חלוקת הכספים הקואליציוניים של המפלגה משך כשש שנים (להלן: "הנאשמת") – נותנת את הדין בגין חלקה בפרשיית שחיתות וסיאוב שלטונית חמורה ורחבת היקף, שיצרה גלי נזק היקפי משמעותיים, ובין היתר: חתירה תחת כללי השוויון בחלוקת תקציבי ציבור, באופן שהוביל להעמקת חוסר האמון הציבורי בנבחרי הציבור; פגיעה אנושה בשורת עמותות ועסקים מהם לקחה שוחד; סיבוך אזרחים שומרי חוק בעבירות פליליות; ופגיעה בתדמית מפלגת ישראל ביתנו. במעשיה הזיקה הנאשמת אף לעצמה – בצע הכסף והשררה הובילו לסטייה עמוקה מדרך הישר, באופן שזכויותיה הרבות כמשרתת ציבור שתרמה לחברה הישראלית מחווירות לנוכח הרקב המוסרי המשתקף משליחת ידה אל הקופה הציבורית, שניתנה לידיה למשמרת.

2. רמי כהן – ממקימי ישראל ביתנו, וחברה הטוב של הנאשמת, ובמועד פתיחת החקירה מנכ"ל משרד החקלאות; אלוף משנה במילואים ששירת, בין היתר כקצין אג"ם בסיירת מטכ"ל, כמפקד יחידת "669", ראש ענף ארגון בחיל האוויר, מפקד טייסת מבצעית ומפקד כנף (להלן: "הנאשם") – נותן את הדין בגין מעורבותו בשורת עבירות, שליבתן מערכת יחסי תן וקח שקיים עם הנאשמת, וניצול קשריו והשפעתו במפלגה, להפקת טובות הנאה אישיות. הנאשם – לפי חלקו – חבר לנאשמת בנטילה מהקופה הציבורית. אף הנאשם פעל באופן מושחת ומסואב, ובמו ידיו הטיל צל כבד על מורשתו המפוארת כמפקד מוערך, כאדם וכמנהל עתיר זכויות.

הפרשה בתמצית

3. הנאשמים הורשעו – לאחר שמיעת הראיות – בעבירות של מתן וקבלת שוחד, הפרת אמונים, הלבנת הון, עבירות מס ועבירות נלוות נוספות (כל אחד לפי חלקו).

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

4. הנאשמת הורשעה בכך שלקחה שוחד באופן שיטתי, ערמומי ומתוחכם, משך כשש שנים, משמונה גורמים שאינם קשורים זה לזה. הנאשמת נהגה לדרוש תמורה כספית, לשימושה האישי לצרכי המפלגה ולמקורבים, מגורמים להם הקצתה כספים קואליציוניים. בשיטה זו, נטלה הנאשמת נתח מכספי הציבור עליהם הייתה אמונה, בסך מצטבר של כ- 2,000,000 ₪. כספי השוחד שימשו את הנאשמת ואת בני משפחתה; את המפלגה ואת מקורבי הנאשמת וגורמים שחפצה בטובתם. בראש המקורבים, חברה הטוב של הנאשמת, הנאשם, שנטל לכיסו כחצי מיליון ₪ מאותם כספים, בגינם הורשעה הנאשמת בקבלת שוחד (יוטעם כי לנאשם לא יוחסה כל עבירה בגין כך). בנוסף, העבירה הנאשמת כספים קואליציוניים בסך 1.5 מיליון ₪, לאיגוד הכדורסל ולאיגוד הכדוריד, ביודעה, או תוך עצימת עיניה לאפשרות, שמקורביה צפויים לקבל תמורה כספית בעד העברת הכספים.

5. הנאשם הורשע בכך שלקח שוחד, מאיגוד הכדורסל, בסך 98,600 ₪ בתמורה להנעת הנאשמת להקצות מיליון ₪ לאיגוד וביקש מעמותת שילה הקדומה שוחד בסך 100,000 ₪, בתמורה לשימוש בקשריו במשרד התיירות לקידום העברת תקציב לעמותה; הנאשם זייף מסמכים שנועדו להסוות את כספי השוחד שקיבל מאיגוד הכדורסל ואת הכספים שניסה לקבל מעמותת שילה הקדומה; הנאשם שלח חלק מהמסמכים המזויפים בפרשת איגוד הכדורסל לחוקרי המשטרה במטרה להטעותם; הנאשם מסר דיווחים כוזבים – לחטיבה להתיישבות ולמועצה האזורית חבל לכיש – על שעות עבודה שביצעה, כביכול, רעייתו בתיה, שעות שלא בוצעו בפועל, וכתוצאה מכך קיבל במרמה תשלומים עודפים. הנאשם הורשע אף באיום על קצין משטרה.

6. כתב האישום הוגש במקור נגד חמישה נאשמים: הנאשמת; מנהל אגף הארגון של מפלגת ישראל ביתנו לשעבר, דוד (דאוד) גודובסקי (להלן: **גודובסקי**); הנאשם; גזבר מועצת מטה בנימין לשעבר, אפי פלס (להלן: **"פלס"**); ורעייתו של רמי כהן, בתיה כהן (להלן: **"בתיה"**). הצדדים הגיעו להסכמות בעניינם של גודובסקי, פלס ובתיה, במסגרתן הודו נאשמים אלה והורשעו בעובדות כתבי אישום מתוקנים, ודינם נגזר. גזר הדין (כמו גם הכרעת הדין) הם בעניינם של הנאשם והנאשמת בלבד.

עיקרי הכרעת הדין

העובדות

7. נסיבותיהם המלאות של האירועים פורטו בהרחבה ובהעמקה בהכרעת הדין מיום 25.3.2021, הנפרשת על פני למעלה מ-1,000 עמודים. לצורך גזר הדין, יתוארו, בתמצית, ממצאי העובדה העיקריים שנקבעו בהכרעת הדין – בכל אחד מ-12 האישומים שבהם הואשמו והורשעו הנאשמים – כל אחד לפי חלקו:

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

פרשת המופעים (אישום 1):

8. באישום הראשון הורשעה הנאשמת בכך שלקחה מעדי המדינה נלי דינוביצקי ואיגור ריז (להלן, בהתאמה: "דינוביצקי" ו"ריז") – בצוותא חדא עם גודובסקי – שוחד בסך כולל של 76,700 ₪ לכל הפחות.

9. הוכח שהנאשמת וגודובסקי נעתרו לבקשת דינוביצקי, לסייע לחברת ההפקות שבבעלותה להתקשר בהסכמים להפקת אירועי תרבות במימון רשויות מקומיות או משרד הקליטה. את הסיוע התנו הנאשמת וגודובסקי בתמורה בסך של 10% מהתקציב שיתקבל בחברת ההפקות עבור הפקת המופעים. בסיוע הנאשמת וגודובסקי, הפיקה דינוביצקי, לכל הפחות, 15 מופעים, עבורם קיבלה ממשרד הקליטה ומהרשויות המקומיות סך כולל של 767,707 ₪, לכל הפחות. בהתאם לסיכום עם הנאשמת וגודובסקי, שילמה להם דינוביצקי שוחד בסך 76,770 ₪, לכל הפחות. כספי השוחד הועברו לנאשמת ולגודובסקי בצוותא חדא, במזומן (למעט סך 9,950 ₪ שהועברו לגודובסקי בהעברה בנקאית). דינוביצקי מסרה לנאשמת כסף במזומן בשתי הזדמנויות – בבית העדה בבאר-שבע ובבית קפה בתל אביב. המועדים והסכומים המדויקים לא הוכחו בראיות. יתר כספי השוחד נמסרו, במזומן, לגודובסקי.

10. במסגרת אישום זה הורשעה הנאשמת בשתי עבירות לקיחת שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין; ריבוי עבירות הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון; ריבוי עבירות שימוש במרמה, עורמה ותחבולה במזיד ובכוונה להתחמק ממש לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה. הנאשמת זוכתה מעבירת בקשת שוחד, לפי סעיף 290 בצירוף סעיף 294 לחוק העונשין ומעבירת מרמה והפרת אמונים, לפי סעיף 284 לחוק העונשין.

פרשת דון טבק (אישום 2):

11. באישום השני הורשעה הנאשמת בכך שלקחה שוחד משלושה גורמים שונים – החברה לפיתוח השומרון (69,542 ₪); מתנ"ס מועצת בנימין (57,420 ₪); והנאשם (34,800 ₪) – בסכום כולל של 161,762 ₪ (בהכרעת הדין נפלה טעות חשבונאית בסכימת כספי השוחד שקיבלה הנאשמת, בכך שבמקום הסכום המדויק של 161,762 ₪ צוין בטעות סך 157,762 ₪ – ראו עמודים 430 ו-455 להכרעת הדין).

כספי השוחד הועברו, בהנחיית הנאשמת, לדינוביצקי וריז ושימשו לטובת כיסוי חלקה של הנאשמת במיזם עסקי משותף עם השניים לייבוא סיגריות דקות בטעמים לישראל.

12. במסגרת אישום זה הורשעה הנאשמת בכך שלבקשת הנאשמת העביר לדינוביצקי סך 34,800 ₪, לטובת הנאשמת, בודעו שנוכח תפקידיה הציבוריים בישראל ביתנו ובכנסת באותה עת, הייתה לנאשמת יכולת לסייע לעסקי הנאשם – שהתפרנס, בין היתר, ממתן יעוץ לגופים ציבוריים – כפי שאף עשתה, בפועל, כפי שיפורט בהמשך.

13. בגין המעשים המתוארים הורשעה הנאשמת בשלוש עבירות לקיחת שוחד, לפי סעיף 290 בצירוף סעיף 294 לחוק העונשין; שלוש עבירות הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון; ושלוש

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

עבירות של שימוש במרמה, עורמה ותחבולה במזיד ובכוונה להתחמק מתשלום מס, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

הנאשם הורשע במתן שוחד, עבירה לפי סעיף 291 לחוק העונשין ובהלבנת הון, עבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון.

פרשת החברה לפיתוח השומרון (אישום 3):

14. באישום השלישי הורשעה הנאשמת בכך שלקחה שוחד מהחברה לפיתוח השומרון בסך כולל של 932,200 ₪, לכל הפחות.

הוכח שתקופה קצרה לאחר שקיבלה על עצמה את האחריות על חלוקת הכספים הקואליציוניים של מפלגת ישראל ביתנו, הגיעה הנאשמת להסכם שוחדי עם ראש המועצה האזורית שומרון. הוסכם שהנאשמת תקצה סך של 3.5 מיליון ₪ מתקציב הכספים הקואליציוניים של המפלגה לכיסוי חובות החברה לפיתוח, שנמצאה אותה עת בחובות שאיימו על המשך קיומה, ושבתמורה תעמיד האחרונה סך של 1.5 מיליון ₪ – מתוך אותם כספים קואליציוניים – לצרכי מפלגת ישראל ביתנו.

15. בהמשך להסכם השוחדי הקצתה הנאשמת סך של 3.5 מיליון ₪ מהכספים הקואליציוניים של המפלגה לחברה לפיתוח, וקיבלה בתמורה: הסעות ללא תשלום עבור המפלגה (38,400 ₪); תשלום לנאשם (487,200 ₪); תשלום לאתר האינטרנט בשפה הרוסית יזרוס, שהנאשמת חפצה ביקרו (156,600 ₪); תשלום למקורב לנאשמת ולמפלגה, אלכס קלויצקי (250,000 ₪); והעברת כספים לדינוביצקי לצורך מימון חלקה של הנאשמת במיזם ייבוא הסיגריות (69,542 ₪). סך זה לא נלקח בחשבון בחישוב סך השוחד הכולל שכן שוייד לאישום השני, פרשת דון טבק).

16. בגין המעשים המתוארים הורשעה הנאשמת בארבע עבירות לקיחת שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין; ארבע עבירות הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון ועבירת מרמה והפרת אמונים, לפי סעיף 284 לחוק העונשין.

פרשת עזרא (אישום 4):

17. באישום הרביעי הורשעה הנאשמת בכך שלקחה שוחד מתנועת הנוער הבינלאומית עזרא בדמות טובות הנאה לה, לבני משפחתה ולמפלגה, בשווי כולל של \$81,939 (סך - 270,000 ₪ לפי שער הדולר היציג במועד הטיעונים לעונש, הנמוך משער הדולר בעת ביצוע העבירות (פרוטוקול עמ' 7087).

18. הוכח כי בהמשך לפניית מנכ"ל תנועת הנוער עזרא, שביקש מהנאשמת שמפלגת ישראל ביתנו תתמוך בתנועת הנוער, סוכם שבתמורה לסיוע הנאשמת לתנועת הנוער בגיוס כספי תרומות ובתקציבים ציבוריים, תעמיד עזרא לרשות הנאשמת 50% מהסך הכספי שתסייע הנאשמת לגייס – לצרכיה ולצרכי המפלגה.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

במהלך השנים 2011-2014 סייעה הנאשמת לעזרה בגיוס תרומות, ובהקצאת תקציבים ציבוריים בסכומים ניכרים, ולכל הפחות כ-500,000\$. בתמורה, מימנה עזרה טובות הנאה לנאשמת, לבני משפחתה ולמפלגה, לפי הפירוט הבא:

(א) מימון נסיעות לחו"ל של הנאשמת ובני משפחתה בסך כולל של \$29,867.59: מימון נסיעת בתה מיטל לניו-יורק בחודש ספטמבר 2011 (\$1,304.24); מימון נסיעת הנאשמת ללונדון בחודש מאי 2012 (\$2,567); מימון טיסת בתה רנית למוסקבה בחודש יוני 2013 (\$914); מימון נסיעת משפחת הנאשמת (בן זוגה, בתה מיטל, בנה טמיר, אחיה וגיסתה) לקנדה ולניו-יורק בחודש ספטמבר 2013 (\$17,456); מימון נסיעת הנאשמת למוסקבה בחודש אוקטובר 2013 (\$728); מימון נסיעת הנאשמת לאתונה בחודש מרס 2014 (\$2,446); מימון נסיעת בנותיה, מיטל ורנית, לניו-יורק בחודש יוני 2014 (\$4,452.35).

(ב) רכישת מוצרי מחשב, אלקטרוניקה וצילום עבור הנאשמת בסך כולל של \$8,577.82: טאבלט; מחשב נייד; מחשב נייד (Mac Book Air); מצלמה משוכללת; עדשת מצלמה; מבזק חיצוני למצלמה; שני מכשירי טלפון סלולרי (iPhone).

(ג) העסקת בנה של הנאשמת בעזרה בתמורה כוללת של \$6,942.69.

(ד) מימון סקר שבוצע עבור מפלגת ישראל ביתנו, בסך של \$36,551.

19. בגין המעשים המתוארים הורשעה הנאשמת בריבוי עבירות שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין; ריבוי עבירות הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון; ובריבוי עבירות שימוש במרמה, בעורמה ובתחבולה במזיד ובכוונה להתחמק ממס, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

פרשת מגילות (אישום 5):

20. באישום החמישי הורשעה הנאשמת, בכך שהתנתה הקצאת שלושה מיליון ₪ מהכספים הקואליציוניים של ישראל ביתנו, למועצה האזורית מגילות, בכך שמגילות תעביר חצי מיליון ₪ למטרה שתגדיר הנאשמת, ומתוכם סך 240,000 ₪ יועבר לאתר יזרוס. בעקבות דרישת הנאשמת, ועל פי הוראת ראש המועצה האזורית מגילות, שולם ליזרוס סך כולל של 236,000 ₪.

21. בגין המעשים המתוארים הורשעה הנאשמת בעבירות של לקיחת שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין והלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון.

פרשת איילים (אישום 6):

22. באישום השישי הורשעה הנאשמת בכך שלקחה מעמותת איילים שוחד בסך כולל של 295,300 ₪, באמצעות מימון שכר חודשי לפעיל מפלגת ישראל ביתנו, האלוף האולימפי מיכאל קלגנוב ומימון שירותי יחסי ציבור לנאשמת עצמה, וכן שביקשה שוחד בסך 300,000 ₪, שיועד להקמת עמותת שייט שתעסיק את קלגנוב, ו-20,000 \$ לצורך מימון רכישת מדליות לוטרנים של מלחמת העולם

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

השנייה. בנוסף, התנתה הנאשמת העברת 1.5 מיליון ₪ לעמותת איילים, בכך שהעמותה תעסיק את חברת הכנסת לשעבר, ליה שמטוב.

23. הוכח שהנאשמת – שהקצתה לאיילים תקציבים בסך כולל של 10.5 מיליון ₪ – דרשה, באמצעות גודובסקי, לקבל תמורה בעד כספי התמיכה. חלק מדרישות השוחד של הנאשמת מאיילים מולאו: מימון שכרו של קלגנוב בעמותה משך כשנה, הגם שלא עבד בתמורה לשכר, ומימון יחסי ציבור לנאשמת. יתר הדרישות לא הושלמו עד מועד פרוץ החקירה בפרשה.

24. בגין המעשים המתוארים הורשעה הנאשמת ב-2 עבירות לקיחת שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין; 4 עבירות בקשת שוחד, לפי סעיף 290 בצירוף סעיף 294 לחוק העונשין; 2 עבירות הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון; ועבירת שימוש במרמה, ערמה ותחבולה במזיד ובכוונה להתחמק ממס, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

פרשת התאחדות היזמים (אישום 7):

25. באישום השביעי הורשעה הנאשמת בכך שלקחה ממנכ"לית התאחדות היזמים בישראל שוחד, ששווי 15,084 ₪, באמצעות מימון הוצאות נסיעתם של יועץ התקשורת שלה ושל עוזרה, גודובסקי, לנסיעת עבודה לסרביה ולאוקראינה.

26. בגין המעשים המתוארים הורשעה הנאשמת בעבירת לקיחת שוחד לפי סעיף 290 לחוק העונשין ובעבירת הלבנת הון לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון. הנאשמת זוכתה מעבירות לקיחת שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין והלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, בהתייחס לנסיעה קודמת של גודובסקי במימון ההתאחדות.

פרשת איגוד הכדורסל (אישום 8):

27. אישום רחב היקף זה נחלק לשלושה חלקים: חלק ראשון – תיווך בשוחד מאיגוד הכדורסל; חלק שני – זיוף מסמכים; חלק שלישי – העסקת בנה של הנאשמת על ידי הנאשם.

חלק ראשון – מרמה והפרת אמונים (הנאשמת) ותיווך בשוחד (הנאשם)

28. במסגרת חלק זה הורשעה הנאשמת בכך שלבקשת הנאשם, ובעודה מצויה בניגוד עניינים חריף בשל קשריה עמו, העבירה לאיגוד הכדורסל מיליון ₪ מהכספים הקואליציוניים של ישראל ביתנו. הנאשמת העבירה את הכספים בדרך חריגה, תוך עקיפת המגבלה החוקית המונעת העברת התקציב ישירות לאיגוד הכדורסל. עוד נקבע, שלכל הפחות, הנאשמת עצמה את עיניה בפני האפשרות שבנסיבות פניית הנאשם אליה, ועל רקע מערכת היחסים הכספית ביניהם, יש לנאשם אינטרס כלכלי בקידום הבקשה.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

29. הנאשם הורשע בכך שקיבל מאיגוד הכדורסל סך 98,600 ₪ בתמורה לבקשתו מהנאשמת להעדיף את איגוד הכדורסל ולהעביר לו סך מיליון ₪, מהכספים הקואליציוניים של ישראל ביתנו.

30. בגין מעשים אלה הורשעה הנאשמת בעבירה של מרמה והפרת אמונים, לפי סעיף 284 לחוק העונשין, והנאשם הורשע בעבירות של תיווך בשוחד, לפי סעיף 295(ב) בצירוף סעיף 290 לחוק העונשין; עשיית פעולה ברכוש אסור, לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון; והלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון.

חלק שני – הנאשם: זיוף מסמכים

31. במסגרת חלק זה הורשע הנאשם, בכך שבעקבות חשיפת הפרשה בתקשורת יצר ארבעה מסמכים, שנועדו ליצור מצג כוזב לפיו, סך 98,600 ₪ שולם כשכר חודשי בגין עבודה שביצעה כביכול, רעייתו בתיה עבור האיגוד ולא כתשלום חד פעמי, בגין השפעתו על הנאשמת להעביר מיליון ₪ מהכספים הקואליציוניים לאיגוד הכדורסל.

הנאשם, שבאותה עת נשא כבר בתפקיד ממלכתי בכיר, מנכ"ל משרד החקלאות, חשש מהנזק העלול להיגרם לו אם יתברר חלקו האמיתי בפרשה, ושלח לחוקרי המשטרה, שלושה מתוך ארבעת המסמכים המזויפים שיצר, כדי להטעותם כי התשלום מאיגוד הכדורסל נתקבל בתמורה לעבודה שבתיה ביצעה, כביכול, עבור האיגוד – עבודה שלא הייתה ולא נבראה.

32. בגין מעשים אלה הורשע הנאשם בעבירות של זיוף מסמך בנסיבות מחמירות לפי סעיף 418 סיפה לחוק העונשין, רישום כוזב במסמכי תאגיד, לפי סעיף 423 לחוק העונשין ושיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין.

חלק שלישי – העסקת בנה של הנאשמת על ידי הנאשם

33. בחלקו השלישי של האישום הורשעו הנאשמים בכך שלבקשת הנאשמת העסיק הנאשם את בנה טמיר, בחברה שבשליטתו, כאוסף חומר באינטרנט, משך שבעה חודשים, בגינם קיבל טמיר שכר חודשי, בסכום כולל של 27,850 ₪. הוכח שבמסגרת עבודתו של טמיר שלוש הודעות דוא"ל, הכוללות קישורים לאחד עשר מאמרים. עבודה שלה הקדיש שעות ספורות בלבד. עוד הוכח שהנאשם שילם לטמיר בגין למעלה משני חודשי עבודה במהלכם טמיר כלל לא הועסק.

34. בגין מעשים אלה הורשעה הנאשמת בעבירות של לקיחת שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין והלבנת הון לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון; והנאשם הורשע בעבירה של מתן שוחד לפי סעיף 291 לחוק העונשין.

פרשת איגוד הכדוריד (אישום 9):

35. באישום זה הורשעה הנאשמת בכך שהעבירה לאיגוד הכדוריד חצי מיליון ₪ מהכספים הקואליציוניים של ישראל ביתנו. זאת, בידיעה שכתוצאה מכך יקבל מקורבה, משה קליסקי,

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

טובות הנאה כלכליות. ואכן, בתמורה להעברת כספי התמיכה קיבל קליסקי מהאיגוד, כנגד חשבונית כוזבת, סך 188,000 ₪, מבלי שביצע עבודה כלשהי עבור האיגוד.

36. בגין המעשים המתוארים הורשעה הנאשמת בעבירה של מרמה והפרת אמונים, לפי סעיף 284 לחוק העונשין.

פרשת שילה הקדומה (אישום 10):

37. הנאשם הורשע בכך שהציע למנכ"ל עמותת שילה הקדומה למנף את קשריו במשרד התיירות ולסייע בהשגת תקציב לפרויקט, בתמורה לתשלום בסך 100,000 ₪, שישולם לחברה שבשליטתו. כדי להסוות את מעשיו יצר הנאשם שלושה מסמכים פיקטיביים, שתוארכו באופן שיקרי לאחור והציגו מצג כוזב של מהות ההתקשרות, וכן ערך חשבונית עסקה פיקטיבית. ניסיון הנאשם לא צלח עקב סירובו של מנכ"ל העמותה לדרישת התשלום של הנאשם.

38. בגין מעשים אלה הורשע הנאשם בעבירות של ניסיון לתיווך בשוחד, לפי סעיף 295(ב) בצירוף סעיף 290 ובצירוף סעיף 25 לחוק העונשין, זיוף מסמך בנסיבות מחמירות לפי סעיף 418 סיפה לחוק העונשין, ורישום כוזב במסמכי תאגיד לפי סעיף 423 לחוק העונשין.

מרמה בדיווחי שעות עבודה (אישום 11):

39. באישום זה הורשע הנאשם בכך שבעקבות דווחי שעות עבודה כוזבים שהגיש, בשם חברה בשליטתו, לשני גופים ציבוריים – המועצה האזורית לכיש, והחטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית – קיבל במרמה תשלומים עודפים. בגין מעשים אלה הורשע הנאשם בשתי עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפה לחוק העונשין.

איומים על קצין משטרה (אישום 12):

40. הנאשם הורשע, בכך שבתום דיון בבית משפט השלום, בנושא תפיסה זמנית של רכוש הנאשם, שנשתיים שלא לשיעור רצונו, אמר לקצין משטרה: "אתה טענת דברים לא נכונים היום... אתה תשלם על זה ביוקר, אני סימנתי אותך". בגין מעשה זה הורשע הנאשם בעבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

העבירות

41. בגין המעשים המתוארים הורשעו הנאשמים בעבירות הבאות:

הנאשמת

א) 15 עבירות לקיחת שוחד (כולל ריבוי עבירות) – עבירה לפי סעיף 290 לחוק העונשין, התשל"ז-1977;

ב) 4 עבירות בקשת שוחד, לפי סעיף 290 בצירוף סעיף 294 לחוק העונשין;

ג) 3 עבירות מרמה והפרת אמונים, לפי סעיף 284 לחוק העונשין;

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

- (ד) 15 עבירות הלבנת הון (כולל ריבוי עבירות) – עבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000;
- (ה) 6 עבירות שימוש במרמה, בעורמה ובתחבולה במזיד ובכוונה להתחמק ממס (כולל ריבוי עבירות) – עבירה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש].

הנאשם

- (א) 2 עבירות מתן שוחד, לפי סעיף 291 לחוק העונשין;
- (ב) תיווך בשוחד, לפי סעיף 295(ב) בצירוף סעיף 290 לחוק העונשין;
- (ג) ניסיון לתיווך בשוחד, לפי סעיף 295(ב) בצירוף סעיף 290 ובצירוף סעיף 25 לחוק העונשין;
- (ד) 2 עבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין;
- (ה) 2 עבירות זיוף מסמך בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 418 סיפא לחוק העונשין;
- (ו) 2 עבירות רישום כוזב במסמכי תאגיד, לפי סעיף 423 לחוק העונשין;
- (ז) 2 עבירות הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון;
- (ח) עשיית פעולה ברכוש אסור, עבירה לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון;
- (ט) שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין;
- (י) איומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

ראיות הנאשמת לעונש

42. בהסכמת הצדדים, הגישה הנאשמת ראיותיה לעונש בכתב – המעידות, בין היתר, על מסירות הנאשמת לפעילותה הציבורית הענפה; על ההערכה שרחשו לה עמיתיה, חברי הכנסת, לרבות חברי כנסת שאינם שייכים למחנה הפוליטי של הנאשמת; ועל היותה עמוד תווך במשפחתה – הכל כפי שיפורט להלן:

(א) מכתב בתה של הנאשמת, מיטל קירשנבאום – בתה של הנאשמת תארה באופן מרגש ונוגע ללב את תפקידה המרכזי של הנאשמת במשפחה, ואת התמיכה המשמעותית שהיא מעניקה לבני משפחתה, שלא תפורט מטעמי הגנה על פרטיות הנאשמת ומשפחתה. הבת ציינה את חששותיה הכבדים מהשלכות הענישה הצפויה על הנאשמת ועל המשפחה; את המעמסה הרגשית ואת המחירים הכלכליים שנלוו לחשיפת הפרשה והתנהלותה. הבת תיארה את מסירות הנאשמת לחברה הישראלית, שהתבטאה בעבודתה כאחות במחלקה אונקולוגית ובתרומתה ליישוב הארץ.

מיטל ביקשה שבעת גזירת הדין ינתן משקל הולם לדבריה, אשר נכתבו מדם ליבה, ובית המשפט ינהג בנאשמת במידת הרחמים והחמלה (נ/302).

(ב) מכתב יו"ר הכנסת ה-17, דליה איציק – ממנו עולה שהנאשמת ניחנה בחכמה, בשיקול דעת ובחריצות; כי היא מסורה לעבודתה ולזולת; השקיעה שעות רבות בעבודתה בכנסת; קידמה

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

- חקיקה בנושאים חשובים, ובפרט בסוגיות הנוגעות לקידום מעמד האישה; וכי זכתה להערכה רבה מחברי הכנסת במהלך כהונתה בשל תכונותיה אלה (נ/303ח').
- (ג) **מכתב שר הביטחון והרמטכ"ל לשעבר, שאול מופז** – ממנו עולה הערכה רבה לעשייתה הציבורית של הנאשמת, ולפעילותה בתחומים: קידום מעמד האישה; קידום הספורט ההישגי בישראל; דאגה לניצולי השואה; קשר עם יהדות התפוצות; וקידום החינוך הפיננסי (נ/303ח').
- (ד) **מכתב סגן יו"ר הכנסת לשעבר, יואל חסון** – המעיד על מחויבותה העמוקה לערכים ציוניים ועל פעילותה הציבורית הענפה במסגרת הקונגרס הציוני; למען משפחות עולים, וההתיישבות; על פעילותה לקידום שיתופי פעולה בין-מפלגתיים לקידום חקיקה חברתית לטובת הציבור; על היותה אשת משפחה שגידלה את ילדיה לערכי אהבת הארץ והמדינה; ועל היותה מודל לחיקוי על רקע היותה עולה שהפכה למנהיגה מוערכת. מר חסון ביקש מבית המשפט, בשעת גזירת הדין, לשקלל לצד טעויות הנאשמת, את צדדיה המוארים והיפים, סיפור חייה הלא פשוט, משפחתה הנהדרת ותרומתה למדינה (נ/330ח').
- (ה) **מכתב מר צביקה ורפל, מ"פ בצנחנים, ורפתן** – המעיד על סיוע הנאשמת לענף הרפתנים, באופן, שלדברי הכותב, הציל את הענף מחיסול. עוד מעיד המכתב על מסירות הנאשמת, זמינותה וקשיבותה לקשיי הרפתנים והירתמותה לסיוע להם (נ/330ח').
- (ו) **מכתבי ד"ר יוכבד פנחסי אדיב, יו"ר פורום המכללות הטכנולוגיות, ומר יעקב דור, מרכז הפורום; מר עידו חגאי, מנכ"ל המכללה הטכנולוגית כנרת; ועמית הלוי, ראש המכללה למדינאות** – המעידים על הירתמות הנאשמת לסיוע למכללות הטכנולוגיות במאבקן להשיג תקציב ראוי לחינוך טכנולוגי בכלל ובאזורי עדיפות לאומית בפרט, וכי תודות למחויבות הנאשמת, מסירותה ונחישותה זכו אלפי סטודנטים מהפריפריה ללמוד, לקבל תעודת הנדסאי ולהשתלב במעגל התעסוקה (נ/330ח').
- (ז) **מכתב אירינה גנין, סגנית ראש עיריית בת ים לשעבר** – המעיד על הירתמות הנאשמת, והעמותה בראשה עמדה בזמנו, "לב עמיי", לסיוע לקטינים תושבי בת ים שנפגעו כתוצאה מהפיגוע בדיסקוטק הדולפינריום בתל אביב בשנת 2001.
- (ח) עוד הוגשו אסופת אסמכתאות רפואיות הנוגעות לעניינם של הנאשמת, אם הנאשמת ובן זוגה, שתכניה לא יפורטו מטעמי צנעת הפרט (נ/303ז'); ואסופת תעודות הוקרה מהגופים הבאים: New York State Assembly; המכללה למדינאות; המרכז לעיצוב ולטכנולוגיה אריאל בשומרון; המרכז לקידום מעמד האשה ע"ש רות ועמנואל רקמן; מועצה אזורית גולן; הקונגרס היהודי העולמי; והמרכז הרפואי האוניברסיטאי ברזילי (נ/303ט').

ראיות הנאשם לעונש

43. 18 עדי אופי העידו מטעם הנאשם. עדי האופי תארו את הנאשם כאיש משפחה מסור ואוהב, המשמש עמוד תווך לבני משפחתו, ובעיקר לרעייתו; איש צבא בעל רקורד עשיר ביותר של תרומה לביטחון המדינה, הגנה על חיי אדם ושיפור תהליכים בכל הענפים בהם שירת; מנהל מוערך

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

וכריזמטי; איש נוח לבריות, בעל יכולת ליצור קשר טוב, "בגובה העיניים", עם כל הסובבים אותו; איש בעל ערכים המסור לשליחותו הציבורית.

א) מר דובי אמיתי, יו"ר נשיאות המגזר העסקי, יו"ר הפורום בחברתי-כלכלי, נשיא התאחדות האיכרים ופלאח, העיד שנחשף לפעילותו הצבאית של הנאשם במהלך מלחמת לבנון. באותם ימים פיקד העד על לוחמים בקרב מעבר לגבולות המדינה, והנאשם שימש מפקד יחידת 669. העד מסר שהנאשם הוביל מבצע חילוץ פצועים הרואי שהציל חיי לוחמים פצועים שחולצו מן הקרב. שנים רבות לאחר מכן פגש העד בנאשם פנים אל פנים, כשהאחרון מונה לתפקיד מנכ"ל משרד החקלאות. העד מסר שבתקופת כהונתו כמנכ"ל היה הנאשם שותף לשינוי פרדיגמה בתפיסה ובהיערכות של ענף החקלאות. בין היתר, בעקבות לקחי מבצע צוק איתן, הוביל הנאשם רפורמה לביטחון אספקת מזון בעתות חירום (פרוטוקול, בעמ' 7049; ראו גם נ/300).

ב) מר איתן מורג, כלכלן, עבד בבנק ישראל למעלה מ-37 שנים במגוון תפקידים, מסר כי במסגרת תפקידו האחרון בבנק ישראל, בו עסק בהכשרת הבנק לתפקד בתנאי חירום, גייס את הנאשם על מנת להכשיר את הבנק באופן מתודולוגי תוך הטמעת פרקטיקות צבאיות. העד עבד עם הנאשם באופן אינטנסיבי כ-7 שנים. לדברי העד, תרומת הנאשם לפיתוח חוסן החירום בבנק ישראל הייתה משמעותית ביותר. הנאשם ניהל תרגילי חירום וחזרה לשגרה; תפעל מערכת גדולה ומסועפת; הדריך קורסים; עבד ישירות מול המנכ"ל והנגיד ואף זכה לתעודת הוקרה על פועלו. העד תיאר את הנאשם כאדם אמין ודיסקרטי שהצליח להוביל שינויים משמעותיים בבנק ישראל בזכות יכולתו לעבוד עם כל שדרת העובדים בבנק. עוד מסר העד כי מעבר ליכולותיו המקצועיות הנאשם הותיר עליו רושם של אדם ישר (פרוטוקול, בעמ' 7050-7052; נ/300).

ג) עו"ד הראל לוקר, יו"ר התעשייה האווירית ויו"ר פז אנרגיה, כיהן בין השנים 2011-2015 כמנכ"ל משרד ראש הממשלה, העיד כי הכיר את הנאשם עת כיהן כמנכ"ל משרד החקלאות וציין כי הוא בלט ביכולותיו המקצועיות, באמינותו, ביכולת הביצוע שלו, וכי הוא "היה שותף אמיתי לעשייה ממלכתית לטובת המדינה". העד מסר כי הנאשם הוא אדם ערכי, ציוני, אשר סייע רבות למגזר החקלאות במגוון סוגיות, בין היתר, במהלך מבצע צוק איתן. העד מסר כי הנאשם התאפיין בדאגתו הרבה לזולת ובפרט לאנשים העובדים סביבו וכן לאנשים חלשים ומתקשים. העד התייחס בהערכה להחלטת הנאשם להתפטר עם פרוץ החקירה בעניינו, ולא להיאחז בתפקיד, למרות המחיר הכלכלי הכרוך בכך, מתוך כבוד לתפקיד ממשלתי (פרוטוקול, בעמ' 7052-7053).

ד) עו"ד דנה אופנהיימר, מנהלת קשרי ממשל ב-ICL כימיקלים לישראל, העידה שהכירה את הנאשם בעמותה של בוגרי סיירת מטכ"ל ושם הציע לה הנאשם להיות היועצת שלו במשרד החקלאות ופיתוח הכפר. העדה מסרה כי הנאשם היה מקצוען, תובעני וכי ברמה האישית למדה ממנו רבות. העדה מסרה כי עד היום היא חברה טובה של הנאשם ומשפחתו, בפרט של בתיה אשתו, שמצבה הפיזי והנפשי קשה מאוד בימים אלה (פרוטוקול, בעמ' 7054-7055).

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

- ה) ד"ר אסף לוי, סמנכ"ל גורמי ייצור במשרד החקלאות ופיתוח הכפר, העיד שהחל את עבודתו במשרד החקלאות בשנת 2007 ובשנת 2013 החל לכהן כיועץ לנאשם ששימש כמנכ"ל משרד החקלאות. העד מסר שהנאשם התאפיין ביושרתו, באמינותו, ביכולתו לקבל החלטות וכן ביכולתו להתחשב בפרט ובכפופים לו ולראות אותם כשווים בין שווים. העד מסר שהנאשם הגיע להישגים מקצועיים רבים במשרד, בין היתר, שיקום עוטף עזה לאחר מבצע צוק איתן והקמת נחלות ברמת הגולן (פרוטוקול, בעמ' 7055-7056).
- ו) מר צביקה כהן, סמנכ"ל משרד החקלאות וסמנכ"ל השקעות ומימון במשרד החקלאות, ציין שהכיר את הנאשם עת החל לכהן כמנכ"ל משרד החקלאות ומסר שהנאשם התאפיין ביכולת ניהול גבוהה לצד מקצוענות. העד מסר שברמה האישית הוא והנאשם הפכו לחברים וציין כי לאחר שהנאשם נעצר הוא מונה כממלא למקום לתפקיד המנכ"ל והנאשם סייע לו ועמד מאחוריו (פרוטוקול, בעמ' 7056-7057).
- ז) ד"ר אבי פרל, חוקר במכון הוולקני, כיהן בין השנים 2012-2019 כמדען ראשי של משרד החקלאות ופיתוח הכפר, העיד כי בפן המקצועי הנאשם הציג חזון למשרד החקלאות ופעל לממשו, בין היתר בעידוד יוזמות מתחום המחקר והפיתוח. העד מסר כי במישור האישי הוא והנאשם קרובים וכי מה שמאפיין את הנאשם הוא הנתינה שלו לזולת: **"זה רמי עבורי, שילוב של תרומה לעם ולאדם"** (פרוטוקול, בעמ' 7057-7058).
- ח) מר יוסי קמיסה, חקלאי ממושב נטועות, העיד שפנה לנאשם עת כיהן כמנכ"ל משרד החקלאות על מנת שיסייע לגליל המערבי. העד מסר שבזכות הסיוע של הנאשם הצליחו להפריח את הגליל המערבי: **"שמי שהפריח את הציונות ואת הערכים בגליל המערבי זה היה אודות לאיש הזה שלקח על עצמו] משימה בלתי אפשרית"**, בין היתר, בזכות הסיוע לענף הלולים. העד מסר כי יש לזקוף לזכות הנאשם את תרומתו הרבה בפועלו בצבא וכן בהצלחתו הרבה לסייע למאות משפחות בגליל המערבי (פרוטוקול, בעמ' 7058-7060).
- ט) עו"ד רחל וידל, סמנכ"לית אסטרטגיה בחברה הכלכלית של הסתדרות המורים, העידה שהכירה את הנאשם עת התמנתה להיות יועצת שלו במשרד החקלאות, לאחר ששימשה כתובעת במשרד החקלאות. העדה מסרה כי הנאשם היה מנהל מאוד תובעני, שהקדיש את מירב זמנו למשרד מתוך שליחות ואידיאולוגיה, וכי מדובר באיש ארגון מהמעלה הראשונה. העדה מסרה שהנאשם התאפיין בדאגתו לפרט ולעובדיו ושלמדה רבות מהנאשם ומיכולת הניהול שלו (פרוטוקול, בעמ' 7060-7061).
- י) גבי נטלי קדוסי, מנהלת פרויקטים בלשכה המשפטית בעיריית ראשון, העידה שהייתה מנהלת הלשכה של הנאשם במשרד החקלאות ותיארה את הנאשם כמי שהיה מסור לעבודתו. העדה מסרה כי בפן האישי הנאשם הוא **"כמו אבא בשבילי"** עד היום וכי היחס שלו לזולת, ללא קשר לדרגתו או בכירותו, אפיינה את פועלו (פרוטוקול, בעמ' 7061-7062).
- יא) בנו של הנאשם, ד"ר ברק כהן, רופא המשמש כסגן היחידה לטיפול בהרדמה וטיפול בכאב במרכז הרפואי בתל אביב, תיאר באריכות כיצד הערכים עליהם גדל ואשר הטמיע בו אביו הנחו אותו בעשייתו ובפועלו לאורך חייו, וכי את תרומתו הרבה לחברה ולמדינה יש לזקוף לזכות הוריו שבדוגמתם הטובה התוו לו את הדרך. העד תיאר את היחסים הקרובים שבין

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

הוריו – הנאשם ורעייתו – וכיצד חייהם שזורים אחד בשני. הבן הוסיף כי מצבה הפיזי והנפשי של אמו קשה מאוד והביע חשש כי ללא הנאשם היא לא תצליח לשרוד תקופה ממושכת. דברי העד הותירו רושם רב וניכר שדיבר מדם לבו (פרוטוקול, בעמ' 7062-7065).

יב) ד"ר צבי זקס, מנהל מחלקת אף אוזן גרון בכללית ומנתח במדיקל סנטר, מסר שכיחן בתפקיד מפקד אגף פיננסי והיטס ביחידת 669 תחת פיקודו של הנאשם. העד מסר שהנאשם דאג לשקם אנשים שהיו בשולי החברה ושקיבל החלטות פיקודיות חשובות בעתות מלחמה, וכי גם לאחר שעזב את היחידה המשיך הנאשם לעזור ליחידה ולבני משפחותיהם. העד סיכם כי הנאשם אדם אמין וחבר אמת (פרוטוקול, בעמ' 7066-7067).

יג) מר גדי שליו, שירת כמפקד צוות ביחידת 669. העד מסר כי יש לזקוף לזכות הנאשם את השינויים לטובה שחלו ביחידה, בין היתר, ביחס לנהלי הבטיחות. העד מסר כי מצבה של רעיית הנאשם קשה מאוד בימים אלה (פרוטוקול, בעמ' 7067-7068).

יד) מר יהודה נחום, מנהל בחברת הובלות, המכיר את הנאשם מזה 30 שנים, תיאר אותו כאדם מיוחד במינו בשל העזרה והתרומה הרבה שלו לחברים, לקהילה ולאנשים קשי יום (פרוטוקול, בעמ' 7068).

טו) מר אופיר אדלמן, יועץ ארגוני, הכיר את הנאשם בשירותו הצבאי במלחמת יום הכיפורים ולימים הפך למפקדו "הוא היה עבורי מפקד מיתולוגי ודמות שהייתה לי סוג של כוכב, כוכב צפון בשבילי כמפקד". העד מסר שהנאשם הוא פטריוט ישראלי, חרוץ, אכפתי ואיש של אנשים שתמיד דאג וסייע לאחרים מתוך תפיסה שהאנשים הם המטרה ולא האמצעי (פרוטוקול, בעמ' 7068-7070).

טז) ד"ר יגאל ורדי, עוסק בגרפולוגיה תעסוקתית, מסר כי הוא מכיר את הנאשם מגיל 18 והיה חייל שלו. ציין שהנאשם הוא איש של עקרונות, ערכים ונאמנות (פרוטוקול, בעמ' 7070).

יז) מר אורן שדיב, מנכ"ל חברת טרה-גרופ, העיד שהנאשם עובד עמו בשנים האחרונות, תחילה שכרה החברה את שירותיו כיועץ ובהמשך מונה להיות יו"ר חטיבת תחום המזון. העד תיאר את תרומתו הרבה של הנאשם לחברה בשל מקצועיותו וניסיונו הרב (פרוטוקול, בעמ' 7071-7070).

יח) בתו של הנאשם, גבי קרן סלע, תארה כיצד נהג הנאשם, לאורך חייו, לתת מעצמו עבור המדינה ועבור החלשים בחברה, והנחיל ערכי מסירות אלה בדוגמה אישית גם לילדיו, הממשיכים להנחיל את הערכים שספגו בביתם לילדיהם. הבת תארה ברוב רגש את תפקידו של אביה, הנאשם כעמוד התווך של המשפחה, ובעיקר היותו כל עולמה של אמה אשר הפכה למוגבלת בשנים האחרונות. דברי הבת, שניכר שיצאו מן הלב, הותירו רושם רב (פרוטוקול, בעמ' 7073-7071).

44. נוסף על העדויות, הוגשה מטעם הנאשם אסופה ובה אחד עשר מכתבים (נ/300):

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

- א) מכתב מר תמיר פרדו, ראש המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים לשעבר, שעבד צמוד עם הנאשם כששירת בחיל האוויר, ובו נכתב שהנאשם מפקד ואדם איכותי ומקצועי, בעל יכולות גבוהות, איש ערכים לו שמורות זכויות רבות.
- ב) מכתב מר אורי הרמן, מנכ"ל עמותת הבוגרים של סירת מטכ"ל בשנים 2007-2009, במסגרתה הכיר את הנאשם, ובו נכתב שהנאשם נטל חלק משמעותי בפעילויות עמותת הבוגרים, השקיע שעות רבות בהתנדבות ושימש מקור השראה, ידע וחניכה.
- ג) מכתב מר שלמה בן אליהו, מנכ"ל משרד החלקאות ופיתוח הכפר בשנים 2015-2021, בו נכתב שעם קבלת המשרד לידי נכרה במשרד טביעת אצבעו המיטיבה של הנאשם ותיאר את הנאשם כבעל יכולות ניהוליות ואנושיות מרשימות.
- ד) מכתב בוגרי סירת מטכ"ל – אלוף במיל' עמירם לוי; אלוף במיל' יצחק איתן; תת אלוף במיל' גיורא מרטינוביץ; תת אלוף במיל' דני ארדטי; תת אלוף במיל' רז גור אריה; סגן אלוף במיל' לוני רפאלי; סגן אלוף במיל' יוחי ברנר; רב סרן במיל' רמי שרמן; ורב סרן במיל' אבי ליבנה – בו מציינים החתומים על המכתב שהם מכירים את הנאשם למעלה מ-45 שנים. שתרומת הנאשם ליחידה הייתה אדירה, הנאשם שיפר סדרי עבודה, הביא מקצוענות וראייה רחבה, יצר קשרים מיוחדים עם מפקדים בכירים ועם חיילים צעירים. בין הכותבים לנאשם נוצרה חברות עמוקה, כשעד היום הנאשם עומד לצד חבריו, משיא עצה טובה ומייעץ. עוד נכתב שערך הערבות ההדדית מאפיין את הנאשם, כמו גם האתיקה המקצועית הגבוהה בה הוא ניחן.
- ה) אסופת מכתבי תודה והערכה מאת: מר מיכאל ססלר, סמנכ"ל גיוס כספים בעמותת אתגרים; מר רן שחור; מר מאיר צור, יו"ר התאחדות חקלאי ישראל ומזכ"ל תנועת המושבים; מר אליעזר (צייטה) כהן, יו"ר מועצת הרשות למלחמה בסמים.
45. עוד הוגשו מכתב רופא בעניין מצבה הבריאותי של רעיית הנאשם (נ/301); אישורים בדבר נכותו של הנאשם (נ/302); ודו"חות רווח והפסד של חברות הנאשם שהוגשו בהסכמת הצדדים לעניין הקנס (נ/304).

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

תמצית טיעוני המאשימה לעונשה של הנאשמת

46. ב"כ המאשימה, עו"ד ד"ר מאור אבן חן, עמד בהרחבה ובהעמקה על חומרת מעשי השחיתות השלטונית שבהם הורשעה הנאשמת תוך הדגשת שלל נסיבות החומרה המאפיינות אותם, טען שמתחם העונש ההולם נע בין 10 ל-12 שנות מאסר, ועתר להשית על הנאשמת עונש מאסר כולל שיהלום את מעשי העבירה שבהם הורשעה, שלא יפחת מ-10 שנות מאסר, לצד רכיבי ענישה נלווים. הכל, כפי שיפורט להלן.

47. ב"כ המאשימה טען שכל אחד מתשעת האישומים שבהם הורשעה מהווה "אירוע" נפרד בהתאם לסעיף 40 לחוק העונשין, למעט האישום השמיני המהווה שני אירועים נפרדים, ושעבירות המס

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

- שבהן הורשעה באישומים השונים מהוות גם כן אירוע עצמאי, שכן נועדו להגן על ערך מוגן נוסף ונפרד.
48. מכוח עקרון העונש ההולם עתר ב"כ המאשימה לגזור על הנאשמת עונש כולל ולא לצבור את העונשים שיתקבלו במתחמי הענישה, ולקבוע שמתחם העונש הכולל למעשי הנאשמת עומד על 10-12 שנות מאסר.
49. ב"כ המאשימה התייחס למתחם הענישה הראוי בכל אחד ואחד מהאירועים, בשים לב למדיניות הענישה הנוהגת ולמאפייני העבירה בכל אחד מהאירועים – כפי שיתואר בהרחבה בהמשך.
50. בהתייחס למאפייני החומרה במעשי הנאשמת מנה ב"כ המאשימה את המאפיינים הבאים: ניצול כוחה השלטוני, מעמדה הבכיר ושליטתה על הכספים הקואליציוניים של מפלגת ישראל ביתנו להשגת רווח אישי; שיטתיות מעשי הנאשמת; הימשכותם של מעשי העבירה שנים ארוכות והפסקתם רק בעקבות פרוץ החקירה; לקיחת השוחד משמונה גורמים שונים שאינם קשורים זה אל זה, לצד האופי המשחית של מעשיה; הסכומים הגבוהים, למעלה מ-2 מיליון ₪, של שוחד שלקחה והון שהלבינה, והיקף עבירות המס בהן הורשעה – למעלה מ-570,000 ₪; התחכום הרב שבו הסוותה את מעשי העבירה והעובדה שהמניע לעבירות היה בצע כסף. ב"כ המאשימה הדגיש שמעשי הנאשמת פגעו פגיעה חמורה ביותר בערכים המוגנים שבבסיס העבירות בהן הורשעה, והוסיף שהמעשים שבהם הורשעה ממקמים אותה ברף העליון של החומרה, בהשוואה לפסיקה הנוהגת בעבירות דומות.
51. בהתייחס לכלל עבירות המס שבהן הורשעה הנאשמת ביקש ב"כ המאשימה לקבוע מתחם שנע בין שנה לשלוש שנות מאסר, לצד קנס בסך 200-300 אלף ₪. זאת, נוכח פגיעת העבירות בקופת המדינה; בשים לב לכך שהנאשמת לא הסירה את המחדל ולא שילמה את חובה לרשויות המס.
52. במסגרת המתחם, עתר ב"כ המאשימה להעמיד את עונשה של הנאשמת על מחצית המתחם ההולם ומעלה. זאת, בשים לב לגילה; לפגיעת העונש הצפויה במשפחה; לתרומת הנאשמת לחברה; לעובדה שניהלה את המשפט – באמצעות סניגוריה – באופן ענייני והוגן; לעברה הנקי; אך גם לכך שהנאשמת לא נטלה אחריות למעשיה.
53. בהתייחס לחלופי הזמן טען ב"כ המאשימה שהימשכות ההליכים היא פועל יוצא של ההיקף החרוג של התיק – אחד מתיקי השחיתות הגדולים אי פעם שנחקרו ונוהלו בבתי המשפט בישראל – באופן שמשך ניהול החקירה וההליך בבית המשפט נהלו בזמן סביר, באופן שיש ליתן משקל מוגבל בגזר הדין, אם בכלל, לחלופי הזמן מאז ביצוע העבירות ועד למתן גזר הדין.
54. עוד עתר ב"כ המאשימה להשית על הנאשמת: עונש מאסר מותנה; קנס כספי גבוה ומרתיע שייתן ביטוי לאופייה הכלכלי של עבירת השוחד וישלים את עונש המאסר, מבלי להתעלם מיכולותיה הכלכליות של הנאשמת, כשלפי הטענה יש להעמיד את מתחם הקנס על 1-3 מיליון ₪ ולהשית

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

קנס שלא יפחת מ-2 מיליון ₪; וחילוט מלוא שווי עבירות הלבנת ההון בהן הורשעה הנאשמת בסך 2,010,000 ₪.

תמצית טיעוני המאשימה לעונשו של הנאשם

55. ב"כ המאשימה, עו"ד יעל שחף לוי, עמדה על חומרתם של מעשי השחיתות החמורים בהם הורשע הנאשם ועתרה להשית עליו עונש כולל שלא יפחת מ-5 שנות מאסר בפועל, לצד רכיבי ענישה נלווים, כפי שיפורט להלן.

56. ב"כ המאשימה טענה שיש לחלק את העבירות בהן הורשע הנאשם ל-8 "אירועים" נפרדים בהתאם לסעיף 40 לחוק העונשין: מתן שוחד בפרשת דון טבק; תיווך בשוחד בפרשת איגוד הכדורסל; זיוף, רישום כוזב ושיבוש בפרשת הכדורסל; מתן שוחד לנאשמת באמצעות העסקת בנה; ניסיון תיווך לשוחד בפרשת שילה הקדומה; מרמה בשעות עבודה במועצה האזורית לכיש; מרמה בשעות עבודה בחטיבה להתיישבות; ואיומים על קצין משטרה.

ב"כ המאשימה התייחסה למתחם הענישה הראוי לשיטתה בכל אחד ואחד מהאירועים, בשים לב למדיניות הענישה הנוהגת ולמאפייני העבירה בכל אחד מהאירועים – כפי שיתואר בהרחבה בהמשך.

57. בין מאפייני החומרה של העבירות מנתה ב"כ המאשימה את היקפן המשמעותי של עבירות השוחד והתיווך לשוחד בהן הורשע הנאשם – 198,000 ₪, ומתן שוחד בהיקף של 60,000 ₪ – והיקפן המשמעותי עוד יותר של עבירות הלבנת ההון שבהן הורשע; ניצול מעמד הנאשם כדמות חזקה ומשמעותית במפלגת ישראל ביתנו, וניצול קשריו עם בכירים במפלגה להפקת רווח אישי תוך ביצוע עבירות פליליות; התמשכות מעשי העבירה וריבויים; דפוס הפעולה שאימץ הנאשם של יצירת הסכמים פיקטיביים, וכן חוברות ופרוגרמות שלרוב נוצרו על ידי אחרים ונועדו להסוות באופן מתוחכם את אופי העסקאות שנתקמו בינו לבין גופים שהיו מעוניינים בקבלת תקציבים; וכן שמעשי העבירה בוצעו להשאת רווחים לכיסו של הנאשם.

58. ב"כ המאשימה עתרה לקבוע את ענשו של הנאשם במחצית מתחם הענישה ומעלה. זאת, בשים לב לגילו המתקדם; להיותו איש משפחה, אב לילדים, סב לנכדים ובן זוג לרעייתו שגילה מתקדם ומצבה הרפואי אינו מיטבי; לתרומתו של הנאשם לביטחון המדינה והחברה במסגרת שירות צבאי ארוך שנים; לפעילותו הציבורית במועצה מכבים רעות ובמשרד החקלאות; לעברו הנקי; ולעובדה שניהל משפטו – באמצעות סניגוריו – באופן יעיל ונמנע מהליכי סרק. אך גם לכך שהנאשם לא נטל אחריות למעשיו.

ב"כ המאשימה הדגישה את פסיקת בית המשפט העליון בעניין הצורך בענישה מרתיעה בעבירות שבהן הורשע הנאשם, באופן שיש להעדיף את אינטרס הציבור על פני נסיבותיהם האישיות של העבריינים, שהם על פי רוב, אנשים נעדרי עבר פלילי ובעלי רקע בעשייה ציבורית.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

59. עוד עתרה ב"כ המאשימה להשית על הנאשמת עונש מאסר מותנה; קנס שלא יפחת מ-388,000 ₪; פיצויים לנפגע עבירת האיומים; וחילוט מלוא שווי הרכוש שבו ביצע הנאשם הלבנת הון – 1,160,650 ₪.

תמצית טיעוני הנאשמת לעונש

60. הסניגור, עו"ד אדרת, ביקש שבגזירת עונשה של הנאשמת יפעל בית המשפט במידת החסד והרחמים, וישית עליה עונש כולל שבתחתית מתחם הענישה. לטענת הסניגור, מתחם הענישה נע בין 3 ל-6 שנות מאסר לצד קנס שנע בין 50-150 אלף ₪. עוד עתר הסניגור שגובה החילוט לא יעלה על סך הכספים שהוכח שלקחה לכיסה – 570,000 ₪. כל זאת, מהטעמים שלהלן.

61. הסניגור המלומד טען שלעתירתה העונשית של המאשימה – 10 שנות מאסר לפחות – אין אח ורע בעבירות מסוג זה. לטענתו, ענישה מחמירה זו אינה משרתת את מטרות הענישה. לפי הטענה, הנאשמת אינה מסוכנת לחברה ולא נדרשת הרחקה, ובמעמדה כיום אף לא תוכל לבצע עבירות שחיתות נוספות ולא נדרשת הרתעתה.

עוד לפי הטענה, בחינה כוללת של השלכות הפרשה על הנאשמת – חקירת המשטרה; הפרסום בכלי התקשורת; ההוקעה הציבורית והאישית; הסטיגמה; פגיעה כלכלית בפרנסה; עלויות המשפט; הנזק למשפחה; והימשכות ההליכים המשפטיים – מגלה שדי ברכיבים אלה כדי להוביל להרתעת הרבים מביצוע עבירות דומות.

הסניגור טען שמשך המאסר שייגזר על הנאשמת לא יתרום תרומה ממשית להרתעת הציבור מביצוע עבירות דומות, ולכן ראוי להעדיף את שיקומה של הנאשמת בגזירת עונשה.

62. לטענת הסניגור, חלוקת העבירות ל-11 אירועים, כפי שטענה התביעה, היא מלאכותית ומובילה להחמרת הענישה באופן שאינו הולם את חומרת המעשים שבהם הורשעה. לפי הטענה, בית המשפט מצא בהכרעת הדין שמעשי הנאשמת, באישומים השונים, מהווים שיטה, באופן שלטענת הסניגור קיים "קשר הדוק" בין כלל העבירות, המצדיק לדון בכולן כאירוע אחד.

63. לטענת הסניגור בחינת הפסיקה הנוהגת מגלה שמעמדה הציבורי של הנאשמת, מבחינת העוצמה וההשפעה שבתפקיד הציבורי, בכיר פחות מהתפקידים הציבוריים שבפסקי הדין המחמירים אותם ציינה המאשימה בטיעוניה. הסניגור ציין הליכים בעניינם של נבחרי ציבור, חברי כנסת ושרים בעבר, במסגרתם נגזרו עונשים חמורים פחות מרמת הענישה לה טענה המאשימה.

64. ב"כ הנאשמת עתר שבגזירת עונשה יתחשב בית המשפט בנסיבותיה האישיות:

א) גילה של הנאשמת – 66 שנים, בשים לב למאסר הממושך הצפוי לה. בעניין זה עתר הסניגור להבחין בין עניינה לעניינו של שותפה לעבירות גודובסקי, שבשונה מהנאשמת "בחור צעיר שכל חייו לפניו";

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

- (ב) היותה אשת משפחה – בת לאם קשישה ואם לשלושה ילדים בגירים, בהם אם חד הורית לה מסייעת הנאשמת;
- (ג) חלוף הזמן מאז פרוץ החקירה – 7 שנים;
- (ד) עברה האישי – הנאשמת עלתה ארצה כנערה מטעמי ציונות ומתוך אהבת המולדת, בנתה עצמה בעשר אצבעותיה והגיעה לתפקידים בכירים בפוליטיקה הישראלית;
- (ה) לתרומתה הציבורית, כפי שפורט בהרחבה באסופת המכתבים שהגישה (נ/302);
- (ו) לפגיעה הכלכלית המשמעותית בנאשמת, שמאז פרשה מהכנסת לא הצליחה למצוא עבודה;
- (ז) לתנאי המאסר הקשים של נשים בישראל, ולכך שהנאשמת צפויה לרצות מאסר בכפיפה אחת עם אסירות שהורשעו בעבירות אלימות, סמים ועוד. זאת, בעוד עבריינים גברים שביצעו עבירות דומות נכלאים לצד אסירים בעלי רקע דומה (נ/302ה'-ו').

65. הסניגור עתר שבגזירת הרכיבים הכלכליים יתייחס בית המשפט למכלול הרכיבים – קנס וחילוט (הגם שחילוט אינו רכיב ענישה) – ויקבע רכיבים אלה בשים לב ליכולותיה הכלכליות של הנאשמת, לחבות המס שלה ולעונש המאסר הממושך הצפוי לה, ושיגזור רכיבי קנס וחילוט שיעמדו בעיקרון ההלימה, לא יפרקו את הנאשמת מכל נכסיה ולא יחייבו אותה למכור את בית מגוריה.

תמצית טיעוני הנאשם לעונש

66. הסניגור המלומד, עוה"ד אבי חימי, הצטרף לעתירת ב"כ הנאשמת, וביקש לגזור על הנאשם עונש כולל בגין מכלול העבירות שבהן הורשע. לפי הטענה, ענישה מידתית בנסיבותיו של הנאשם תתבטא בעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות, לצד קנס בסך 50,000 ₪ וחילוט בסך 98,600 ₪. הכל, מהטעמים שיפורטו להלן.

67. אם ימצא בית המשפט שראוי לחלק את העבירות שבהן הורשע הנאשם לאירועים, עתר הסניגור לחלוקת העבירות לאירועים, לקביעת מתחמי ענישה ולקביעת עונשו של הנאשם בתחתית כל אחד מהמתחמים, לפי הפירוט הבא:

- (א) אירוע ראשון – עבירות לקיחת ומתן השוחד במערכת היחסים עם הנאשמת בפרשות דון טבק, איגוד הכדורסל ובהעסקת בנה של הנאשמת. לפי הטענה, המתחם באירוע זה נע בין מאסר שירוצה בעבודות שירות לבין מאסר בפועל (פרוטוקול, עמ' 7134, ש' 19);
- (ב) אירוע שני – פרשת שילה הקדומה. לפי הטענה, המתחם באירוע זה נע בין מאסר שירוצה בעבודות שירות לבין מאסר בפועל;
- (ג) אירוע שלישי – עבירות המרמה בפרשות המועצה האזורית לכיש והחטיבה להתיישבות. לפי הטענה, המתחם באירוע זה נע בין הסדר מותנה צופה פני עתיד לבין מאסר שירוצה בעבודות שירות;

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

(ד) אירוע רביעי – עבירת האיומים.

לפי הטענה, מתחם הענישה נע בין הימנעות מהרשעה למאסר מותנה.

68. הסניגור טען "שלאורכו ולרוחו של כתב האישום היה אדם פרטי ולא עובד ציבור"; שעבירות השוחד בהן הורשע אינן בסכומים גבוהים; ועתר שגזירת עונשו של הנאשם תעשה בהלימה לעונשם של מעורבים בפרשה שחלקם במעשים, לפי הטענה, דומה: דניאל אלינסון, מתן דהן ומשה קליסקי.

69. בגזירת העונש בתוך המתחם עתר הסניגור להתחשב ברכיבים הבאים:

(א) שירותו הציבורי והצבאי הממושך של הנאשם ותרומתו לחברה ולמדינה, כפי שעולה מהמילים הטובות ומהשבחים שהרעיפו על הנאשם שורת עדי האופי שהעידו או כתבו לבית המשפט;

(ב) גילו של הנאשם – 71 שנים;

(ג) היות הנאשם איש משפחה מסור ובמצבה הרפואי של רעייתו (נ/301);

(ד) בכך שמאז חשיפת הפרשה, הנאשם – שהתפטר ממשרתו כמנכ"ל משרת החקלאות והכפר, כדי להגן על המשרד – כמעט ונעדר מקורות הכנסה, ונשען על פנסיה צבאית, בסך של כ- 25,000 ₪ לחודש ועל קצבאות זקנה שמקבלים הנאשם ורעייתו. הסניגור הוסיף שלאור סעיף 61 לחוק שירות הקבע בצבא ההגנה לישראל (גמלאות), אם יאסר הנאשם למשך 3 חודשים ויותר הוא צפוי לשלילה של הפנסיה הצבאית למשך תקופת מאסרו, באופן שיותר את רעייתו ללא מקורות הכנסה ראויים.

70. ב"כ הנאשם ביקש להסתפק בחילוט בסך 98,600 ₪, טיעוני ההגנה בעניין זה יפורטו בהמשך.

דברם האחרון של הנאשמים

71. הנאשמת בחרה שלא להוסיף על דברי סניגורה. מפי בא כוחה ביקשה הנאשמת מבית המשפט לאמץ את טענות ההגנה.

72. הנאשם ביקש אף הוא מבית המשפט לאמץ את דברי בא כוחו, והוסיף "בסופו של דבר, הנפילה מאיגרא רמא לבירא עמיקתא מדברת בעד עצמה".

מתחם העונש ההולם

חלוקה לאירועים

73. במחלוקת שהתגלעה בין ב"כ המאשימה לבין ב"כ הנאשמת – שעניינה חלוקת העבירות שבהן הורשעה הנאשמת ל"אירועים" בהתאם לסעיף 410 לחוק העונשין ולהלכת גיאבר (ע"פ 4910/13

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.14) – מעדיף אני את עמדת המאשימה, בשינויים קלים, כפי שיפורט.

74. אכן, כטענת הסניגורים, השוואת מעשי העבירה שבהם הורשעה הנאשמת באישומים השונים מגלה דמיון, ואף דפוס פעולה שאפיין את התנהלותה הפלילית: הנאשמת נהגה להתנות מראש או לדרוש בדיעבד, באופן ישיר או באמצעות צדדים שלישיים, "תמורה" בעד תקציבים ציבוריים שהקצתה או סיוע אחר שנתנה במסגרת תפקידה הציבורי, שתיגזר מן התקציבים שהקצתה או מהרווח שהתקבל הודות לסיועה. ואולם, בחינה מעמיקה של עובדות האישומים שבהם הורשעה – בשים לב למבחנים שנקבעו בפסיקה – מעלה הבדלים משמעותיים בין עובדות האישומים השונים, באופן שלא ניתן לומר שהצטברות ההתרחשויות העובדתיות, שהקשר ביניהן הוא זהות העושה והדמיון בדפוס הפעולה העברייני, מקיימות קשר הדוק דיו, באופן שמדובר במסכת עבריינית אחת.

75. ההבדלים בולטים ביתר שאת לאחר בחינת הפסיקה שהגיש הסניגור המלומד לתמיכה בטענתו. שונה עניינה של הנאשמת מעניין מזרחי, שם דובר בהונאת 'פונזי' שהורכבה מפעולות רבות שביניהן קשר ענייני הדוק, באופן שנקבע כי מעשי המערער שם שלובים ואחוזים זה בזה לבלתי-הפרד, ובפיצולם לאירועים שונים, יש כדי לגרוע מאופיים של מעשיו כמכלול, בבחינת 'השלם גדול מסך חלקיו'. עוד נקבע באותו עניין שפיצול מעשי הנאשם לאירועים יחייב בחינת למעלה מ-80 אירועים, כמניין נפגעי ההונאה באופן שיוביל לבזבוז זמן שיפוטי רב (ע"פ 5668/13 מזרחי נ' מדינת ישראל (17.3.2016)).

76. בענייננו, הקשר בין הנסיבות העובדתיות שבלב האישומים השונים שבהם הורשעה הנאשמת אינו קשר חזק ואמיץ כפי שהיה בעניין מזרחי. לרבים מהאישומים בענייננו נסיבות חומרה קונקרטיות המצדיקות דיון ענייני נפרד לצורך קביעת מתחם העונש ההולם בעניינה של הנאשמת. הפרדת האישומים לאירועים תמנע מצב שבו עבירה קשורה "תיבלע" ולא תזכה להתייחסות ראויה בהנמקת בית המשפט (ע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' דלאל (3.9.2015) פסקה 25).

77. לא זו אף זו. קבלת הטענה תרוקן למעשה מתוכן את תרומת תיקון 113 להבניית שיקול הדעת השיפוטי באישומים כגון זה. חלוקת המעשים לאירועים בהתאם למאפייניהם מאפשרת לבית המשפט השוואתם למדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, והנמקת התוצאה העונשית תוך עמידה על השיקולים הקונקרטיים שהנחו את הענישה בכל אישום ואישום, בהתאם לנסיבותיו.

78. מקובלת עלי טענת הסניגור המלומד שלא ראוי כי חלוקת המעשים לאירועים תוביל להצטברות טכנית ומלאכותית שתוביל לטשטוש התמונה השלמה בכללותה ול"ניפוח" מלאכותי של עונשו של הנאשם (ראו לעניין זה ע"פ 5643/14 עיסא נ' מדינת ישראל (23.6.2015), פסקה 11). ואולם, לשם כך, נקבעה בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין סמכות בית המשפט לגזור עונש כולל לכלל האירועים. חזקה על בית משפט מקצועי שידע לגזור עונש כולל ההולם את מעשי נאשם כמכלול,

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

לאחר שהעמיק ודן במאפייני המעשים בחלוקה לאירועים, באופן העונה על החשש מפניו הזהיר הסניגור בתבונתו.

79. לאור כל האמור, ובשים לב למבחנים שנקבעו בפסיקה, מסקנתי היא שיש לחלק את העבירות שבהן הורשעה הנאשמת **לתשעה אירועים** באופן הבא:

- א) אירוע ראשון – פרשת החברה לפיתוח השומרון (אישום 3);
- ב) אירוע שני – פרשת עזרא (אישום 4);
- ג) אירוע שלישי – פרשת איילים (אישום 6);
- ד) אירוע רביעי – פרשת מגילות (אישום 5);
- ה) אירוע חמישי – פרשת דון טבק (אישום 2);
- ו) אירוע שישי – פרשת המופעים (אישום 1);
- ז) אירוע שביעי – הפרת אמונים בפרשת איגוד הכדורסל (אישום 8, חלק ראשון); ובפרשת איגוד הכדוריד (אישום 9);
- ח) אירוע שמיני – העסקת בנה של הנאשמת על ידי הנאשם (אישום 8 חלק שלישי);
- ט) אירוע תשיעי – פרשת התאחדות היזמים (אישום 7);

80. הדברים יפים אף בעניינו של הנאשם. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת העבירות שבהן הורשע הנאשם, בשים לב למבחנים שנקבעו בפסיקה, מסקנתי היא שיש לחלק את העבירות שבהן הורשע **לחמישה אירועים** באופן הבא:

- א) אירוע ראשון – תיווך בשוחד בפרשת וזיוף מסמכים ושיבוש מהלכי משפט בפרשת איגוד הכדורסל (אישום 8, חלקים – ראשון ושני);
- ב) אירוע שני – מתן שוחד לנאשמת (אישום 2; אישום 8, חלק שלישי);
- ג) אירוע שלישי – ניסיון לתיווך בשוחד בפרשת שילה הקדומה (אישום 10);
- ד) אירוע רביעי – מרמה בשעות עבודה (אישום 11);
- ה) אירוע חמישי – איומים על קצין משטרה (אישום 12);

הערכים המוגנים

81. הערכים החברתיים המוגנים העומדים בבסיס עבירות השוחד הם: טוהר המידות של פקידי הציבור ויושרם, פעילותם התקינה של המנהל והשירות הציבורי ואמון הציבור במערכת השלטונית. ביחס לחשיבותם של הערכים המוגנים נקבע בפסיקת בית המשפט העליון כי:

”אמון הציבור ברשויות השלטון הוא מנכסיה החשובים של הרשות השלטונית ושל המדינה. כאשר הציבור מאבד את אמונו ברשויות השלטון הוא מאבד אמונו באמנה החברתית המשמשת בסיס לחיים משותפים. יש ליתן משקל נכבד לשיקולים הבאים לקיים, לשמר ולפתח את תחושת הציבור, כי משרתיו אינם

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

אדוניו, וכי הם עושים מלאכתם למען הציבור, מתוך יושר וניקיון כפיים. אכן, טוהר השירות והשורות עומד בבסיס השירות הציבורי ובבסיס המבנה החברתי שלנו." (דברי כב' הנשיא א' ברק בבג"ץ 6163/92 אייזנברג נ' שר הבינוי והשיכון, פ"ד מז(2) 229 (1993), פסקאות 46 ו-54).

82. הערכים החברתיים המוגנים בעבירות לפי חוק איסור הלבנת הון הם שמירה על תקינותה של המערכת הפיננסית ויצירת תמריץ שלילי לביצוע עבירות כלכליות באמצעות נטרול יסוד הרווח הטמון בהן.

83. הערכים המוגנים שבבסיס עבירות המס שבהן הורשעה הנאשמת הם ההגנה על הקופה הציבורית והשוויון בנטל המס (ע"פ 4111/14 קורד נ' מדינת ישראל (20.8.2015)).

84. הערכים המוגנים שבליבת העבירות הנוספות שבהן הורשע הנאשם הם: חופש הרצון, חופש הפעולה וחופש הבחירה, והגנה על הציבור מפני מרמה ועושק (עבירת קבלת דבר במרמה; זיוף מסמך); השמירה על טוהר המידות של נושאי משרה בתאגיד, ההגנה על שקיפות פעולות התאגידים והגנה על הציבור מפני הטעיה אפשרית (רישום כוזב במסמכי תאגיד); הגנה על טוהר ההליך השיפוטי וחקר האמת (שיבוש מהלכי משפט); ושלוות נפשו, ביטחונו וחירות פעולתו של הפרט (איומים).

85. עוצמת פגיעת הנאשמים בערכים המוגנים חמורה ורבת עוצמה, לאור ריבוי מאפייני החומרה במעשיהם – הכל, כפי שיפורט בהמשך. להלן ידונו מאפייני החומרה המשותפים לכלל העבירות שבהן הורשעה הנאשמת, והיבטי החומרה הספציפיים לכל אחד מהאירועים בעניינה. בהמשך יידון, במתכונת זהה, עניינו של הנאשם.

היבטי חומרה משותפים לכלל העבירות שבהן הורשעה הנאשמת

גזר הדין בעניינו של גודובסקי

86. מבין תשעת האישומים שבמסגרתם הורשעה הנאשמת, בשלושה אישומים עברה הנאשמת עבירות בצוותא חדא עם גודובסקי: פרשת המופעים; פרשת איילים; ופרשת התאחדות היזמים. גודובסקי הורשע, לפי הודאתו, במסגרת הסדר דיוני, בעובדות כתב אישום מתוקן, ועונשו נגזר, על ידי בית משפט זה, ל-7 שנות מאסר. העונש הופחת בערעור בבית המשפט העליון ל-6 שנות מאסר (ע"פ 5735/18 גודובסקי נ' מדינת ישראל (9.12.2019) (להלן: "עניין גודובסקי"). במקומות המתאימים, יתייחס גזר הדין לחלקה של הנאשמת במעשים ובחומרם בשים לב לחלקו של גודובסקי במעשי העבירה.

ניצול הכוח השלטוני ובמיוחד השליטה על הכספים הקואליציוניים של מפלגת ישראל ביתנו
87. בעת ביצוע העבירות נשאה הנאשמת בתפקידים שלטוניים בכירים – מזכ"לית מפלגת ישראל ביתנו, בהמשך חברת כנסת ובסוף התקופה סגנית שר הפנים. כשנבחרה לכהן כחברת כנסת מונתה הנאשמת, על ידי יו"ר המפלגה, לאחראית על חלוקת הכספים הקואליציוניים של ישראל ביתנו.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

לדברי הנאשמת בעדותה, בשש השנים בהן כיהנה כחברת כנסת: "חילקתי סדר גודל של מיליארד, מיליארד 200 מיליון שקל כסף קואליציוני. זאת אומרת שזה נע בין 180 מיליון ל-220 מיליון שקל כל שנה". מתוך סך זה, החזיקה הנאשמת בכוח להקצות, לפי שיקול דעתה, כ-80 מיליון ₪ בשנה (הנאשמת, ראשית, עמ' 5139, ש' 4-6). אין צורך להכביר מילים באשר לעוצמה שהופקדה בידי הנאשמת ולגודל האחריות שהושמה בידה. יפים לעניין זה דברי בית המשפט העליון בעניין גודובסקי, שותפה של הנאשמת לעבירות, בהתייחס לחלקו בפרשה:

"אמנם המערער אינו נבחר ציבור אך השוואתו לפקידים בדרג נמוך או בינוני במערכת הציבורית אינה משקפת את מלוא ההיבטים של התפקיד אותו מילא. בהקשר זה אל לנו להסתכל אך על תארו הפורמלי של התפקיד בו היה המערער או על השכר אשר קיבל עבורו. יש לבחון את המהות ואת ההשפעה של תפקידו בפועל. כאמור, המערער שימש כמנהל אגף הארגון של מפלגת ישראל ביתנו. [...] עוד מתואר המערער כמי שהיה מצוי ביחסי אמון עם קירשנבאום והשניים עמדו בקשר רציף ותכוף בעניינים ארגוניים, פוליטיים ואישיים (סעיף 9 לכתב האישום המתוקן). על האמון שרכשה לו קירשנבאום תעיד העובדה שהפקידה בידו את האחריות לרכז את נושא חלוקת הכספים הקואליציוניים. מכל אלו אנו למדים שעל אף היותו ממלא תפקיד בדרג פקידותי לכאורה, המערער היה בעל גישה ישירה אל מוקדי הכוח והשררה, הן זה בשלטון המקומי והן זה בשלטון המרכזי לרבות בממשלה. יוזכר כי בשנים 2013-2014, שהן השנים בהן התרחשו פרשת התאחדות היזמים ופרשת איילים, כיהנה קירשנבאום כסגנית שר הפנים. אדם בעל קרבה שכזו אל בכירים במערכת הציבורית והפוליטית לא מחזיק בכוח הדומה לזה של פקידת עירייה או מנהל מחלקה בבית חולים. [...] בצדק אפוא הושווה עניינו של המערער לפרשיות שחיתות המערבות דרגים גבוהים בשירות הציבורי" (עניין גודובסקי, פסקה 29 לפסק דינו של כב' השופט הנדל).

דברים אלה יפים – על אחת כמה וכמה – ביחס לנאשמת. כוח שלטוני נחשק ורב עצמה הושם בידיה: הסמכות והאחריות להקצות כספים קואליציוניים בסך מצטבר של מאות מיליוני ₪ לפי שיקול דעתה. עוצמת שררה זו ניצלה הנאשמת למטרות פסולות, תוך העדפת האינטרס האישי שלה על פני טובת הציבור. האמון הרב שניתן בנאשמת והעוצמה השלטונית שהושמה בידיה, אותם ניצלה להשגת רווחים אישיים, מהווים היבט חומרה משמעותי וכבד משקל בגזירת עונשה.

הנזק שנגרם כתוצאה מביצוע העבירות

88. ניצול הנאשמת לרעה את עצמת הכוח השלטוני שבידיה הוביל לנזקים משמעותיים ועמוקים כתוצאה מעבירות הנאשמת, המתבטאים בנייתוב תקציבי מדינה מתוך שיקולים זרים ובשימוש בתקציבי ציבור לצרכי מפלגה פוליטית, תוך פגיעה עמוקה בעקרונות הדמוקרטיה. על עצמת הפסול המוסרי ועמקו עמד בית המשפט העליון, מפי כב' השופט הנדל, בעניין גודובסקי:

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

"יש להוסיף על החומרה במעשיו של המערער ולקחת בחשבון לא רק את הצד של השימוש בכספי השוחד אלא גם את מה שניתן בתמורה. [...] בנייתו של כספים קואליציוניים עבור העמותה אשר הסכימה לשלם את השוחד. מקורם של הכספים הקואליציוניים הללו הוא בתקציב המדינה. למותר לציין כי ישנה ציפייה בקרב הציבור כי תקציב המדינה ינוהל וינותב באופן המיטיב עם כלל הציבור וכי ההחלטות לגבי מתקבלות משיקולים עניינים. אינטרסים זרים של עובדי ציבור אלו או אחרים אשר מעוניינים להיטיב עם מפלגתם שלהם ולא דווקא עם הציבור בכללותו אינם צריכים לקבל משקל בהחלטות על חלוקה של תקציבים אלו. הדבר מביא לכך שהגופים הזוכים לתמיכה אינם אלו בהכרח אשר מיטיבים עם הציבור שכן מוכנותם לשלם שוחד היא זו הקובעת אם יזכו למימון ציבורי אם לאו.

ניתן להיווכח אם כן כי מעשיו של המערער מזעזעים את האדנים עליהם מתבססים חלק מן המוסדות הדמוקרטיים הבסיסיים בשיטתנו – מוסד המפלגות ומוסד תקציב המדינה. העבירות בהן הודה והורשע מבטאות פגיעה חמורה אשר יורדת לשורשם של מוסדות אלו. המערער כרך את השימוש בתקציב המדינה אשר נועד לציבור בכללותו בתנאי שיקבל שוחד בו השתמש לשם הקניית יתרון בלתי הוגן ומושחת למפלגתו שלו ולרעיונותיה על פני רעיונות ומפלגות אחרים. מעשים אלו מגלים חומרה רבה וכבדה. בנסיבות אלו אי קבלת כסף על ידי המערער לכיסו הפרטי מתקזז, במובנים מסוימים לקולא ובמובנים מסוימים לחומרה, למטבע שקיבל שפגע באושיות הדמוקרטיה" (עניין גודובסקי, פסקאות 27-28 לפסק דינו של כב' השופט הנדל).

ובהמשך:

"אכן הדיבור: 'כי השוחד יעור עיני חכמים... מלמד על העיוורון שבעיוורון בתוך עבירת השוחד. מקרנו מדגיש מימד אחר של מעגלי העיוורון. המערער הרגיש כי פעולותיו נעשו לטובת מפלגת 'ישראל ביתנו' אליה הוא שייך. ברם נראה כי מעבר לפגיעה במוסדות היסוד של המשטר הדמוקרטי כגון הכנסת, בסופו של דבר הוא אף פגע במפלגה עצמה ובתדמיתה.

יש לזכור מה עומד על הפרק. ניסיון להכניס דרכי שוחד של קבלת כסף לצורך ניתוב תקציבים מקופת המדינה השייכת לציבור בכללותו. יוצא שיש מעין עבירה של גניבת כספי ציבור. זוהי תשובה נוספת לכך לנימוק שיש להקל עם המערער מכיוון שלא לקח כסף לכיסו. נכון כי אי קבלת כספים לכיס הפרטי הוא נתון רלוונטי. אך נדמה כי בענייננו רלוונטי לא פחות ואף יותר הפגיעה הרחבה בציבור – נזק שקשה לתקן – ביחס לשנת תקציב מסוימת שכבר חלפה. הכסף הגיע לכתובת אחת על בסיס תשלום ולא לגורם אחר שייתכן והיה ראוי יותר. בשחיתות מעין זו בית משפט חייב לדבר בקול צלול ורם על מנת לעקור את

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

**התופעה ללא סובלנות יתר, גם על ידי הטלת עונשים הולמים, חמורים וקשים.
כך ביחס לאורך תקופת המאסר בפועל (עניין גודובסקי, פסקה 32 לפסק דינו של
כב' השופט הנדל).**

89. מטעם זה, אין בידי לקבל את טענת הסניגור המלומד, לפיה יש לשקול לקולה את היות כספי הציבור שניתבה הנאשמת כספים קואליציוניים, "שהמפלגה ראתה בהם כספים שלה, שהיא יכולה לעשות בהם כרצונה". חובת הנאמנות של הנאשמת לציבור עומדת ביחס ישר להיקף הסמכות ולאמון הרב שניתנו בה. הנאשמת הפרה, ברגל גסה, את חובתה זו, תוך העדפת טובתה האישית וטובת מפלגתה. סופו של יום, פגעה הנאשמת בציבור, במפלגתה ואף בעצמה. אל לו לבית המשפט ליפול ברשתו של עיוורון מקבל השוחד, ותפקידו להצביע בקול רם וצלול על עצמת הפגם המוסרי ועל חומרת הנזק שיש במעשי עבירה, כגון אלה שבהם הורשעה הנאשמת, לדמוקרטיה ולחברה הישראלית.

90. היבט נזק נוסף עליו ראוי ליתן את הדעת כרוך בהכשלתם של גורמים נוספים, במעגלי קרבה שונים לנותני ולמקבלי השוחד, וגרירתם לדבר עבירה. כך, למשל, מנכ"ל החברה לפיתוח השומרון, חיים בן שושן, באישום השלישי; מתן דהן ודני גליקסברג, באישום השישי; מנכ"לית התאחדות הרביעי; ראשי עמותת איילים, מתן דהן ודני גליקסברג, באישום השישי; מנכ"לית התאחדות היזמים, אירנה וולדברג, באישום השביעי – כל אלה, ואחרים, נשאו מחיר אישי כבד בגין חלקם במעשי העבירה אותם יזמה הנאשמת, כשאלמלא איתרע מזלם לעמוד בדרכה לתקציבים בהם חשקה, ספק אם היו מסתבכים בפלילים.

כספי השוחד שמשו למימון טובות הנאה אישיות ולחיזוק מעמד הנאשמת במפלגה

91. בהכרעת הדין נקבע שהנאשמת כרתה הסכמי שוחד, מפורשים או מוסווים, עם שלל גורמים להם העניקה מטובה ביד אחת, בעודה נוטלת מכיסם בידה האחרת. בשיטה זו הצליחה הנאשמת להניח את ידה על תקציבי ציבור בסך של כ-2,000,000 ₪, באין מפריע, בבחינת זה נהנה וזה לא חסר, והכל על חשבון הציבור. את השלל שחילצה מהקופה הציבורית חילקה הנאשמת, ברוחב לב, למקורביה, למפלגה לבני משפחתה ולא החסירה אף מעצמה.

92. השימוש המסואב והדקדנטי שעשתה הנאשמת בכספי השוחד – כספים שאת רובם חילצה בדרכים עקלקלות מהקופה הציבורית – מקומם במיוחד. למשל, הנאשמת השתמשה בתנועת הנוער עזרא למימון טיול משפחתי, בהרכב מורחב, לארצות הברית ולקנדה. בנסיעה פרטית זו הרהיבה הנאשמת עוז וביקשה ממנכ"ל עזרא, אלינסון, לרכוש עבודה מצלמה משוכללת ששימשה אותה בנסיעה, ומחשב נייד יוקרתי. בעמותת איילים השתמשה הנאשמת למימון יחסי ציבור אישיים עבורה, תמורת כ-218,000 ₪. שיאה של תעוזה הנאשמת בשימוש הנלוז שעשתה בחברה לפיתוח השומרון לתיעול כספים קואליציוניים שהייתה אמונה על חלוקתם לציבור לצורך מימון חלקה במיזם ייבוא סיגריות דקות בטעמים, למטרות רווח כלכלי.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

93. בעניין גודובסקי – שלא נטל איזה מכספי השוחד לכיסו הוא – עמד כב' השופט הנדל על היבט החומרה הגלום בלקיחת שוחד לצרכי מפלגה, ועל פגיעת מעשים אלה בשוויון בין מפלגות, ובציבור:

"קיים נימוק כבד משקל בדבר החומרה הרבה במעשי המערער. אי לקיחת כסף לכיסו מהווה שיקול ולו במובן שאילו היה לוקח כסף רב לכיסו, בוודאי התביעה הייתה טוענת, ובצדק, שהדבר מהווה נסיבה לחומרה. לא בכדי, הסניגור דאז של המערער דרש בהסדר הטיעון כי נתון זה יהיה מוסכם. ברם, הדגש מושם על מעשי המערער. החומרה בעבירת שוחד היא בין היתר בתמורה שלא חייבת להיות תמיד רווח אישי כספי ללוקח השוחד. אבהיר מדוע כך. מעשי המערער מהווים פגיעה חמורה בערכים המוגנים בבסיס האיסור הפלילי על עבירת השוחד – תקינות פעילות המנהל, טוהר המידות של עובדי הציבור ואמון הציבור במערכת השלטונית. פגיעה חמורה זו נובעת במישרין מנסיבות ביצוע העבירות. המערער לקח שוחד בעבור מפלגתו, מפלגת 'ישראל ביתנו'. כפי שהמשיבה טענה, המפלגות השונות הן חלק משמעותי וחיוני מהבסיס לשיטה הדמוקרטית הישראלית. מנגנונים שונים הושמו על מנת לפקח על דרכי מימון ועל מנת שהמערכת הפוליטית תפעל בצורה שוויונית שאינה מעניקה יתרון בלתי הוגן למפלגה זו או אחרת. בלקיחת שוחד עבור צרכי המפלגה ובכיריה, גם אם נועד למטרותיה הציבוריות של המפלגה, יש בכדי לפגוע פגיעה ממשית וקשה בשוויון בין המפלגות. הדבר מהווה עיוות של 'תנאי המגרש' בו מנהלות המפלגות את המשחק הדמוקרטי. ויובהר שאמנם הכספים ניתנו עבור המפלגה ומטרותיה אך באלו לא היה להיטיב עם כלל הציבור אלא עם מטרות שתואמות את ערכי המפלגה, עם פעילים מרכזיים שלה" (עניין גודובסקי, פסקה 26 לפסק דינו של כב' השופט הנדל. ראו גם: בג"צ 4267/93 אמיתי – אזרחים למען מינהל תקין וטוהר המידות נ' יצחק רבין, ראש ממשלת ישראל (8.9.93), עמ' 470).

94. בהשוואה לדברים אלה, הנוגעים לחלקו של גודובסקי במעשים, זועקת חומרת עבירות הנאשמת, שהשתמשה בכספי השוחד הן להפקת רווח אישי, והן לקידום מפלגת ישראל ביתנו ומעמדה במפלגה, באופן המצדיק ענישה מחמירה ביחס הולם.

95. לכל אדם, לרבות עובד ציבור, יש אינטרס אישי. בכך אין כל פסול. ואולם, הנאשמת אפשרה לאינטרסים האישיים שלה – שימור מעמדה במפלגה; חיזוק המפלגה; טובות הנאה ורווח אישי – לגבור על מחויבותה לציבור, ולהפר ברגל גסה את חובת הנאמנות שחבה לו כתברת כנסת – (ראו לעניין זה: ע"פ 846/12 ויטה נ' מדינת ישראל (19.6.2013), פסקה 25).

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

היקף סכומי השוחד שנלקחו, וההון שהולבן

96. היבט חומרה נוסף מצוי בהיקף המשמעותי ביותר של כספי שוחד שקיבלה הנאשמת – למעלה משני מיליון ₪, כספים שהולבנו על ידה, וכן סך עבירות המס שעברה – 570,000 ₪.

שיטתיות המעשים, ריבוי העבירות, משכן וחלקה של הנאשמת במעשים

97. מאפיין חומרה משותף נוסף למעשי הנאשמת הוא הימשכות מעשי העבירה, וריבוי העבירות. הנאשמת הורשעה ב-15 עבירות לקיחת שוחד והלבנת הון; 4 עבירות בקשת שוחד; 3 עבירות מרמה והפרת אמונים; ו-6 עבירות מס במסגרת תשעה אישומים שונים.

98. ראשית מעשי העבירה שהוכחו, בפרשת המופעים, בראשית שנת 2009. מעשי העבירה נמשכו כ- שש שנים. הנאשמת חדלה ממעשיה לא משום שנמלכה בדעתה, אלא אך בשל פרוץ החקירה בפרשה.

99. מעשי השחיתות בהם הורשעה הנאשמת, מתאפיינים בשיטתיות, בתכום ובתכנון מקדים, כפי שתואר בהרחבה רבה בהכרעת הדין. שם נקבע שבשנים שבהן החזיקה בכוח הקצאת הכספים פיתחה הנאשמת, במיומנות ויצירתיות אין קץ, שלל דרכים ואמתלות לעקוף את כללי המנהל התקין ולעשות בכספי הציבור, עליהם הופקדה – כבשלה. הנאשמת טוותה רשת סבוכה ומורכבת של קורים, במרכזה ניצבה מוקפת בשלל נותני ומקבלי שוחד, כולם רוצים בקרבתה ומשוועים לתקציבי הציבור. בחינת מכלול נסיבות האישומים – פרשות המופעים; דון טבק; החברה לפיתוח השומרון; עזרא; מגילות; התאחדות היזמים; ובמידה פחותה אף בפרשות איגוד הכדורסל והכדוריד – חושפת בבירור את שיטת הפעולה של הנאשמת, שנהגה לדרוש תמורה כספית בעד סיועה (בהקצאת תקציבים ובדרכים נוספות) לגופים מהם לקחה שוחד.

100. יוטעם כי גם בעבירות שביצעה הנאשמת בצוותא חדא עם גודובסקי (פרשת המופעים; פרשת איילים; פרשת התאחדות היזמים) או עם הנאשם (פרשת דון טבק; פרשת איגוד הכדורסל) נטלה הנאשמת חלק מרכזי ומוביל. הנאשמת הנחתה את גודובסקי, בקשריו עם איילים; הייתה שותפה מלאה למעשי העבירה בפרשת המופעים; והפנתה את גודובסקי לוולדברג, לקבלת השוחד, בפרשת התאחדות היזמים. הנאשמת נטלה חלק יוזם ומוביל בפרשת דון טבק, שם הפנתה את דינוביצקי לנאשם לקבלת השוחד, והגם שלא היוותה גורם מחולל בפרשת איגוד הכדורסל, הייתה גורם מוביל בפרשה, ואלמלא מסירותה לאיתור הדרך העוקפת להעברת התקציב באמצעות מכון וינגייט לא הייתה יוצאת העבירה מן הכוח אל הפועל.

101. להלן יפורטו מאפייני החומרה הקונקרטיים של כל אחד מהאירועים בעניינה של הנאשמת בנפרד.

אירוע ראשון בעניינה של הנאשמת: פרשת החברה לפיתוח השומרון (אישום 3)

תמצית העובדות

102. הנאשמת הורשעה בכך שסיכמה עם גרשון מסיקה – ראש המועצה האזורית שומרון, ויושב ראש מועצת המנהלים של החברה לפיתוח השומרון – שבתמורה להקצאת 3.5 מיליון ₪ מהכספים

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

הקואליציוניים של מפלגת ישראל ביתנו, תעמיד החברה לפיתוח 1.5 מיליון ₪, מאותם כספים, לצרכי המפלגה.

בהמשך לכך, לקחה הנאשמת מהחברה לפיתוח שוחד בסך של 932,200 ₪, לכל הפחות, לפי הפירוט הבא:

- (א) הסעות ללא תשלום בשביל מפלגת ישראל ביתנו, ששווין לכל הפחות 38,400 ₪;
- (ב) תשלום לנאשם בסך כולל של 487,200 ₪;
- (ג) תשלום לאתר האינטרנט בשפה הרוסית "יזרוס", שהנאשמת חפצה ביקרו, בסך כולל של 156,600 ₪;
- (ד) תשלום למקורב לנאשמת ולמפלגה, אלכס קלויצקי, בסך כולל של 250,000 ₪.

103. במסגרת אירוע זה הורשעה הנאשמת בארבע עבירות לקיחת שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין; ארבע עבירות הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון ועבירת מרמה והפרת אמונים, לפי סעיף 284 לחוק העונשין.

נסיבות החומרה הקונקרטיות

104. חומרת מעשי העבירה באירוע זה גבוהה במיוחד, בשים לב לגובה סכומי השוחד והלבנת ההון – מעט פחות ממיליון ₪; לכך שהנאשמת חילצה סכום זה מהקופה הציבורית עליה הייתה מופקדת, בתכנון מוקדם, שיטתי וערמומי, ותוך סיבוך גורמים נוספים במעשה עבירה (למשל, חיים בן שושן); לאור ריבוי העבירות – 4 עבירות שוחד, 4 עבירות הלבנת הון, וכן עבירת מרמה והפרת אמונים, ברמת חומרה גבוהה במיוחד שהתבטאה בהקצאת כספים קואליציוניים מתוך מניע זר; והימשכות העבירות החל ממועד לא ידוע בשנת 2010 ועד לראשית 2013.

105. אירוע זה חושף במלוא כיעורה את שיטת הפעולה המסואבת בה עשתה הנאשמת שימוש, בשינויים המתחייבים, גם באירועים נוספים (פרשת מגילות; פרשת עזרא; פרשת איילים; פרשת התאחדות היזמים, ובעוצמה פחותה גם פרשות איגוד הכדורסל והכדוריד).

106. כזכור, הנאשמת הייתה אמונה על חלוקת הכספים הקואליציוניים של מפלגת ישראל ביתנו, ולדבריה חילקה סך ממוצע של כ-80 מיליון ₪ בשנה (הנאשמת, ראשית, עמ' 5139). הוענק לה שיקול דעת נרחב ביותר באשר לאופן הקצאת כספים אלה, ובלבד שיוקצו בהתאם לאגינדה של המפלגה ולמסגרת החוקית המסדירה הקצאת כספי תמיכה, הקבועה בחוק יסודות התקציב. אלא שהמסגרת החוקית מנעה מהנאשמת גישה ישירה לכספים הקואליציוניים, לשימושה או לשימוש מקורביה.

107. כדי לעקוף את המכשול התקשרה הנאשמת בהסכם שוחד עם מסיקה, שלפיו תקצה לחברה לפיתוח השומרון 3.5 מיליון ₪ ומתוכם יועברו מיליון וחצי ₪ לחברה לפיתוח השומרון – למראית עין בלבד – ויועמדו לרשות הנאשמת. הסכם זה היה השלב הראשון בארבע עבירות השוחד שבהן הורשעה הנאשמת.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

108. כפי שהוסכם, הנאשמת פעלה להקצאת 3.5 מיליון ₪ למסיקה, ובכללם 1.5 מיליון ₪ שלמעשה נועדו לשימושה. מטרת ההעברה הייתה חילוץ הסך האמור מתקציב הכספים הקואליציוניים שנרשם לזכות המפלגה במשרד האוצר – ואשר נמצא בשליטתה, אך מחוץ להישג ידה – והעברתו לידי מסיקה, ולמעשה לשליטתה. בכך פעלה הנאשמת ברכוש אסור – בתוך סך 3.5 מיליון ₪ שהעבירה לחברה לפיתוח השומרון (כספים שעצם העברתם אפשרה את עבירות השוחד) נכלל גם סך כספי השוחד שקיבלה הנאשמת לבסוף מהחברה לפיתוח השומרון, רכוש שמקורו בעבירה.
109. בהמשך, לפי ההסכם, הנחתה הנאשמת את מסיקה לאילו גורמים עליו להעביר את כספי השוחד. בהתקשרויות החברה לפיתוח השומרון עם כל אחד מהגורמים – המפלגה, הנאשם, יזרוס, וקלויצקי – פעלה הנאשמת בכספי השוחד, בצוותא חדא עם מסיקה ועם בן שושן, במטרה להסוות את מקורם האסור ולאפשר את ניצול פירותיהן של עבירות השוחד שעברה. ההסכמים שערכה החברה לפיתוח השומרון עם הנאשם, עם יזרוס ועם קלויצקי נועדו להעניק כסות לגיטימית להעברת כספים שמקורם בעבירת השוחד, אגב טשטוש הקשר בין הנאשמת ובין הכספים שניתנו למקורביה והסוואתו. כך אפשרה הנאשמת את הטמעת הכספים במערכת הכספית הלגיטימית ואת ניצול הפירות של עבירת השוחד – בסך כולל של 932,200 ₪.
110. סך השוחד שלקחה הנאשמת מסתכם ב-932,200 ₪ "בלבד", אך לא ניתן להתעלם מכך שסכום השוחד שסוכם עליו עם מסיקה היה 1.5 מיליון ₪.
111. פגיעות מעשי הנאשמת בערכים המוגנים – בכללי המנהל התקין; בעיקרון השוויון בהקצאת תקציבי ציבור; באמון הציבור בתקינות המנהל הציבורי; וכן השחתת צדדים שלישיים, ששימשו את הנאשמת ככלי שרת לקידום מטרותיה ולקבלת כספי השוחד – זועקות לשמיים.
112. לטענת ב"כ המאשימה, מתחם הענישה ההולם, בגין העבירות בהן הורשעה הנאשמת באירוע זה, נע בין 7 ל-8 שנות מאסר בפועל וקנס שגובהו בין 932,000 ₪ ל-1.6 מיליון ₪. הסניגור, כאמור, עתר לקבוע מתחם ענישה כולל לכלל העבירות שעברה הנאשמת, שיעמוד על 6-3 שנות מאסר, ולקבוע את עונשה של הנאשמת בתחתית מתחם הענישה.
113. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת, כפי שהיא עולה, בין היתר, מהפסיקה שהוגשה על ידי באי כוח הצדדים, מלמדת כי בתי המשפט נוהגים לגזור בעבירות דומות, ענשי מאסר לתקופות משמעותיות וממושכות, והכל בהתאם לנסיבות.
114. סקירת הפסיקה מעלה שהמקרה הדומה ביותר לענייננו הוא **עניין גודובסקי** – עוזרה של הנאשמת ושותפה לחלק מהעבירות – שהודה בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר דיוני, ובית משפט זה גזר עליו 7 שנות מאסר, שהומרו בערעור בבית המשפט העליון ל-6 שנות מאסר, לאחר שנקבע כי בית המשפט לא נתן את מלוא המשקל המתבקש לכך שגודובסקי הודה בעובדות כתב אישום מתוקן, חתם על הסדר דיוני ונמנע מניהול משפטו (ראו פסקה 32 לפסק דינו של כב' השופט הנדל).

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

גודובסקי הורשע – בגין חלקו בשלושה אישומים שונים (פרשת איילים; פרשת המופעים; ופרשת התאחדות היזמים) – בארבע עבירות לקיחת שוחד (בסך כולל של כ-350,000 ₪); שתי עבירות בקשת שוחד (בסך כולל של כ-539,000 ₪); ושלוש עבירות הלבנת הון. נקבע שגודובסקי לא נטל איזה מהכספים לכיסו.

השוואת מעשי העבירה של הנאשמת באירוע זה, לכלל מעשי העבירה שביצע גודובסקי (באישומים אחרים, הנוגעים לפרשיות עובדתיות אחרות), מגלה שעניינה חמור משמעותית מעניינו של גודובסקי.

סך כספי השוחד שלקחה הנאשמת (וסך ההון שהלבינה) גבוה אך במעט מהצטברות סכומי השוחד שלקח גודובסקי ביחד עם כספי השוחד שביקש ולא קיבל. בנוסף על הנאשמת, גודובסקי הורשע בשתי עבירות בקשת שוחד, אך הנאשמת הורשעה בעבירה נוספת של מרמה והפרת אמונים, ברף חומרה גבוה במיוחד.

כאמור, השיקול המשמעותי בהקלה בעונשו של גודובסקי והמרתו מ-7 ל-6 שנות מאסר הוא העובדה שגודובסקי נטל אחריות למעשיו והודה במסגרת הסדר דיוני. בשונה מגודובסקי, הנאשמת ניהלה את משפטה, ולא ביטאה בשלב כלשהו של ההליך נטילת אחריות או חרטה על מעשיה. מובן שזכותה המלאה של הנאשמת לטעון לחפותה אך היא אינה זכאית להקלה המגיעה לנאשם שהודה ונטל אחריות.

ואולם, השיקול הדומיננטי בגינו מצוי עניינה של הנאשמת בדרגת חומרה גבוהה משמעותית מזו של גודובסקי מקורו בתפקיד הציבורי הבכיר שבו נשאה, בנאמנות שהושמה בידיה על כספי ציבור ובמעילתה באמון הציבור תוך העדפת שיקולים זרים – טובת המפלגה, העדפת מקורבים למפלגה (אתר "יזרוס", קלויצקי) ומקורבים לה (הנאשם) – על פני טובת הציבור. עוד לא ניתן להתעלם מכך שגודובסקי היה כפוף לנאשמת, שהנחתה את פעולותיו.

115. [בע"פ 5076/14 שטרית נ' מדינת ישראל](#) (29.12.2015) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של

מי שהיה מהנדס העיר ירושלים, ובמסגרת תפקידו בעירייה טיפל בפרויקט "הולילנד" וניצב בצומת מרכזי בקבלת ההחלטות על אישור, קידום או עיכוב תכניות הפרויקט. שטרית הורשע לאחר שמיעת ראיות ב-4 עבירות של לקיחת שוחד, בעבירה לפי [חוק איסור הלבנת הון](#) ובעבירת רישום כוזב במסמכי תאגיד ונדון ל-7 שנות מאסר בפועל. בנסיבות אותו עניין נקבע כי שטרית נטל לכיסו כספי שוחד בסך הקרוב ל-1,500,000 ₪. בית המשפט העליון העמיד את הקנס שנגזר על שטרית על 850,000 ₪, חלף מיליון ₪ שגזר עליו בית המשפט המחוזי, בשים לב לחומרת עונש המאסר.

בפסק הדין בעניין גודובסקי התייחס כב' השופט הנדל ליחס בין מאפייני החומרה בעניינו של שטרית למאפייני החומרה בעניינו של גודובסקי, כשהמסקנה היא שעניינו של גודובסקי עולה בחומרתו על זה של שטרית:

"אמנם מדובר בסכום גבוה מעניינו אך חשוב לזכור כי גם מקרה זה נסוב סביב עבירות שבוצעו לפני התיקון המחמיר בענישה בעבירת השוחד. כמו-כן גם במקרה זה חלף זמן רב מאז ביצוע העבירות. עוד יוזכר כי שטרית אמנם מילא

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

תפקיד חשוב בביצוע העבירות כמי שמתוקף תפקידו יכול היה לעכב או לזרז את הפרויקט שעבורו ניתן השוחד אך תפקידו לא היה כשל המערער בענייננו. כאן, המערער הוא היוזם והמוציא לפועל העיקרי, ביחד עם קירשנבאום על פי כתב האישום המתוקן, של התכנית העבריינית" (עניין גודובסקי, פסקה 31 לפסק דינו של כב' השופט הנדל).

כאמור, השוואה בין חלקה של הנאשמת באירוע זה לבין חלקו של גודובסקי בשלושת האירועים המתוארים (פרשת איילים, המופעים והתאחדות היזמים) מעלה שעניינה של הנאשמת חמור מעניינו של גודובסקי – מקל וחומר שעניינה של הנאשמת באירוע זה חמור מעניינו של שטרית.

116. בע"פ 4506/15 בר נ' מדינת ישראל (11.12.2016) (להלן: "עניין צבי בר"), שניהן כראש עיריית רמת גן בין השנים 1989-2013, שהורשע בבית המשפט המחוזי בארבע עבירות קבלת שוחד, שתי עבירות הלבנת הון, עבירת הפרת אמונים, שיבוש מהלכי משפט, עשיית פעולה ברכוש אסור ושורת עבירות מס. בית המשפט המחוזי קבע שבר לקח שוחד מיזמים וקבלנים, בכך ש: קיבל סיוע לקבלת הלוואה וכספים לפרעונה; הועברו מניות – ללא תמורה – על שם בנו; קיבל הלוואה שלא נדרש להחזירה בסך 440,000 ₪; והועמדו לשימוש כספים בסך של מאות אלפי שקלים אותם השיב בסופו של יום. לאחר שבית המשפט העליון זיכה את בר מעבירת הלבנת הון ומ-5 עבירות מס, וקבע כי סכום השוחד שקיבל באישום הרביעי הוא 345,000 ₪ (חלף 465,000 שקבע בית המשפט המחוזי) הפחית בית המשפט העליון את עונשו של בר, באופן הבא: 3 שנות מאסר בפועל, חלף 5.5 (חמש וחצי) שנות מאסר שגזר בית המשפט המחוזי; וקנס בסך 800,000 ₪, חלף 1,500,000 ₪ שגזר בית המשפט המחוזי. בית המשפט העליון הדגיש בפסק הדין כי לולא זוכה בר מחלק מהעבירות בהן הרשיע אותו בית המשפט המחוזי, ובהיעדר נסיבות אישיות המצדיקות זאת (גיל המערער, 81 שנים, ומצבו הרפואי), היה מקום לגזור על בר עונש חמור בהרבה – ולהעמידו למצער על תקופה קרובה לזו שנגזרה על שטרית בפרשת הולילנד:

"מסכים אני עם הערת בית המשפט המחוזי שלפיה אם לא היה מצבו הרפואי מחייב התייחסות, ואם לא היה גילו מבוגר במיוחד (כ-81) – היה מקום להעמיד את עונשו של בר למצער על תקופה קרובה לזו שנגזרה על מהנדס העיר שטרית בפרשת הולילנד, כאמור לעיל – 7 שנות מאסר בפועל. בשני המקרים דובר היה בעובד ציבור בעל סמכויות רחבות, שניצל את מעמדו לאורך שנים ובאופן שיטתי, על מנת להשיג טובות הנאה כספיות בסכומים גבוהים" (ראו בעמ' 142 לפסק הדין).

עניינה של הנאשמת חמור לא פחות מעניינו של בר, לאור מאפייני החומרה באירוע שנדונו לעיל, ובמיוחד תפקידה הציבורי הבכיר ואחריותה על הכספים הקואליציוניים של מפלגת ישראל ביתנו.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

בשונה מעניינו של בר, העבירות בהן הורשעה הנאשמת נעברו לאחר העלאת העונש המירבי בגין עבירת לקיחת שוחד ל-10 שנות מאסר. עוד בשונה מפרשת בר, בעניינה של הנאשמת לא מתקיימות נסיבות אישיות מקבילות (גיל מופלג ומצב בריאותי קשה).

117. בע"פ 7470/15 מלכה נ' מדינת ישראל (15.6.2016) נדון ערעורו של קצין חקירות בכיר במשטרה ששימש ראש צוות ביחידה הארצית למאבק בפשיעה הכלכלית, ואשר קשר קשר עם אחר במסגרתו העביר לו מידע מחקירות סמויות וגלויות, לצורך העברתו לצדדים שלישיים תמורת תשלום, בו התחלקו האחר ומלכה. מלכה הורשע על פי הודייתו ברשימה ארוכה של עבירות: ארבע עבירות של לקיחת שוחד; שש עבירות של גילוי בהפרת חובה; תשע עבירות של מרמה והפרת אמונים; ארבע עבירות של הוצאת מסמך ממשמורת; עשר עבירות של שיבוש מהלכי משפט; וארבע עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, ונדון ל-8 שנות מאסר בפועל. מגזר דינו של בית המשפט המחוזי עולה כי מלכה נטל לכיסו סכום העולה על 400,000 ₪. בית המשפט העליון קיבל את הערעור והפחית מעונשו של המערער כך שיעמוד על 7 שנות מאסר. עניינה של הנאשמת אינו נופל בחומרתו מעניינו של מלכה בשים לב לתפקידה הציבורי הבכיר, ולפגיעה העמוקה באמון הציבור ובשיטה הדמוקרטית – כפי שתואר בהרחבה בפרק מאפייני החומרה הכלליים במעשי הנאשמת – שהתבטאו במלוא כיעורם בעבירות שביצעה באירוע זה.

118. ראו גם: ע"פ 7921/11 ואנונו נ' מדינת ישראל (24.08.2015); ע"פ 7593/08 ריטבלט נ' מדינת ישראל (1.9.2009). בקביעת מתחם הענישה (באירוע זה, וביתר האירועים בהן הורשעה הנאשמת בעבירות מס) ניתן משקל למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות אלה – כפי שעולה, בין היתר מרע"פ 4684/12 גחלי נ' מדינת ישראל (14.6.2012); רע"פ 3434/09 הרפז נ' מדינת ישראל (30.4.2009) – בשינויים המתחייבים.

119. לאור כל האמור לעיל, בשים לב לערכים החברתיים המוגנים ולעוצמת הפגיעה בהם, תוך מתן משקל למכלול נסיבות האירוע, אני קובע כי מתחם העונש ההולם באירוע זה נע בין 6 ל-8 שנות מאסר בפועל.

אירוע שני בעניינה של הנאשמת: פרשת עזרא (אישום 4)

תמצית העובדות

120. באירוע זה הורשעה הנאשמת בכך שלקחה שוחד מתנועת הנוער הבינלאומית עזרא בדמות טובות הנאה לה, לבני משפחתה ולמפלגה, בשווי כולל של כ-270,000 ₪ (\$81,939). בהכרעת הדין נקבע כי בהמשך לפניית מנכ"ל תנועת הנוער עזרא – דניאל אלינסון – שביקש מהנאשמת שמפלגת ישראל ביתנו תתמוך בתנועת הנוער, סוכם שבתמורה לסיוע הנאשמת לתנועת הנוער בגיוס כספי תרומות ובתקציבים ציבוריים, יעמיד אלינסון לרשות הנאשמת 50% מהסך הכספי שתסייע הנאשמת לגייס – לצרכיה ולצרכי המפלגה.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

במהלך השנים 2011-2014 סייעה הנאשמת לעזרא בגיוס תרומות, ובהקצאת תקציבים ציבוריים בסכומים ניכרים, ולכלל הפחות כ-\$500,000. בתמורה, מימנה עזרא טובות הנאה לנאשמת, לבני משפחתה ולמפלגה, לפי הפירוט הבא:

- (א) מימון נסיעות לחו"ל של הנאשמת ובני משפחתה בסך כולל של \$29,867.59: מימון נסיעת **בתה מיטל לניו-יורק** בחודש ספטמבר 2011 (\$1,304.24); מימון נסיעת הנאשמת ללונדון בחודש מאי 2012 (\$2,567); מימון טיסת **בתה רנית למוסקבה** בחודש יוני 2013 (\$914); מימון נסיעת **משפחת הנאשמת (בן זוגה, בתה מיטל, בנה טמיר, אחיה וגיסתה) לקנדה ולניו-יורק** בחודש ספטמבר 2013 (\$17,456); מימון נסיעת הנאשמת למוסקבה בחודש אוקטובר 2013 (\$728); מימון נסיעת הנאשמת לאתונה בחודש מרס 2014 (\$2,446); מימון נסיעת **בנותיה, מיטל ורנית, לניו-יורק** בחודש יוני 2014 (\$4,452.35).
- (ב) רכישת מוצרי מחשב, אלקטרוניקה וצילום עבור הנאשמת בסך כולל של \$8,577.82: טאבלט; מחשב נייד לבית הנאשמת; מחשב נייד (Mac Book Air) שנתפס אצל בתה של הנאשמת; מצלמה משוכללת שנתפסה בכספת בן זוגה של הנאשמת; עדשת מצלמה; מבזק חיצוני למצלמה; שני מכשירי טלפון סלולרי (iPhone).
- (ג) העסקת בנה של הנאשמת בעזרא בתמורה כוללת של \$6,942.69.
- (ד) מימון סקר שבוצע עבור מפלגת ישראל ביתנו, בסך של \$36,551.

121. במסגרת אירוע זה הורשעה הנאשמת בריבוי עבירות שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין; ריבוי עבירות הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון; ובריבוי עבירות שימוש במרמה, בעורמה ובתחבולה במזיד ובכוונה להתחמק ממס, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

נסיבות החומרה הקונקרטיות

122. חומרת אירוע זה מצויה, בראש וראשונה, בניצול הציני של הנאשמת את תנועת הנוער עזרא, ואת תלותה בנאשמת ובמפלגה כפי שתואר בהרחבה בהכרעת הדין, ליצירת "קופה אישית" ששימשה אותה לטובות הנאה אישיות בעלות אופי חומרי ומושחת במיוחד. בין טובות הנאה אותן דרשה, וקיבלה הנאשמת מאלינסון, בין היתר: מימון טיול משפחתי, בהרכב מורחב, להרי הרוקי בקנדה ולניו-יורק; נסיעות בנותיה לניו-יורק; העסקת בנה בעזרא בתפקיד שעוצב במיוחד עבורו, שלמעשה לא היה לעזרא כל צורך בו; מימון נסיעתו של הבן לניו-יורק, כביכול במסגרת אותה עבודה, שלגרסת הנאשמת עצמה תוכנן על ידי הבן קודם להגיית הרעיון שיועסק על ידי עזרא; מימון מצלמה משוכללת שהוטסה במיוחד על מנת שבן זוגה של הנאשמת יוכל להשתמש בה בטיול הפרטי בשמורות הטבע שבהרי הרוקי; מחשב נייד משוכלל שנתפס אצל בתה של הנאשמת; טאבלט ושני מכשירים מסוג אייפון.

123. אופי טובות ההנאה שביקשה הנאשמת מתנועת הנוער עזרא, שמתאפיינות בהיותן פרטיות לחלוטין, מקומם במיוחד. משנה חומרה מצוי בכך שהנאשמת גייסה כספים עבור עזרא, פנתה לתורמים והציגה את פעילותה הציונית של תנועת הנוער, כשבהמשך השתמשה בכספי התורמים

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

למימון טובות הנאה אישיות. הונאת התורמים וניצול מעמדה כחברת כנסת לגיוס תרומות שישמשו אותה מצביע על כשל מוסרי עמוק, על אנוכיותה ונהנתנותה של הנאשמת. מנגד, לא ניתן להתעלם מכך שבאירוע זה מרבית הכספים שהועברו בסיוע הנאשמת לעזרא היו כספי תורמים – שתורמו תורמים על בסיס גיוס הנאשמת כספים תוך שימוש במעמדה כחברת כנסת – ולא כספים קואליציוניים, באופן שהמעילה באמון הציבור מצויה ברמה פחותה מעט באשר לאירועים אחרים. עם זאת, חומרה מיוחדת מצויה בשימוש הנאשמת בכובעה כחברת כנסת לצורך גיוס כספי תרומות, תוך מצג שווא שהכספים ישמשו לפעילות ציונית של תנועת הנוער, כשלמעשה חלק משמעותי מכספי התרומות שימש את הנאשמת או את המפלגה. בהונאת התורמים, לכל הפחות, פוטנציאל לנזק של ממש לתדמית כנסת ישראל וחבריה.

124. חומרה מיוחדת מצויה בשימוש שנעשה בכמעט מחצית מכספי השוחד באירוע זה למימון סקר שנועד לצרכי מפלגת ישראל ביתנו והעומד בראשה, כפי שפורט בהרחבה בהכרעת הדין. שימוש בכספי שוחד לטובת מפלגה זו או אחרת יוצר פגיעה של ממש בשוויון בין המפלגות, באופן המכרסם באדנים עליהם נשענת הדמוקרטיה, ומאיים על יציבותם.

125. היבט חומרה נוסף באירוע זה מצוי בלחץ העצמתי שהפעילה הנאשמת על יהודה פולישוק, שהעמותות שייצג זכו בכספים הקואליציוניים שהנאשמת "תכננה" להעביר לטובת עזרא, אך חולקו, בהתאם לחוק ולתקנות התקציביות באותה שנה, לעמותות שייצג פולישוק. כתוצאה מאותו לחץ, בצעד חריג ביותר, פעל פולישוק לגיוס תרומות בסך קרוב ל-180 אלף דולר לטובת עזרא. התנהגותה הכוחנית של הנאשמת כלפי פולישוק חשפה שיחסייה עם עזרא אינם יחסי שותפות אידאולוגית בלבד – הרי התקציבים שהועברו לעמותות שייצג פולישוק, נועדו אף הם לטובת פעילות לחיזוק זהות יהודית בתפוצות. מבחינה אידאולוגית טהורה, קשה להצביע על הצדקה להוצאת כספים מעמותות אלה על מנת להעבירם לעזרא. התנהגות הנאשמת מלמדת שהיא לא בחלה בהתנהגות כוחנית לצורך השגת טובות הנאה אישיות, אותן יכלה לקבל מעזרא אך לא מהעמותות אותן ייצג פולישוק. ניכר בבירור שבעיני הנאשמת טובתה האישית גברה בעניין זה על צרכי יהודי התפוצות.

126. עוד יש לציין את גובה כספי השוחד שנלקחו וההון שהולבן - כ-270,000 ₪, ושהנאשמת הורשעה בריבוי עבירות לקיחת השוחד והלבנת ההון. היבט חומרה נוסף מצוי בגובה כספי המס, שלא שולמו עד היום – כ-105,000 ₪.

127. לטענת ב"כ המאשימה, מתחם הענישה ההולם, בגין העבירות בהן הורשעה הנאשמת באירוע זה, נע בין 5 ל-6 שנות מאסר בפועל וקנס שגובהו בין 500,000 ₪ למיליון ₪. הסניגור, כאמור, עתר לקבוע מתחם ענישה כולל לכלל העבירות שעברה הנאשמת, שיעמוד על 6-3 שנות מאסר, ולקבוע את עונשה של הנאשמת בתחתית מתחם הענישה.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

128. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת – ובין היתר הפסיקה שנסקרה באירוע הראשון לעיל, בשינויים המחויבים – מלמדת כי בתי המשפט נוהגים לגזור בעבירות דומות, ענשי מאסר לתקופות משמעותיות וממושכות, והכל בהתאם לנסיבות.

129. כך, בע"פ 5669/14 לופוליאנסקי נ' מדינת ישראל (29.12.15) – קבע בית המשפט העליון שמתחם הענישה, בגין 7 עבירות שוחד שבהן הורשע לופוליאנסקי, נע בין 2 ל-5 שנות מאסר בפועל (סעיף 188 לפסק הדין). במסגרת המתחם, גזר בית המשפט העליון על לופוליאנסקי 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, נוכח מצבו הרפואי הקשה. זאת, חלף עונש 6 שנות מאסר בפועל, שגזר בית המשפט המחוזי. בית המשפט העליון הותיר על כנו את הקנס בסך 500,000 ₪, שגזר בית המשפט המחוזי על לופוליאנסקי.

עניינה של הנאשמת חמור מעניינו של לופוליאנסקי – ולפיכך מצדיק קביעת מתחם עונש מחמיר יותר – משלושה טעמים מצטברים, כדלקמן. ראשית, בעוד שבעניין לופוליאנסקי נעשה שימוש בכספי השוחד למטרות המיטיבות עם כלל הציבור, כספי השוחד שלקחה הנאשמת שימשו אותה למימון הוצאות מפלגת ישראל ביתנו ולמימון הוצאות אישיות שהעשירו את כיסה. שנית, בפרשת לופוליאנסקי, יזם לופוליאנסקי אחת מ-7 התרומות בלבד. לעומת זאת, בענייננו, יזמה הנאשמת את כל בקשות השוחד. שלישית, בקביעת המתחם בעניינו של לופוליאנסקי, התחשב בית המשפט העליון בכך שעונש המאסר המירבי בגין עבירת השוחד עמד בתקופה הרלוונטית על 7 שנות מאסר.

130. בע"פ 864/19 מדינת ישראל נ' חינאו (10.7.2019) השית בית המשפט העליון על חינאו 42 חודשי מאסר חלף 30 חודשי מאסר שגזר עליו בית המשפט המחוזי – בהדגישו את ההלכה לפיה ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין בעת קבלת ערעור על חומרת העונש.

חינאו הורשע – על פי הודאתו, בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר דיוני – בריבוי עבירות של לקיחת שוחד ושיבוש מהלכי משפט, וכן קבלת דבר במרמה וניסיון לקבלת דבר במרמה, עבירות של הפרת אמונים וסחיטה באיומים. העבירות בוצעו עת שירת חינאו כראש צוות חוקרי מרכז שירות לאזרח בתחנת משטרה.

חינאו הורשע בכך שבהזדמנויות רבות במהלך התקופה שבין 2009-2016 פנה לאזרחים שעם חלקם בא במגע מתוקף תפקידו כחוקר ויצר עימם יחסי שוחד, תוך שביקש וקיבל מהם טובות הנאה כספיות ואחרות במקביל להתערבותו בעניינם, וכן הציג מצג שווא של צרכים רפואיים על בסיסם דרש כספים מאזרחים. חינאו קיבל לידיו, בהזדמנויות שונות, סכומי כסף שנעו בין 200 ₪ ל-9,000 ₪. כמו כן, במסגרת יחסי השוחד, בוצעו בביתו עבודות אינסטלציה ועבודות שיפוץ ללא תשלום וטובות הנאה נוספות.

במקרה זה, בדומה לענייננו, נלקח שוחד בריבוי הזדמנויות לאורך זמן (אין חולק שמשך ביצוע העבירות בעניינה של הנאשמת קצר יותר). בעניינו של חינאו לא צוין סכום השוחד הכולל, אך מתקבל הרושם שהצטברות הסכום פחותה משמעותית מסך השוחד שלקחה הנאשמת באירוע זה. לצד הדמיון המסוים בין הפרשות ניכר בבירור שעניינה של הנאשמת חמור עשרות מונים מעניינו של חינאו. לא ניתן להשוות את מעמדו של שוטר למעמדה של הנאשמת. לא ניתן

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

להתעלם מעצמת בגידתה באמון הציבור, בשימושה לרעה במעמדה כחברת כנסת לגיוס כספי תורמים שישימשו אותה ואת מפלגתה.

131. בע"פ 5083/08 בניזרי נ' מדינת ישראל (24.6.2009) קיבל בית המשפט את ערעור המדינה, והעמיד את ענשו של בניזרי על 4 שנות מאסר, חלף 18 חודשי מאסר בפועל שגזר עליו בית המשפט המחוזי. בניזרי הורשע בקבלת שוחד מהקבלן משה סלע, הפרת אמונים, קשירת קשר לביצוע פשע ושיבוש הליכי משפט, בכך שלקח מאיש העסקים משה סלע טובות הנאה בעלות ערך כספי ניכר, בהן טובות הנאה אישיות כגון – שולחן וכסאות אוכל (6,500 ₪); שכר טרחה לעורכת דין (28 אלף ₪); מערכת מיזוג אויר (23,400 ₪); העברת כספים לרעייתו של בניזרי (40 אלף ₪); שרותי ניקיון בביתו של בניזרי; שעון (4,500 ₪); הליכון חשמלי ומצלמת וידאו (6,000-5,000 ₪); וכן סיוע כספי ניכר לבניזרי בהגדלת ושיפוץ דירתו באמצעות רכישת הדירה הסמוכה לדירתו ומכירתה לו.

דומה שסכומי השוחד שלקח בניזרי לכיסו עולים על הסכומים שלקחה הנאשמת באירוע זה. עם זאת, בשונה מבניזרי הנאשמת הורשעה בעבירות חמורות של הלבנת הון, והורשעה בעבירות שביצעה לאחר תיקון 103 לחוק העונשין שהחמיר את רף הענישה בגין עבירת השוחד.

132. לא נעלמו מעיני העונשים שנגזרו על נותן השוחד באירוע זה (דניאל אלינסון – ע"פ 2963/19 מדינת ישראל נ' אלינסון (16.6.2020)); כמו גם העונשים בעניינם של נותני שוחד בפרשות איילים (מתן דהן) ובמידה פחותה גם איגוד הכדוריד (משה קליסקי), שידונו בהמשך. אלא שבשל הצטברות נסיבות מבחינות, ובראשן התפקיד הציבורי הבכיר של הנאשמת; מעילתה באמון הציבור בניצול תפקידה הציבורי למטרות זרות; חלקה המרכזי בכל אחת מהעבירות; ופערי הכוח העצומים בינה לבין נותני השוחד, המסקנה המתבקשת היא שתרומת עונשיהם של נותני השוחד לקביעת מתחם הענישה ההולם בעניינה של המקבלת, בנסיבות המתוארות, מוגבל מאד.

133. לאור כל האמור לעיל, בשים לב לערכים החברתיים המוגנים ולעוצמת הפגיעה בהם, תוך מתן משקל למכלול נסיבות האירוע, אני קובע כי מתחם העונש ההולם באירוע זה נע בין 4 ל-5 שנות מאסר בפועל.

אירוע שלישי בעניינה של הנאשמת: פרשת איילים (אישום 6)

תמצית העובדות

134. במסגרת אירוע זה הורשעה הנאשמת בכך שלקחה מעמותת איילים – העוסקת בהקמת כפרי סטודנטים בנגב ובגליל – שוחד בסך כולל של 295,300 ₪.

הנאשמת – שהקצתה לאיילים תקציבים בסך כולל של 10.5 מיליון ₪ מהכספים הקואליציוניים של מפלגת ישראל ביתנו, בתקופה הרלוונטית שבין סוף שנת 2013 לסוף שנת 2014 – עמדה מאחורי דרישות גודובסקי מאיילים לקבלת תמורה בעד התמיכה התקציבית.

חלק מדרישות השוחד שהעבירה הנאשמת באמצעות גודובסקי מולאו על ידי איילים: מימון שכרו של מיכאל קלגנוב בעמותה משך כשנה, בסך כולל של 77,000 ₪ לפחות – הגם שקלגנוב לא

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

עבד בתמורה לשכר שקיבל – ומימון יחסי ציבור לנאשמת בסך כולל של 218,300 ₪. דרישות הנאשמת לקבל 300,000 ₪ להקמת עמותת שייט שתעסיק את קלגנוב, ו-20,000 \$ לצורך מימון רכישת מדליות לוטרנים של מלחמת העולם השנייה, לא הושלמו עד לפרוץ החקירה הגלויה. בנוסף, הנאשמת התנתה העברת 1.5 מיליון ₪ לעמותת איילים, בכך שהעמותה תעסיק את חברת הכנסת לשעבר, ליה שמטוב.

135. במסגרת אירוע זה הורשעה הנאשמת ב-2 עבירות לקיחת שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין; 4 עבירות בקשת שוחד, לפי סעיף 290 בצירוף סעיף 294 לחוק העונשין; 2 עבירות הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון; ועבירת שימוש במרמה, ערמה ותחבולה במזיד ובכוונה להתחמק ממס, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

נסיבות החומרה הקונקרטיות

136. נסיבות החומרה באירוע זה הן בראש וראשונה הפגיעה העמוקה בכללי המנהל התקין והמעילה באמון הציבור המתבטאת בהקצאת כספי ציבור ממניעים אישיים-מפלגתיים לא ענייניים, לצד ניצול תלותה של איילים בתקציבי ציבור וגרירת בעלי התפקידים בה לביצוע עבירות פליליות.

137. היבט חומרה של ממש מצוי באפיקים אליהם התוותה הנאשמת את כספי השוחד שלקחה וביקשה. צורמת במיוחד הדרישה שאיילים תממן שירותי יחסי ציבור לנאשמת עצמה בסך לא מבוטל של 218,000 ₪. אם לא די בכך, הנאשמת השתמשה באיילים כאפיק לתמיכה כלכלית בפעילי מפלגה שרצתה בטובתם. איילים מימנה שכר שנתי לקלגנוב, שלא הכיר את העמותה ואת פעילותה ולא פעל ולו דקה אחת לטובתה. במקביל פעלה הנאשמת להקמת עמותת שיט שכל ייעודה מימון שכרו של קלגנוב, והתנתה העברת תקציב לאיילים בהעסקת חברת כנסת לשעבר מטעם המפלגה. מעשי הנאשמת חושפים במלוא כיעורה את השחיתות הבוטה המתבטאת בהעדפת מקורבים והסתת תקציבים ציבוריים אליהם. אין צורך להכביר מילים בדבר חשיבות הקצאת תקציבים ציבוריים, שהם משאב מוגבל, באופן שוויוני וענייני. החלטת הנאשמת לתמוך באיילים מנעה את האפשרות שכספי התמיכה שהועברו לאיילים, אך הוסטו לנאשמת ולמקורבה קלגנוב, יוקצו לתמיכה בגוף ראוי שלא שילם שוחד בתמורה לתמיכה בו. אף לכך יש ליתן משקל בקביעת העונש ההולם לאירוע זה.

עוד יינתן משקל לסכום השוחד שנלקח וההון שהולבן – 295,000 ₪; סכום השוחד שהתבקש אך לא ניתן – למעלה מ-360,000 ₪; והסכום בגינו לא שולם מס – 218,000 ₪;

טענות הצדדים בהתייחס למתחם העונש ההולם לאירוע

138. ב"כ המאשימה עתר לקבוע כי מתחם הענישה ההולם, בגין העבירות בהן הורשעה הנאשמת באירוע זה, נע בין 7 ל-8 שנות מאסר בפועל וקנס שגובהו בין 500,000 ₪ למיליון ₪. הסניגור, כאמור, עתר לקבוע מתחם ענישה כולל לכלל העבירות שעברה הנאשמת.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

מדיניות ענישה נוהגת

139. בבחינת הפסיקה הנוהגת יינתן משקל מרכזי לרמת הענישה שנקבעה בעניינו של שותפה של הנאשמת לעבירות אלה – גודובסקי.

בגין יחסי השוחד עם איילים הורשע גודובסקי בשתי עבירות לקיחת שוחד, שתי עבירות בקשת שוחד ושתי עבירות הלבנת הון. בנוסף על המעשים בהם הורשעה הנאשמת, בהם הודה והורשע אף גודובסקי, הוא הודה והורשע גם בכך שביקש מאיילים שוחד בסך 500,000 ₪, במזומן, לצרכי המפלגה וסורב על ידי אנשי איילים, וכי לקח מאיילים שוחד בסך 91,000 ₪ באמצעות מימון שכרו של פעיל מפלגה נוסף.

בגין המעשים המתוארים העמיד בית משפט זה את מתחם הענישה בעניינו של גודובסקי על 7-4 שנות מאסר (כאמור, עונשו הכולל של גודובסקי הומר בבית המשפט העליון מ-7 ל-6 שנות מאסר).

בהשוואה לעניינה של הנאשמת יש ליתן משקל לכך שלנאשמת כלל לא יוחסה מעורבות בדרישת גודובסקי מאיילים חצי מיליון ₪ במזומן לצרכי המפלגה, ושסך השוחד שלקחה מאיילים נמוך מהסך בו הורשע גודובסקי.

מנגד, לא ניתן להתעלם מכך שהנאשמת הייתה הממונה הישירה על גודובסקי והכווינה את פעילותו מול איילים בהתייחס לכל מקרי השוחד שהוכחו בעניינה, באופן שאחריותה על מעשי העבירה כבדה מזו של גודובסקי. עוד יינתן משקל לכך שחלק הארי מכספי השוחד שנלקחו מאיילים שימשו את הנאשמת עצמה לשיפור תדמיתה הציבורית והפוליטית. לבסוף, משקל של ממש יינתן לכך שהנאשמת הייתה מופקדת על הכספים הקואליציוניים של המפלגה, ולולא בחרה לסחור בתקציבי ציבור אלה למטרות זרות לא יכול היה גודובסקי להשלים את העבירות שביצע.

140. הפסיקה הנוהגת שנסקרה באירוע הראשון העוסק בפרשת החברה לפיתוח השומרון, רלוונטית – בשינויים המתחייבים בהתאמה לנסיבות האירוע שתוארו לעיל – אף לאירוע זה.

141. לאור כל האמור לעיל, בשים לב לערכים החברתיים המוגנים ולעוצמת הפגיעה בהם, תוך מתן משקל למכלול נסיבות האירוע, אני קובע כי מתחם העונש ההולם באירוע זה נע בין 5 ל-7 שנות מאסר בפועל.

אירוע רביעי בעניינה של הנאשמת: פרשת מגילות (אישום 5)

תמצית העובדות

142. באירוע זה הורשעה הנאשמת בעבירות של לקיחת שוחד והלבנת הון, בכך שהתנתה הקצאת שלושה מיליון ₪ מהכספים הקואליציוניים של ישראל ביתנו למועצה האזורית מגילות, בכך שהמועצה תעביר חצי מיליון ₪ למטרה שתגדיר הנאשמת. מתוכם דרשה הנאשמת להעביר 240 אלף ₪ לאתר יזרוס, שעומו חפצה להיטיב. בעקבות דרישתה של הנאשמת, ועל פי הוראת ראש

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

המועצה, עד המדינה מרדכי דהמן, נכרת הסכם פיקטיבי בדבר התקשרות עם יזרוס ושולם לאתר, סכום כולל של 236 אלף ₪.

נסיבות החומרה הקונקרטיות

143. לב החומרה באירוע זה מצוי בניצולה של הנאשמת את תפקידה הציבורי, את הכוח הרב שניתן בידה להקצות כספים קואליציוניים ואת תלותם של מבקשי התמיכה התקציבית ברצונה הטוב. הנאשמת הכפיפה את כל אלה ופעלה למען מטרותיה האישיות והמפלגתיות, ובכלל זה מתן טובות הנאה מפליגות לגוף שביקרו חפצה – אתר האינטרנט בשפה הרוסית יזרוס, שבין גורמים בו לבין הנאשמת והמפלגה התקיימו יחסי גומלין המעוררים קשיים, לכל הפחות במישור האתי, כפי שתואר בהרחבה בהכרעת הדין.

144. על כך נוספת הפגיעה האימתנית בעקרון השוויון בהקצאת תקציבים ציבוריים, בכללי המנהל התקין ובתקינות פעולותיו של המנהל הציבורי, כפי שפורט בהרחבה לעיל במסגרת מאפייני החומרה הכלליים והדיון באירוע הראשון.

145. בקביעת המתחם יש ליתן משקל גם לפעולות שנעשו כדי לאפשר את תשלומי השוחד לנאשמת ולהסוותם, ובין היתר, החתימה על ההסכם הפיקטיבי עם יזרוס, "הרחקת" ההתקשרות המדומה מהמועצה ואת השימוש בחברת התיירות לצורך זה.

146. היבט חומרה אחרון מצוי בסכום המשמעותי של תשלומי השוחד – 236,000 ₪.

טענות הצדדים

147. ב"כ המאשימה עתר לקבוע כי מתחם הענישה ההולם בגין העבירות בהן הורשעה הנאשמת במסגרת אירוע זה נע בין 3 ל-4 שנות מאסר, לצד קנס הנע בין 236,000 ₪ ל-472,000 ₪. הסניגור, כאמור, עתר לקביעת מתחם ענישה כולל לכלל מעשי הנאשמת.

מדיניות ענישה נוהגת

148. הפסיקה שנסקרה לעיל ביחס לאירוע הראשון – פרשת החברה לפיתוח השומרון – רלוונטית גם לענייננו, בשים לב לכך שבאירוע זה סכום השוחד ומספר עבירות לקיחת השוחד נמוכים משמעותית, באופן שיש לתת עליו את הדעת בקביעת מתחם הענישה. ראו גם: ע"פ 9180/16 מליק נ' מדינת ישראל (16.11.2017) (להלן: "עניין מליק").

149. לאור כל האמור לעיל, בשים לב לערכים החברתיים המוגנים ולעוצמת הפגיעה בהם, תוך מתן משקל למכלול נסיבות האירוע, אני קובע כי מתחם העונש ההולם באירוע זה נע בין 2 ל-4 שנות מאסר בפועל.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

אירוע חמישי בעניינה של הנאשמת: פרשת דון טבק (אישום 2)

תמצית העובדות

150. באירוע זה הורשעה הנאשמת בכך שקיבלה שוחד, בסכום כולל של 161,762 ₪, משלושה גורמים שונים, לפי הפירוט הבא: מהחברה לפיתוח השומרון – 69,542 ₪; ממתנ"ס מועצת מטה בנימין – 57,420 ₪; ומהנאשם – 34,800 ₪. כספי השוחד הועברו, בהנחיית הנאשמת, לעדי המדינה דינוביצקי וריז ושימשו לטובת כיסוי חלקה של הנאשמת במיזם עסקי משותף עם השניים לייבוא סיגריות דקות בטעמים לישראל. הנאשמת הורשעה בשלוש עבירות של הלבנת הון ובשלוש עבירות של מרמה בכוונה להתחמק מתשלום מס, בסכום כולל של 161,762 ₪.

נסיבות החומרה הקונקרטיות

151. נסיבות אירוע זה מלמדות על עומק שחיתותה של הנאשמת ועל עליית המדרגה ברקב המוסרי במעשיה. אלה מתבטאים בהגברת השימוש בכוח השלטון שלה ובכספי הציבור לא רק להגדלת הכנסתה האישית ולצרכים פרטיים, משפחתיים ומפלגתיים, אלא אף לצורכי התרחבות עסקית המניבה רווחים. בראש וראשונה, בכל המקרים באירוע זה ניצלה הנאשמת, באופן נלוז ומקומם, את הכוח להקצות כספי ציבור, שהוקנה לה, להשקעה עסקית ולגריפת רווחים ישירות לכיסה. לא ניתן להפריז בחומרת מעשים אלה, שגלומה בהם פגיעה בדרגה הגבוהה ביותר בערכים המוגנים בעבירת השוחד.

152. היבט חומרה נוסף מצוי בהיות הנאשמת מחוללת העבירות. בכל המקרים הנאשמת היא שהפנתה את עדת המדינה לנותני השוחד ומסרה לה את הפרטים להתקשרות עימם, לצורך מימון השקעתה, או השקעת בתה, במיזם דון טבק. חומרה מיוחדת יש לראות בכך שבהפניה המתוארת ובהעברת הכספים לדינוביצקי ולריז הושלם ניתוק הקשר בין הנאשמת ובין פירותיהן של עבירות השוחד שעברה. כך התאפשר ניצול הכספים למימון חלקה של הנאשמת, או של בתה רנית, במיזם, באופן המהווה עבירות הלבנת הון. עוד יש ליתן משקל לחומרה לעובדה שבמעשיה עברה הנאשמת עבירות של שימוש בעורמה, בתחבולה ובמרמה, בכוונה ובמזיד, כדי להתחמק ממס, ושחוב המס בגינן לא שולם עד היום.

153. מאפיין החומרה השלישי מצוי בשימוש בצדדים שלישיים, עדי המדינה דינוביצקי וריז, שלכאורה אינם קשורים אליה ושנועדו להסתיר את מחוללת העבירות ואת מי שאמורה ליהנות מפירותיהן האסורים – הנאשמת.

154. הטעם הרביעי לחומרה נעוץ בכך שבכל המקרים גררו מעשי הנאשמת מעשי עבירה נוספים של המעורבים. בכל המקרים נופקו חשבוניות פיקטיביות בגין פעולות עסקיות שלא היו ולא נבראו: בעניין החברה לפיתוח השומרון – הסעת תושבים מדומה; בעניין מתנ"ס מטה בנימין – הפקת אירועים פיקטיבית; ובעניינו של הנאשם – ייעוץ מומצא, בארגון אירוע שלא היה.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

155. ממד חומרה נוסף מצוי במספרם של נותני השוחד – שלושה – שאליהם הפנתה הנאשמת, ובסכום השוחד הכולל שאינו מבוטל.

156. לא ניתן להשלים את תצרף נסיבות החומרה הקונקרטיות באירוע זה מבלי להדגיש את היבטי החומרה הייחודיים בשוחד שלקחה הנאשמת מההחברה לפיתוח השומרון. בהתרחשות זו שלחה הנאשמת את ידה במישרין לקופת הכספים הקואליציוניים, שלהם הייתה אחראית, ואגב הסוואתה בצדדים שלישיים, העבירה אותם לכיסה הפרטי. זאת, להבדיל מלקיחת השוחד ממתני"ס מטה בנימין ומהנאשם, שאז נוצל כוח השלטון שלה לשם קבלת הכספים.

טענות הצדדים

157. לטענת ב"כ המאשימה, מתחם הענישה ההולם, בגין העבירות בהן הורשעה הנאשמת במסגרת האישום השני, נע בין 4 ל-6 שנות מאסר וקנס הנע בין 322,000 ₪ ל-644,000 ₪. הסניגור, כאמור, עתר לקביעת מתחם ענישה כולל לכלל מעשי הנאשמת.

פסיקה נוהגת

158. הפסיקה שנסקרה לעיל, ובמיוחד הפסיקה בהתייחס לאירועים הראשון (פרשת החברה לפיתוח השומרון) והשני (פרשת עזרא) – רלוונטית גם לענייננו. זאת, בשים לב לכך שבאירוע זה סכום השוחד נמוך משמעותית מסכום השוחד בפרשת החברה לפיתוח השומרון ונמוך אף מסכום השוחד שנלקח בפרשת עזרא; ומנגד, שהשימוש שעשתה הנאשמת בכספי השוחד – השקעתם בעסק פרטי למטרת השאת רווחים כלכליים (לעצמה או לבתה) מקוממת במיוחד.

159. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת, במקרים דומים מבחינת סכום השוחד שנלקח, מעלה שגם במקרים שבהם נשא לוקח השוחד בתפקיד בכיר פחות, באופן ניכר, מהתפקיד הציבורי שבו כיהנה הנאשמת, נקבע שמתחם הענישה ההולם עומד על מספר שנות מאסר. כך, למשל, בעניין מליק הפחית בית המשפט העליון את עונש המאסר בפועל שהושת על המערער, אשר שימש כסגן ראש עיריית נשר, והעמידו על 30 חודשי מאסר (חלף 36) – הגם שלא מצא שהעונש שהשית על המערער בית המשפט המחוזי חרג מרמת הענישה הראויה – בשל שיהוי של שלוש שנים בהגשת כתב האישום נגדו; זאת, בגין הרשתו בעבירות של לקיחת שוחד בסך של לא פחות מ-150,000 ₪, שידול למתן שוחד, מרמה והפרת אמונים.

160. לאור כל האמור לעיל, בשים לב לערכים החברתיים המוגנים ולעוצמת הפגיעה בהם, תוך מתן משקל למכלול נסיבות האירוע, אני קובע כי מתחם העונש ההולם באירוע זה נע בין 2.5 ל-4.5 שנות מאסר בפועל.

אירוע שישי בעניינה של הנאשמת: פרשת המופעים (אישום 1)

העובדות בתמצית

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

161. באירוע זה הורשעה הנאשמת בכך שלקחה מעדי המדינה דינוביצקי וריז – בצוותא חדא עם גודובסקי – שוחד בסך כולל של 76,700 ₪ לכל הפחות.
הנאשמת וגודובסקי נעתרו לבקשת דינוביצקי, לסייע לחברת ההפקות שבבעלותה להתקשר בהסכמים להפקת אירועי תרבות במימון רשויות מקומיות או משרד הקליטה. את הסיוע התנו הנאשמת וגודובסקי בקבלת תמורה בסך של 10% מהתקציב שיתקבל בחברת ההפקות עבור הפקת המופעים. בסיוע הנאשמת וגודובסקי, הפיקה דינוביצקי, לכל הפחות, 15 מופעים, עבורם קיבלה ממשרד הקליטה ומהרשויות המקומיות סך כולל של 767,707 ₪, לכל הפחות. בהתאם לסיכום עם הנאשמת וגודובסקי, שילמה להם דינוביצקי שוחד בסך 76,770 ₪, לכל הפחות. כספי השוחד הועברו לנאשמת ולגודובסקי בצוותא חדא, במזומן (למעט סך 9,950 ₪ שהועברו לגודובסקי בהעברה בנקאית). דינוביצקי מסרה לנאשמת כסף במזומן בשתי הזדמנויות – בבית העדה בבאר-שבע ובבית קפה בתל אביב. המועדים והסכומים המדויקים לא הוכחו בראיות. יתר כספי השוחד נמסרו, במזומן, לגודובסקי.

162. במסגרת אירוע זה הורשעה הנאשמת בשתי עבירות לקיחת שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין; ריבוי עבירות הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון; ריבוי עבירות שימוש במרמה, עורמה ותחבולה במזיד ובכוונה להתחמק ממס לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

מאפייני חומרה באירוע

163. בבחינת מאפייני האירוע ינתן משקל לכך שראשית העבירות שביצעה הנאשמת באירוע זה, נעברו קודם לתיקון 103 לחוק העונשין שהוביל להחמרה ברמת הענישה.

164. מאפייני החומרה באירוע הם ניצול תפקידה הציבורי של הנאשמת לקבלת טובות הנאה אישיות (יוטעם כי ראשית מעשי העבירה בתקופה שהנאשמת הייתה מנכ"לית המפלגה וטרם היבחרה לכהונת חברת כנסת); סך כספי השוחד – למעלה מ-76,000 ₪, שחלקו ניתן לנאשמת במזומן; וריבוי מקרי לקיחת השוחד – 15 פעמים, לכל הפחות.

165. היבט חומרה בוטה במיוחד במעשי הנאשמת מצוי באופן שבו ניצלה את כוחה בקרב סגני ערים ברשויות המקומיות כדי להיטיב עם עדי המדינה ששילמו לה שוחד.

טענות הצדדים

166. לטענת ב"כ המאשימה, מתחם הענישה ההולם, בגין העבירות בהן הורשעה הנאשמת במסגרת האישום השני, נע בין 24 ל-36 חודשי מאסר וקנס הנע בין 152,000 ₪ ל-304,000 ₪.
הסניגור, כאמור, עתר לקביעת מתחם ענישה כולל לכלל מעשי הנאשמת.

מדיניות ענישה נוהגת

167. בבחינת הפסיקה הנוהגת ינתן משקל לעונש שנגזר על שותפה של הנאשמת לעבירות באישום זה – גודובסקי. גודובסקי הודע והורשע בכך שבצוותא חדא עם הנאשמת, סיכם עם דינוביצקי וריז, שיסייע לשניים לקבל תקציבי מדינה לצורך הפקת מופעים, בתמורה ל-10% מהתקציבים

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

שיתקבלו. דינוביצקי וריז הפיקו 19 מופעים מטעם וועדת הארבעה, ובהתאם לסיכום, העבירו לנגודובסקי שוחד בהיקף של עשרות אלפי שקלים, במזומן ובהעברה בנקאית. מתחם הענישה בעניינו של גודובסקי הועמד, על ידי בית משפט זה, על 18-26 חודשי מאסר בפועל. עניינה של הנאשמת חמור מזה של גודובסקי בשל תפקידה הציבורי הבכיר; ובשל סך השוחד הגבוה יותר בו הורשעה.

168. למדיניות ענישה נהגת, בנסיבות דומות, ראו גם: ע"פ 3549/17 וינשטיין נ' מדינת ישראל (27.11.2017); ע"פ 267/13 מדינת ישראל נ' לוי (23.6.2013); ע"פ 8758/15 כרמל נ' מדינת ישראל (23.03.2016); רע"פ 1650/09 ערבה נ' מדינת ישראל (2.3.09).

169. לאור כל האמור לעיל, בשים לב לערכים החברתיים המוגנים ולעוצמת הפגיעה בהם, תוך מתן משקל למכלול נסיבות האירוע, אני קובע כי מתחם העונש ההולם באירוע זה נע בין 18 ל-30 חודשי מאסר בפועל.

אירוע שביעי בעניינה של הנאשמת: הפרת האמונים בפרשות איגוד הכדורסל והכדוריד

תמצית העובדות

170. אירוע זה מתייחס לשתי עבירות המרמה והפרת האמונים בהן הורשעה הנאשמת במסגרת האישומים השמיני – פרשת איגוד הכדורסל (חלק ראשון), והתשיעי – פרשת איגוד הכדוריד.

171. במסגרת האישום השמיני (חלק ראשון) הורשעה הנאשמת בכך שלבקשת הנאשם, ובעודה מצויה בניגוד עניינים חריף בשל קשריה עימו, העבירה מהכספים הקואליציוניים, עליהם הייתה אמונה, סך מיליון ₪ לאיגוד הכדורסל. זאת עשתה הנאשמת בדרך חריגה, באמצעות מכון וינגייט, לצורך עקיפת ההגבלה החוקית המונעת את העברת התקציב היישר לאיגוד. נקבע כי לכל הפחות, הנאשמת עצמה את עיניה נוכח האפשרות שבראי פנייתו של הנאשם אליה, וברקע מערכת היחסים הכספית ביניהם, יש לו אינטרס כלכלי בקידום הבקשה.

172. במסגרת האישום התשיעי הורשעה הנאשמת בכך שהעבירה לאיגוד הכדוריד בישראל חצי מיליון ₪ מהכספים הקואליציוניים של ישראל ביתנו. גם סכום זה הועבר דרך מכון וינגייט כדי לעקוף את ההגבלה החוקית של מבחני התמיכה. הנאשמת העבירה את הכספים ביודעה שבעקבות ההעברה יקבל מקורבה, משה קליסקי – שעשה לטובתה פעולות שונות של יחסי ציבור – טובות הנאה לכלליות ובהן העסקתו על ידי האיגוד. ואכן, בתמורה להעברת כספי התמיכה קיבל קליסקי מהאיגוד, באמצעות מכון וינגייט וכנגד חשבונית כוזבת שהוציא, סך 188 אלף ₪, בלי שעשה כל עבודה שהיא בשירות האיגוד מלבד פעילותו אצל הנאשמת לצורך העברת התקציב.

נסיבות החומרה הקונקרטיות

173. שיקול החומרה המשמעותי באירוע זה, בעניינה של הנאשמת, הוא מעל לכול הסכמתה לבקשות מקורביה – הנאשם וקליסקי – להקצות לאיגודי הספורט מהכספים הקואליציוניים. בעשותה זאת

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

ניצלה הנאשמת את כוח השררה ואת שיקול הדעת הרחב שניתן לה בחלוקת הכספים. הנאשמת נעתרה לבקשות למרות ניגוד העניינים האקוטי שבו הייתה נתונה בעניינו של הנאשם, שאותו הפנתה מוקדם יותר למסיקה כדי שיתקשר איתו, הפנייה שהניבה לנאשם הכנסה בסך כחצי מיליון ₪, ושנתן לה שוחד של 34,800 ₪ בפרשת דון טבק. גם בעניינו של קליסקי, מקורבה, נמצאה הנאשמת בניגוד עניינים משמעותי.

174. אף באירוע זה מדובר בפגיעה המהותית באמון הציבור במערכות השלטון ובטוהר המידות של עובדי הציבור, בעקבות מעשי הנאשמת. זאת, ולו אך בשל האפשרות שלמערכת שיקוליה בהקצאת הכספים – שאמורה להיות עניינית, שוויונית וחפה מכל עניין אישי – חדר שיקול זר, בדמות רצון הנאשמת לגמול למקורביה טובה, על יסוד קשריהם האישיים הטובים ומערכת היחסים הכספית ביניהם. מאמצי הנאשמת להעביר את התקציב לגופים שביקשו מקורביה, איגודי הכדורסל והכדוריד דווקא, מתבטאים בדרך המקורית שנמצאה לעקיפת הנוהל האוסר ייחוד כספים לאיגוד מסוים. בהתנהגות מסוג זה של עובד הציבור, במיוחד עובד בכיר האמון על תקציבים עצומים כמו הנאשמת, יש פגיעה קשה באמון הציבור ובטוהר המידות של האמורים לשרתו. אובדן אמון זה עלול אף להוביל לפגיעה בסדר החברתי, החיוני כל כך להמשך קיומה של חברה מתוקנת. מכאן נובע הצורך במניעת הישנות מעשים דומים של עובדים בכירים בשירות הציבור, באמצעות ענישה הולמת ומרתיעה.

175. ממד החומרה המשמעותי השני במעשי הנאשמת מצוי בפגיעה בעקרון השוויון בהקצאת תקציבים ציבוריים, ובעקיפת הנוהל שאוסר ייחוד כספים לאיגוד ספציפי. במעשיה העניקה הנאשמת עדיפות לשני איגודים על פני גופים אחרים, שלרוע מזלם לא יכלו לנצל לטובתם קשרים אישיים עם הנאשמת.

176. היבט החומרה השלישי מצוי בגובה הסכום שהעבירה הנאשמת לשני האיגודים, מיליון וחצי ₪ (1,500,000 ₪), שהוא סכום נכבד לכל הדעות.

טענות הצדדים

177. ב"כ המאשימה עתר לקבוע כי מתחם הענישה בגין עבירות הנאשמת בחלקו הראשון של האישום השמיני נע בין 8 ל-18 חודשי מאסר לצד קנס הנע בין 50,000 ₪ ל-100,000 ₪; וכי מתחם הענישה באישום התשיעי נע בין 6 ל-12 חודשי מאסר, לצד קנס הנע בין 100,000 ₪ ל-200,000 ₪. הסניגור, כאמור, עתר לקביעת מתחם ענישה כולל לכלל מעשי הנאשמת.

178. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת, כפי שהיא עולה, בין היתר, מהפסיקה שהוגשה על ידי באי כוח הצדדים, מלמדת כי בתי המשפט נוהגים לגזור בעבירות דומות, ענשי מאסר לתקופות משתנות, והכל בהתאם לנסיבות.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

179. כך, למשל, ברע"פ 3292/15 לחיאני נ' מדינת ישראל (17.11.2015) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של לחיאני, לאחר שבית המשפט המחוזי השית עליו 8 חודשי מאסר בפועל, חלף ששת החודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות שגזר עליו בית משפט השלום.
- לחיאני, שכיחן בתקופה הרלוונטית כראש עיריית בת ים, הורשע – לפי הודאתו במסגרת הסדר דיוני – בשלוש עבירות של הפרת אמונים, בכך שכדי לעמוד בתשלום חובותיו האישיים במועד, פעל להשגת מקורות מימון מגורמים שונים בעיר, תוך נטילת הלוואות אשר העמידו אותו ואחרים בניגוד עניינים חריף ומתמשך, בין חובותיו כראש עיר לבין ענייניו הפרטיים.
- עניינה של הנאשמת חמור מענייניו של לחיאני. ראשית, בעוד שלחיאני הודה ולא ניהל הליך הוכחות, הנאשמת שניהלה משפטה – כזכותה בדין – אינה זכאית להקלה בעונשה בגין לקיחת האחריות והחיסכון בזמן שיפוטי.
- לא זו אף זו. עצמת ניגוד העניינים במעשי הנאשמת – שמעלה בנאמנותה על כספי הציבור, וניצלה את סמכותה לחלוקת הכספים הקואליציוניים של מפלגתה ממניעים זרים, תוך הפרה עמוקה של עקרון השוויון ופגיעה באמון הציבור בשלטון ובנבחרי – נמצאת ברף חומרה גבוה במיוחד, המצדיק ענישה מחמירה באופן הולם.
180. בחינת הפסיקה הנוהגת בעבירות בהן הורשעה הנאשמת מגלה שחומרת העבירות בהן הורשעה, בנסיבותיהן, עולה משמעותית על עניינם של עובדי ציבור בכירים, אך זוטרים בהשוואה לנאשמת, שהורשעו בעבירות דומות ועונשם נגזר למספר חודשי מאסר, למשל: ע"פ 846/12 ויטה נ' מדינת ישראל (19.6.2013); עפ"א 1044/12 יגאל סער נ' מדינת ישראל (10.12.2012); ע"פ 2144/11 מצא נ' מדינת ישראל (20.6.2011).
- בסקירת מדיניות הענישה הנוהגת ניתן משקל מסוים גם לעונשם של שותפי הנאשמת לעבירות – הנאשם וקליסקי, שעניינם יפורט בהמשך – בשים לב להבדל המשמעותי במעמדה של הנאשמת ביחס לנהנים מכספי השוחד, ולכך שהיא זו שמעלה בכספי הציבור שעל חלוק הייתה ממונה.
181. לאור כל האמור לעיל, בשים לב לערכים החברתיים המוגנים ולעוצמת הפגיעה בהם, תוך מתן משקל למכלול נסיבות האירוע, אני קובע כי מתחם העונש ההולם באירוע זה נע בין 12 ל-18 חודשי מאסר בפועל.

אירוע שמיני בעניינה של הנאשמת: העסקת בנה של הנאשמת על ידי הנאשם (אישום 8, חלק שלישי)

תמצית העובדות

182. באירוע זה הורשעה הנאשמת בעבירות של לקיחת שוחד והלבנת הון (והנאשם הורשע בעבירה של מתן שוחד) בכך שלבקשת הנאשמת העסיק הנאשם את בנה – טמיר קירשנבאום – כאוסף חומר באינטרנט, משך שבעה חודשים. שכרו החודשי הכולל של טמיר הסתכם ב-27,850 ₪.
- בתקופת עבודתו אצל הנאשם שלח טמיר לנאשם שלוש הודעות דוא"ל בלבד, שכללו קישורים ל-11 מאמרים, עבודה שהוכח שהקדיש לה שעות ספורות ותו לא. עוד הוכח שהנאשם שילם לטמיר בעד יותר משני חודשי עבודה שבהם לא הועסק.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

נסיבות החומרה הקונקרטיות בעניינה של הנאשמת

183. השיקול העיקרי לחומרה באירוע זה הוא הפגיעה החמורה באמון הציבור בכללי המנהל התקין, בעקבות סידור העבודה לבנה של הנאשמת. הרקע לשכירת שירותיו של טמיר היה מערכת היחסים ה"שוחזרית" שבין הנאשמים. זו התבססה על יחסי "תן וקח". בקביעת המתחם יינתן משקל הולם לקביעה בהכרעת הדין שלא ניתן לשלול את האפשרות שטובת הנאה זו, העסקת בנה, ניתנה לנאשמת בשל מניע מעורב – רצון הנאשם להיטיב עם הנאשמת, יחד עם היחסים המשפחתיים והחבריים ביניהם.

184. היבט חומרה נוסף מצוי בהסוואת השוחד שקיבלה הנאשמת בכסות חוקית ולגיטימית לכאורה של שכר על עבודת טמיר. בפועל הוכח שטמיר לא עשה עבודה חיונית, שבתוצריה לא היה שימוש ממשי, וששולם לו שכר עבודה בגין תקופה שבה כלל לא הועסק.

185. במעשיה המתוארים אף הלבנה הנאשמת הון בסך 27,850 ₪.

טענות הצדדים

186. ב"כ המאשימה עתר לקבוע כי מתחם הענישה בגין עבירות הנאשמת בחלקו הראשון של האישום השמיני נע בין 18 ל-30 חודשי מאסר לצד קנס הנע בין 108,000 ₪ ל-206,000 ₪. הסניגור, כאמור, עתר לקביעת מתחם ענישה כולל לכלל מעשי הנאשמת.

רמת הענישה הנוהגת

187. יודגש, כי לאור ריבוי מעשי השחיתות בהם הורשעה הנאשמת, ביחס לחלק מהאירועים יש קושי באיתור פסיקה שנסיבותיה דומות במידה מספקת לנסיבות האירוע הנדון. בשים לב לכך, ניתן לגזור לענייננו, בין היתר מהפרשות הבאות: במסגרת פרשת הולילנד, לאחר זיכוי ראש הממשלה לשעבר אהוד אולמרט, ברוב דעות, מהאישום הראשון והעיקרי, הועמד עונשו על 18 חודשי מאסר בפועל, בגין הרשעתו באישום השני של לקיחת שוחד בסך 60,000 ₪ (עניין קלנר); בעניין צבי בר, במסגרת האישום השני, נקבע שמתחם הענישה בעניינו של בר – שהורשע בכך שקיבל מנותן השוחד 2 מניות בחברת פטרוליום בע"מ, שהועברו על שם בנו של בר, ללא תמורה – נע בין 12 ל-36 חודשי מאסר (ראו גם: ע"פ 267/13 מדינת ישראל נ' לוי (23.6.2013); רע"פ 1650/09 ערבה נ' מדינת ישראל (2.3.09)).

188. לאור כל האמור לעיל, בשים לב לערכים החברתיים המוגנים ולעוצמת הפגיעה בהם, תוך מתן משקל למכלול נסיבות האירוע, אני קובע כי מתחם העונש ההולם באירוע זה נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל.

אירוע תשיעי בעניינה של הנאשמת: פרשת התאחדות היזמים (אישום 7)

189. באירוע זה הורשעה הנאשמת בעבירת לקיחת שוחד לפי סעיף 290 לחוק העונשין ובעבירת הלבנת הון לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון בכך שלקחה מראשת התאחדות היזמים בישראל שוחד,

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

שווייו 15,084 ₪, באמצעות מימון הוצאות נסיעתם של יועץ התקשורת שלה ושל עוזרה, גודובסקי, לנסיעת עבודה לסרביה ולאוקראינה.

190. היבט החומרה המרכזי בפרשה זו הוא הניצול הציני של הנאשמת את רצונה של ראשת התאחדות היזמים בישראל – עמותה המסייעת לבעלי עסקים קטנים, ובמיוחד לעולים – לשמר את קשריה עם הנאשמת וגרירתה לביצוע מעשי עבירה.

191. לטענת ב"כ המאשימה, מתחם הענישה ההולם, בגין העברות בהן הורשעה הנאשמת באישום, נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר. הסניגור, כאמור, עתר לקביעת מתחם ענישה כולל לכלל מעשי הנאשמת.

רמת הענישה הנוהגת

192. בחינת הפסיקה הנוהגת, מגלה שבתי המשפט נוהגים לגזור, בנסיבות דומות, עונשי מאסר שבין חודשי מאסר ספורים, שיכול וירוצו בעבודות שירות, לבין מספר דו ספרתי של חודשי מאסר בפועל, והכל בהתאם לנסיבות המשתנות. ראו, למשל: עניין גודובסקי בפרשה זו (בשים לב לכך שבשונה מהנאשמת גודובסקי הורשע בקבלת שוחד עבור שתי טיסות); רע"פ 1650/09 **ערבה נ' מדינת ישראל** (2.3.09); ע"פ 37809-10-10 **בריל נ' מדינת ישראל** (2.2.11).

193. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם ניתן ללמוד אף מגזר הדין בעניינה של נותנת השוחד. וולדברג, הורשעה, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של מתן שוחד. בהתאם להסדר הטיעון בין הצדדים עתרה המאשימה להטלת עונש של 6 חודשי מאסר בפועל, ואילו ההגנה עתרה להטלת 5.5 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות. בהתחשב בחלקה של וולדברג, ביחס למקבלי השוחד – הנאשמת וגודובסקי, הודאתה ושיתוף הפעולה שלה עם גורמי החקירה והאופן שבו השליכה פרשה זו על בריאותה, גזר בית המשפט על וולדברג, בין היתר, 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וקנס בסך 30,000 ₪ (ת"פ 16563-08-17 **מדינת ישראל נ' וולדברג** (18.3.18)). אין חולק כי חלקה של הנאשמת – שיזמה את השוחד, הורתה לגודובסקי לפנות לוולדברג ובכך גררה את וולדברג לדבר עבירה – חמור יותר. זאת, אף בשים לב שהנאשמת זוכתה מן העבירות שיוחסו לה ביחס לטיסה קודמת של גודובסקי במימון ההתאחדות.

194. לאור כל האמור לעיל, בשים לב לערכים החברתיים המוגנים ולעוצמת הפגיעה בהם, תוך מתן משקל למכלול נסיבות האירוע, אני קובע כי מתחם העונש ההולם באירוע זה נע בין 10 ל-20 חודשי מאסר בפועל.

מתחם העונש ההולם ביחס לרכיב הקנס

195. מצאתי לנכון שלא לקבוע מתחם קנס ספציפי לכל אחד מהאירועים שבהם הורשעה הנאשמת. זאת, בשים לב למאפייני רכיב ענישה זה, שבגזירתו יש ליתן את הדעת לצורך באיזון בין מכלול רכיבי ענישת הנאשם הקונקרטי, תוך שכלול יכולותיו הכלכליות (ראו: עניין קלנר, סעיפים 117-116 לפסק דינו של כב' השופט פוגלמן בעניינו של שטרית). שילוב מאפיינים אלה מוביל לתוצאה לפיה גזירת הקנס משתנה מאד בהתאם לנסיבות אישיות הנוגעות לכל נאשם, באופן שלא נכון

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

לקבוע מתחם ענישה נוקשה בהתבסס על פסיקת העבר. עם זאת, חשוב ליתן משקל לרמת הענישה בפסיקה הנוהגת אף ביחס לרכיב ענישה זה, תוך מודעות למאפייניו תלויי המקרה. בכפוף להערות אלה, בחינת מדיניות הענישה הנוהגת, כפי שהיא עולה, בין היתר, מהפסיקה שנסקרה לעיל, מלמדת כי בתי המשפט נוהגים להשית, בעבירות דומות, קנסות בסכומים משתנים, של מאות אלפי שקלים, והכל בהתאם לנסיבות העבירה והעבריון.

היבטי חומרה משותפים לכלל העבירות שבהן הורשע הנאשם

196. בחינת מכלול העבירות שבהן הורשע הנאשם, על נסיבותיהן שפורטו בהרחבה בהכרעת הדין, מגלה במעשי הנאשם מאפייני חומרי משותפים להם ראוי ליתן משקל בגזירת עונשו, כפי שיפורט להלן.

פגיעת הנאשם בעקרון השוויון שהתבטא בניצול קשריו עם בכירי מפלגת ישראל ביתנו

197. בארבעה מבין חמשת האירועים בעניינו של הנאשם ניצב בלב העבירות ניצול הנאשם את קשריו עם בכירים במפלגת ישראל ביתנו. כך, בפרשת איגוד הכדורסל (אישום 8) ובפרשת שילה הקדומה (אישום 10), לצד כישוריו הניהוליים והעסקיים הציג הנאשם למכירה את קשריו עם עובדי הציבור ואת יכולתו להשפיע עליהם להקצות תקציבי ציבור לגופים שהבין כי הם נזקקים להם. בפרשות דיווחי שעות העבודה הכוזבים למועצה האזורית לכיש ולחטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית (אישום 11), התברר שלקשריו של הנאשם במשרדי הממשלה ויכולתו לקדם לעבר מטרותיהם, הייתה השפעה על החלטת גופים אלה להתקשר דווקא עמו.

198. במערכת היחסים ביניהם רקם הנאשם עם הנאשמת מערכת יחסים שבבסיסה יחסי "תן וקח", על חשבון כספי הציבור. הנאשם היה ער לכוחה של הנאשמת להיטיב עמו, ידע "על איזה צד החמאה מרוחה", כמאמר האנגלים, והעניק לנאשמת טובות הנאה כספיות בשתי הזדמנויות שבהן הורשע: התשלום לחברת ההפקה של דינוביצקי בפרשת דון טבק, לצורך מימון חלקה של הנאשמת או של בתה במיזם; והעסקת בנה.

199. ניצול הנאשם את קשריו מטעמי בצע כסף מקומם במיוחד ומשקף פגיעה ברף גבוה בערכים של יחס שוויוני ומניעת העדפת מקורבים.

התכנון המוקדם והשיטתיות במעשי הנאשם, עזות המצח והתחכום שבהסתרת העבירות

200. עבירות הנאשם באישומים השונים – ובמיוחד בפרשות איגוד הכדורסל, שילה הקדומה והמרמה בשעות עבודה – מגלה שהנאשם פעל באופן מתוכנן, מתוחכם וערמומי.

201. התנהגות הנאשם בעשותו את המעשים בגינם הורשע חושפת עבריון מתוחכם ועז מצח. ממכלול העבירות בהן הורשע עולה כי לנאשם אין עכבות מיוחדות בשאלה אם לעבור על החוק. עם זאת התחכום ועזות המצח שבה ניחן הנאשם הם יוצאי דופן. כדי להסוות את מעשיו לא נרתע הנאשם מזיוף שלל מסמכים ויצירת מצגי שווא, הן בזמן אמת (פרשת איגוד הכדורסל; פרשת שילה

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

הקדומה; והעסקת בנה של הנאשמת) הן לאחר מעשה (פרשת איגוד הכדורסל); תוך כדי כך עירוב אנשים נוספים במעלליו, והכול על מנת להקנות בכזב כסות כשרה למעשיו הפליליים.

202. על עוצמת עזות המצח והקעדר היראה של הנאשם מהחוק ניתן ללמוד, בין היתר, מהתנהגותו בפרשת איגוד הכדורסל, עת כיהן בתפקיד מנכ"ל משרד החקלאות, לא זו בלבד שזייף מסמכים אלא אף שיגר אותם לחוקרי המשטרה, במטרה לשבש את החקירה ולמנוע מהם להגיע לחקר האמת. על מידת תחכום הנאשם ויכולתו להסתיר את מעשיו באופן ערמומי במצגים כוזבים, ניתן ללמוד מדיווחי השעות המפוברקים, האפופים בכוונת מכוון בערפל, באופן שעולה בבירור שהם לא נועדו לשקף דיווח אמין ומדויק.

הסיבות לביצוע העבירות – בצע כסף

203. תאוות הנאשם לרווח כספי מהיר וקל משותפת לכל האישומים (להוציא האיומים) שבהם הורשע, והיא מקוממת במיוחד בשים לב לכך שלא מדובר באדם רעב ללחם:

- א) מתן השוחד לנאשמת בפרשת דון טבק, זמן מה אחרי שהפנתה אותו לגרשון מסיקה לצורך התקשרות שהניבה לנאשם הכנסה בסך כחצי מיליון ₪ (יודגש: לנאשם לא יוחסה כל עבירה בגין מעשה זה, וממילא לא יינתן לכך כל משקל בגזירת דינו);
- ב) "מכירת" קשריו עם הנאשמת לאיגוד הכדורסל תמורת דמי תיווך;
- ג) מתן השוחד לנאשמת בדמות העסקת בנה, זמן קצר לאחר שקיבל את התמורה לתיווך לשוחד מאיגוד הכדורסל;
- ד) המרמה בדיווחים על שעות העבודה למועצה האזורית לכיש ולחטיבה להתיישבות, גם בשעות העבודה שלא היו וגם בדיווח הכוזב על עבודתה כביכול של רעייתו, ובדרישה לתשלום על פי התעריף הגבוה, שלו היא לא הייתה זכאית.

אירוע ראשון בעניינו של הנאשם: תיווך בשוחד, זיוף מסמכים ושינוש מהלכי משפט

בפרשת איגוד הכדורסל

תמצית העובדות

204. באירוע זה הורשע הנאשם בכך שקיבל מאיגוד הכדורסל סך 98,600 ₪ כדי שיניע את הנאשמת להעביר לאיגוד הכדורסל סך מיליון ₪ מהכספים הקואליציוניים של ישראל ביתנו. בגין מעשה זה הורשע הנאשם אף בעבירות הלבנת הון בסך 98,600 ₪ ובפעולה ברכוש אסור שהיקפו מיליון ₪.

205. נוסף על כך הורשע הנאשם בכך ששנה מאוחר יותר, בעקבות חשיפת האירוע בתקשורת, זייף ארבעה מסמכים כדי להסוות את העבירות שעבר וליצור מצג שווא. לפי אותו מצג כוזב, סך 98,600 השקלים שולם לחברה שבשליטתו כשכרה החודשי (הצבור) של רעייתו בגין עבודתה בשירות האיגוד, ולא כתשלום חד-פעמי בעבור ניצול קשריו עם הנאשמת כאמור. הנאשם, באותם ימים כבר מנכ"ל משרד החקלאות ופיתוח הכפר, לא הסתפק בכך, אלא שלח לחוקרי המשטרה שלושה מתוך ארבעת המסמכים המזויפים כדי להטעותם בדבר מהות התשלום.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

נסיבות החומרה הקונקרטיות

206. הנאשם הוסיף חטא, על פשע, על עוון: תחילה גרף לכיסו 98,600 ₪, תמורת "מכירת" קשריו עם הנאשמת; בהמשך זייף מסמכים כדי לחפות על פשעו זה; לבסוף, כדי למנוע מהחוקרים לחשוף את מעשיו, שלח להם את המסמכים המזויפים. אין ספק שמדובר באירוע החמור ביותר שבו הורשע הנאשם. מאפייני החומרה באירוע זה ניצבים על הרף הגבוה כמעט בכל היבט של האירוע.
207. היבט החומרה הזועק הראשון הוא סכום הכסף, כמאה אלף ₪, שתמורתו "מכר" הנאשם לאיגוד הכדורסל את קשריו הקרובים עם הנאשמת, חברת הכנסת שהייתה אמונה על הקצאת הכספים הקואליציוניים של מפלגתה. פרט לקשריו הטובים עם הנאשמת לא סיפק הנאשם לאיגוד עבודה כלשהי, שירותי ייעוץ או שדלנות. פעולת הנאשם הניעה את הנאשמת להעדיף את איגוד הכדורסל על פני גופים אחרים, ולהקצות לאיגוד סכום נכבד של מיליון ₪, מתוך רצון להיטיב עם הנאשם. מעשי הנאשם יצרו יתרון בלתי חוקי ובלתי הוגן לאיגוד הכדורסל על פני גופים אחרים, שלא זכו לחסדי הנאשם או לקשריו הטובים עם הנאשמת. בפעולתו פגע הנאשם פגיעה רבת עוצמה בעקרון השוויון ובאמון הציבור, במיוחד בכל הנוגע לשיקולים להקצאת משאבי ציבור. לא ניתן להפריז בחומרת הפגיעה באמון הציבור במערכת השלטון, בטוהר המידות ובתקינות פעולתו של המנהל עקב מעשי הנאשם. מאפיין חומרה זה של האירוע, לבדו, מצדיק ענישה חמורה ומרתיעה.
208. מאפיין חומרה נוסף מצוי בחלקו המשמעותי של הנאשם במעשי העבירה ובתכנונם הקפדני. אין מדובר במעשה שנעשה כלאחר יד. הנאשם תכנן בקפידה את מעשיו, והיה היוזם, המחולל, לאורך כל הדרך, מאז פניית קליסקי אליו. זאת, דרך ניהול המשא ומתן עם יו"ר איגוד הכדורסל, בפנייתו לנאשמת ובשותפותו לרעיון עקיפת התקנה האוסרת העברת כספים קואליציוניים לאיגוד הכדורסל, ובהמשך, בזיוף המסמכים ובשליחתם לחוקרי המשטרה במטרה להטעותם. כל אלה מלמדים על עזות המצח של הנאשם, ועל עצמת נכוניתו לפגוע בנורמות בסיסיות של טוהר ההליך השיפוטי וביכולת להגיע לחקר האמת ועשיית צדק, והכל כדי למלט את עצמו מאחריות למעשיו הפליליים.
209. מאפיין חומרה נוסף מצוי בדרך המקוממת שבה ניהל הנאשם את המשא ומתן לקביעת גובה התמורה שיקבל כנגד הפעלת קשריו עם הנאשמת, שנועדה להניב לאיגוד הכדורסל מיליון שקלים. תחילה דרש הנאשם תשלום ששיעורו עשרים אחוז מהסכום, ורק לאחר שנתקל בסירוב מצד יושב ראש האיגוד "התרצה" וניאות לקבל "רק" עשרה אחוזים. בהתנהגות זו של הנאשם יש כדי ללמד גם על עזות המצח שלו וגם על המניע למעשים, בצע כסף ורצון לרווח קל ומהיר. הכול – על חשבון הקופה הציבורית.
210. עוד בזמן אמת ניסה הנאשם להסוות את דמי התיווך לשוחד באצטלה של שכר בתמורה לעבודה לגיטימית. מאפיין חומרה זה מצביע על הבנתו העמוקה של הנאשם את הפסול במעשיו. הנאשם, בקי ופיקח, הבין שמעשיו פסולים ולפיכך ביקש מקליסקי ליצור מצג כוזב לפיו, כביכול, האיגוד לא יתקשר עימו אלא עם אשתו, בתיה כהן, באמצעות חברת ב.כ. עומר, שבבעלותה (ובשליטתו).

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

הנאשם דאג שהתשלום לא יוצג כתמורה להשגת תקציב כי אם כשכר עבודה חודשי של בתיה. הנאשם אף הלבין את כספי השוחד שקיבל לכיסו, וגם עשה פעולת תיווך ברכוש האסור, כספי התמיכה על סך מיליון ₪. שרשרת המעשים הפליליים שעשה אז הנאשם נועדה גם היא לתת לתשלום הפסול שקיבל מהאיגוד כסות כשרה של שכר עבודה שביצעה כביכול רעייתו למען האיגוד. אף בשלב זה היה הנאשם היוזם והמוציא לפועל של מעשי הזיוף ושיבוש ההליכים.

211. עוד לא ניתן להתעלם מניסיונות הנאשם להסוות את מעשיו אגב סיבוך אחרים. בעקבות הפרסום בתקשורת בדבר התשלום ואפשרות פתיחתה של חקירה פלילית בעניין, ובלהט רצונו למלט את עצמו ממעשיו הפליליים, לא היסס הנאשם לערב אחרים ביצירת מסך ההסתרה. כך פנה הנאשם לקליסקי והודיע לו כי הוא מבקש ליצור מסמכים שלפיהם מהות ההתקשרות בין איגוד הכדורסל לב.כ. עומר הייתה עבודה ולא תשלום בעד תקציב. הנאשם אף הרהיב עוז וביקש מקליסקי להעביר מכתב לאיילת אליאב, מנכ"לית חברת הנעלה שהכיר לו קליסקי זמן קצר קודם לכן. המכתב תוארך באופן שיקרי שנה לאחור ונועד לתמוך במצג הכוזב לפיו, כביכול, עבדה בתיה בשירות האיגוד. בשל התאריך הכוזב והבנתה שמטרת המכתב אינה ישרה, סירבה אליאב לשתף פעולה עם הנאשם. יש בפניית הנאשם לגורמים נוספים נסיבה לחומרה, המלמדת על עוצמת נכונות הנאשם גם לסכן אחרים בהסתבכות בפלילים כדי למלט את עצמו מפלילים, וגם על עוצמת נכונותו לפגוע בערכים מוגנים.

212. הגדיל הנאשם לעשות, ובעזות מצח, שלח שלושה מארבעת המסמכים המזויפים לחוקרי המשטרה, בכוונה לשבש את החקירה ולהרחיק את החוקרים מגילוי האמת, לפיה מדובר בתשלום בעבור תיווך בשוחד ויצירת מצג כוזב, לפיו מדובר בתשלום תמים בגין עבודה מן השורה.

213. לא זו אף זו. בעת מעשי הזיוף והשיבוש שיזם הנאשם, הוא כבר נשא בתפקיד ממלכתי בכיר – מנכ"ל משרד החקלאות. ככל שתפקידו הציבורי של אדם בכיר יותר, כך יש לראות בחומרה רבה יותר התנהגות עבריינית שלו, ובמיוחד כזאת שנועדה להכשיל חקירה פלילית ולסכל את האפשרות שהחוקרים יחשפו את האמת.

טענות הצדדים בהתייחס למתחם הענישה ההולם באירוע

214. ב"כ המאשימה עתר להעמיד את מתחמי הענישה בגין מעשי התיווך בשוחד על 3-5 שנות מאסר, לצד קנס שגבהו בין 196,000-392,000 ₪; ובגין מעשי הזיוף והשיבוש על 4-6 חודשי מאסר.

215. הסניגור עתר לקבוע שמתחם הענישה בגין מעשי העבירה המפורטים באירוע זה – ביחד עם העבירות שבהן הורשע הנאשם במסגרת האישום השני ועם מתן השוחד לנאשמת באמצעות העסקת בנה באישום זה – נע בין עונש מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות לבין עונש מאסר בפועל.

הסניגור הוסיף וטען שבגזירת העונש יש ליתן משקל לעונשם של מעורבים שנדונו לעונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, ואשר חלקם בפרשה, לטענת הסניגור, דומה לזה של הנאשם: משה קליסקי, מתן דהן ודניאל אלינסון.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

216. נסיבותיו החריגות של אירוע זה מייצרות קושי באיתור פסיקה שנסיבותיה דומות במידה מספקת לנסיבות האירוע הנדון. בכפוף לכך, בחינת מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים יחסית, כפי שהיא עולה, בין היתר, מהפסיקה שהוגשה על ידי הצדדים, מגלה שבתי המשפט נוהגים לגזור, בנסיבות דומות, עונשי מאסר באורכים משתנים, בהתאם לנסיבות העבירה, וכפי שיפורט להלן.
217. בע"פ 4456/14 רבין נ' מדינת ישראל (29.12.2015) אישר בית המשפט העליון עונש של 5 שנות מאסר לצד קנס בסך 500,000 ₪ שגזר על המערער בית המשפט המחוזי. המערער – מאיר רבין – הורשע בגין מעורבותו בשני אירועים. באירוע אחד בעניין קרקעות המלח, הורשע רבין ב-3 עבירות תיווך בשוחד ובעבירה של הלבנת הון, בכך שקיבל מדנקר סך 1.3 מיליון ₪ על מנת שיעבירם למנהל המנהל אפרתי, או יניע את אפרתי למשוא פנים או להפליה (לא נמצא ממצא פוזיטיבי בשאלה אם כספים אלה נשאר בידו רבין או אם הועבר חלקם לידי אחרים). בית המשפט המחוזי קבע שמתחם העונש ההולם לאירוע נע בין 4 ל-7 שנות מאסר. באירוע השני בעניין הולילנד הורשע רבין בעבירת תיווך בשוחד בכך שקיבל 95,000 ₪ מעד המדינה, אותם מסר לסגן ראש עיריית ירושלים, שמחיוף, לצורך קידום הפרויקט. בית המשפט המחוזי העמיד את מתחם הענישה לאירוע על 2-4 שנות מאסר. בהשוואה לנאשם הורשע רבין בארבע עבירות תיווך לשוחד, לעומת עבירת תיווך אחת שבה הורשע הנאשם. סכום השוחד שלקח הנאשם באירוע זה קרוב לסכום בגינו הורשע רבין באירוע בעניין הולילנד, ונמוך משמעותית מזה שנלקח במסגרת האירוע בעניין קרקעות המלח. לא ניתן להתעלם מכך שהנאשם – בשונה מרבין באירוע הולילנד – נטל את כספי השוחד לכיסו, ולמעשה שהנעת הנאשמת להקצאת הכספים הקואליציוניים לאיגוד הכדורסל נהגתה על ידי הנאשם, ונועדה להסב לו טובת הנאה כספית. בנוסף לא ניתן להתעלם מכך שהנאשם הורשע אף בעבירות זיוף ושיבוש ברמת חומרה גבוהה.
218. בת"פ (מחוזי ת"א) 50563-09-17 מדינת ישראל נ' קליסקי (1.4.2019)) הורשע משה קליסקי – על יסוד הודאתו, במסגרת הסדר דיוני, בעובדות כתב אישום מתוקן – בעבירות של תיווך בשוחד וסיוע לזיוף מסמך, בגין מעורבותו בפרשת איגוד הכדוריד, שתוארה בהרחבה לעיל, במסגרתה בתמורה להנעתו את הנאשמת להעביר חצי מיליון ₪ לאיגוד הכדוריד, קיבל מהאיגוד 188,000 ₪. לפי ההסדר הגבילה עצמה המאשימה לעתירה עונשית של 12 חודשי מאסר. בית המשפט המחוזי (כב' השופט ב. שגיא) העמיד את מתחם הענישה בעבירות שבהן הורשע קליסקי על 8-32 חודשי מאסר, וגזר עליו עונש של 8 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. בדומה לנאשם גם קליסקי היה מחולל העבירה. בנוסף, הסכום ממנו נהנה קליסקי (188,000 ₪) גבוה מן הסכום ממנו נהנה הנאשם (98,600 ₪) מנגד, הנאשם הניע את הנאשמת להקצות מיליון ₪ ממניעים זרים, סכום כפול מהסכום שאותו הקצתה הנאשמת לאיגוד הכדוריד לבקשת קליסקי. בנוסף, לנאשם יוחסו עבירות נוספות באירוע האמור ובהן עבירת הזיוף (להבדיל מקליסקי לו יוחסה עבירת סיוע לזיוף); רישום כוזב במסמכי תאגיד; ושיבוש מהלכי משפט ברמת חומרה

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

גבוהה במיוחד. לכל האמור יש להוסיף כי קליסקי הורשע במסגרת הסדר דיוני, נטל אחריות מלאה על מעשיו וחסך בזמן שיפוטי.

219. בניגוד לעמדת הסניגור המלומד (ולהכרעת בית המשפט בעניינו של קליסקי), איני סבור שראוי לבסס את מתחם הענישה בעניינו של הנאשם תוך מתן משקל ממשי לעונשיהם של נותני השוחד בפרשה – מתן דהן, מראשי עמותת איילים, שהורשע על יסוד הודאתו בעבירה של מתן שוחד ונגזר עליו עונש של שישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות (ת"פ (מחוזי ת"א) 16563-08-17 **מדינת ישראל נ' דהן** (27.6.2018)); ; ודניאל אלינסון, מנכ"ל תנועות הנוער עזרא, שהורשע לאחר שמיעת הראיות, בעבירות של מתן שוחד (ריבוי עבירות) וכן בעבירת הלבנת הון לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון (ריבוי עבירות) ונגזר עליו עונש של תשעה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות (ע"פ 2963/19 **מדינת ישראל נ' אלינסון** (16.6.2020)). בשונה מאלינסון ומדהן הנאשם היה הגורם המחולל ויוזם העבירות שבהן הורשע. הנאשם דחף לביצוע מעשי העבירה מתוך בצע כסף, בעוד שדהן ואלינסון אך שיתפו פעולה עם הנאשמת בשל רצונם להשיג תקציבי ציבור להמשך הפעילות – המבורכת – של הגופים שעמדו בראשם. כמו כן, אלינסון ודהן לא הורשעו בעבירות החמורות של הלבנת הון, קבלת דבר במרמה, זיוף ושיבוש.

220. בחינת הפסיקה הנוהגת בעבירות הזיוף ושיבוש מהלכי המשפט שבהן הורשע הנאשם מעלה שתי המשפט נוהגים לגזור עונשי מאסר לתקופות משתנות, ראו: רע"פ 2163/19 **מרכוס נ' פרקליטות המדינה המחלקה הפלילית** (3.4.2019).

221. לאור כל האמור לעיל, בשים לב לערכים חברתיים המוגנים ולעוצמת הפגיעה בהם, תוך מתן משקל למכלול נסיבות האירוע, אני קובע כי מתחם העונש ההולם באירוע זה נע בין 22 ל-36 חודשי מאסר בפועל.

אירוע שני בעניינו של הנאשם: מתן שוחד לנאשמת (אישום 2, אישום 8 חלק שלישי)

תמצית העובדות

222. אירוע זה מורכב מעבירות מתן השוחד שנתן הנאשם לנאשמת במסגרת פרשת דון טבק ובהעסקת בנה טמיר.

223. באישום השני הורשע הנאשם בכך שנתן לנאשמת שוחד בסך 34,800 ₪ למימון החלק – שלה, או של בתה רנית – במיזם דון טבק. כך עשה באמצעות העברת הכסף לאברורה הפקות, חברה שבבעלות עדת המדינה דינוביצקי. במעשה זה עבר הנאשם אף עבירה של הלבנת הון – כספי השוחד. אומנם לא הוכח כי הנאשם ידע שהסכום מועבר דווקא לצורך מימון חלקה של הנאשמת בדון טבק, אך הוכח כי היה ידוע לו שהסכום מועבר לטובתה.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

224. בחלק השלישי לאישום השמיני הורשע הנאשם בעבירה של מתן שוחד בכך שלבקשת הנאשמת העסיק את בנה טמיר בחברת ב.כ. עומר כאוסף חומר באינטרנט משך שבעה חודשים. שכרו החודשי הכולל של טמיר הסתכם ב-27,850 ₪.

נסיבות החומרה הקונקרטיות

225. באירוע זה מספר היבטי חומרה בוטים ובולטים: סכום השוחד הכולל, בהיקף לא מבוטל שהעביר הנאשם לנאשמת – 62,650 ₪;

226. בהתייחס לפרשת דון טבק, יש ליתן משקל לכך שהנאשם העביר כספים לדינוביצקי, מבלי שהכיר אותה קודם לכן, ואפילו בלא שפגש בה או שוחח איתה אי פעם, בסך של 34,800 ₪. חומרה נוספת מצויה בתכנון המוקדם, בתחכום שבו פעל הנאשם ובפעולות שנקט כדי לחפות על התשלום, במצג כוזב שיצר הנאשם ביקש לשוות לו את הרושם של תשלום על עבודת ייעוץ לאירוע (שכאמור מעולם לא התקיים). לצורך זה הנחה את עדי המדינה בדבר התיאור השקרי של העבודה בחשבונית, בספח ההמחאה ואף באוזניו של רואה החשבון. עוד יצוינו עבירת הלבנת ההון שעבר הנאשם והתיאור הכוזב, על גבי ספח השיק, שנועד לשוות להעברת הכספים כסות לגיטימית של עבודה שנעשתה, כביכול, על ידי חברת ההפקות, זאת במטרה להסתיר את זהות בעלי הזכויות בכספים.

227. אף למתן השוחד באמצעות העסקת טמיר קדם תכנון מוקדם של הנאשם, שבין השאר ניכר בהודעתו לרואה החשבון על כוונתו להעסיק את טמיר קירשנבאום, שהיה אז חייל לקראת שחרור משירותו הסדיר. לא למותר להזכיר גם בהקשר זה כי בנה של הנאשמת, כך הוכח, לא עשה עבודה מהותית ובתוצריה לא היה שימוש של ממש, ושולם לו שכר בגין חודשיים ויותר שבהם אפילו לא הועסק על ידי ב.כ. עומר. נוכח האמור יש לראות בחומרה את ניסיונו של הנאשם להסתיר את מתן השוחד לנאשמת תחת כסות חוקית ולגיטימית, כביכול, של שכר לבנה. עם זאת, כפי שנקבע בהכרעת הדין, איני יכול לשלול את האפשרות שטובת הנאה זו, העסקתו של טמיר, ניתנה לנאשמת ממניע מעורב – רצון הנאשם להיטיב עימה בצד היחסים המשפחתיים והחבריים ביניהם. יש בכך להשפיע על קביעתו של מתחם העונש ההולם.

228. סממן חומרה נוסף נמצא בכך שהנאשם התפיח את כיסה של הנאשמת למען יתפחו כיסיו. כשעשה כן הנאשם היה מודע היטב ליכולתה של הנאשמת לרתום את כוחה השלטוני ואת קשריה כדי להיטיב עימו, באופן אישי כפי שאכן קרה. טובות הנאה שקיבלו מהנאשמת נותני שוחד אחרים בפרשה שימשו לתכליות רחבות יותר, שלפחות בחלקן היו קשורות לאינטרסים ציבוריים. הינה כי-כן השוחד שנתן הנאשם לנאשמת העלה את מעשהו למעלת השחיתות הגבוהה ביותר. יד (הנאשם) רחצה את יד (הנאשמת) ושתייהן נטלו מכספי הציבור.

טענות הצדדים בהתייחס למתחם הענישה ההולם באירוע

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

229. ב"כ המאשימה עתר להעמיד את מתחם הענישה בגין פרשת דון טבק על 18-24 חודשי מאסר, לצד קנס שגבהו בין 34,800-69,600 ₪; ובגין העסקת טמיר על 18-20 חודשי מאסר, לצד קנס שגבהו בין 27,850-55,700 ₪. כאמור, הסניגור עתר לקבוע שמתחם הענישה בגין מעשי העבירה המפורטים באירוע זה – ביחד עם כלל העבירות שבהן הורשע הנאשם במסגרת האישום השמיני – נע בין עונש מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות לבין עונש מאסר בפועל.

מדיניות הענישה הנוהגת

230. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בפסיקה מגלה שבתי המשפט נוהגים לגזור, בנסיבות דומות, עונשי מאסר משתנים, והכל בהתאם לנסיבות.

231. כך, למשל, בעניין צבי בר נדון עניינם של שניים מנותני השוחד הרלוונטיים לענייננו – לגזיאל וגייר. **לגזיאל**, הורשע בשתי עבירות מתן שוחד בכך שהעניק לבר הטבה כספית בשווי 99,125 דולר, ונתן, ללא תמורה לבנו של בר מניות בחברת "מד פטרוליום". בית המשפט העליון השית על לגזיאל 9 חודשי מאסר בפועל, חלף 18 חודשים שגזר עליו בית המשפט המחוזי, אך בשל מצבו הרפואי הקשה בית המשפט העליון לא התערב ברכיב הקנס בסך של 1,000,000 ₪; ובחילוט כספים בסך של 440,000 ₪. **גייר** הורשע בעבירה של מתן שוחד, הלבנת הון ושיבוש מהלכי משפט, בכך שהעניק לבר הלוואה בסך 100,000 דולר, ונמנע מלדרוש את הכסף בחזרה. בית המשפט העליון – לאחר שקבע כי עונשו של גייר נוטה לקולה – השית עליו 10 חודשי מאסר בפועל (חלף 11 חודשים שהשית עליו בית המשפט המחוזי) אך בשל זיכויו מעבירת הלבנת ההון. בית המשפט לא התערב ברכיב הקנס בסך 300,000 ₪ שהושת עליו. אין ספק שסכומי השוחד שנתנו לגזיאל וגייר גבוהים מסכומי השוחד שנתן הנאשם לנאשמת. עם זאת, לא ניתן להתעלם מחומרת יחסי השוחד בין הנאשם והנאשמת, כפי שתואר בהרחבה לעיל, ומעבירות הלבנת ההון בהן הורשע (בשונה מגייר).

232. בעניינינו של אלינסון, שהורשע במתן שוחד לנאשמת בהיקף של כ-270,000 ₪, העמיד בית המשפט המחוזי את מתחם הענישה על 9-36 חודשי מאסר. עונשו של אלינסון הועמד על 9 חודשים, בשים לב לנסיבותיו האישיות. ערעורו של אלינסון על הכרעת הדין וערעור המדינה על קולת העונש נמשכו בשים לב לנסיבות אישיות של אלינסון שהוצגו למאשימה בשלב הערעור (ע"פ 2963/19). בעניינינו של אלינסון התקיימו נסיבות קולה של ממש שאינן מתקיימות בעניינינו של הנאשם. בעוד הנאשם ביצע את העבירות להעשרת כיסו, אלינסון פעל לטובת עמותת עזרא בראשה עמד. הנאשם פעל מיוזמתו במערכת היחסים ה"שוחדית" עם הנאשמת, הניע וחולל חלק ממעשי העבירה בהם הורשע, ואילו אלינסון הובל לביצוע העבירות על ידי הנאשמת. בעוד שבין הנאשמת לנאשם התקיימו יחסי חברות לצד אינטרסים כלכליים, יחסי אלינסון עם הנאשמת התאפיינו בפערי כוחות משמעותיים בין השניים. כמו כן, אלינסון זוכה מעבירת הלבנת הון, בה הורשע הנאשם.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

לאור כל האמור, ניכר שעניינו של הנאשם חמור משמעותית מזה של אלינסון, אף בשים לב לפערים בסכומי השוחד בין השניים.

233. ראו גם: ע"פ 8430/11 מדינת ישראל נ' קארשי (15.2.2012).

234. לאור כל האמור לעיל, בשים לב לערכים החברתיים המוגנים ולעוצמת הפגיעה בהם, תוך מתן משקל למכלול נסיבות האירוע, אני קובע כי מתחם העונש ההולם באירוע זה נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל.

אירוע שלישי בעניינו של הנאשם: ניסיון לתיווך בשוחד בפרשת שילה הקדומה (אישום)

(10)

תמצית העובדות

235. באירוע זה הורשע הנאשם בעבירות ניסיון לתיווך בשוחד, זיוף מסמך בנסיבות מחמירות ורישום כוזב במסמכי תאגיד, בכך שביקש לקבל ממנכ"ל עמותה, משכן שילה תשלום בסך מאה אלף ₪, בתוספת מע"מ, בתמורה להשפעה על משרד התיירות להקצות תקציב לאתר התיירות שילה הקדומה. כדי לספק הצדקה לדרישה זו יצר הנאשם שלושה מסמכים כוזבים ולפיהם ב.כ. עומר התקשרה עם העמותה בתקשרות שמהותה מתן שירותים שונים למשך 12 חודשים, וכן חשבונית עסקה פיקטיבית. מנכ"ל העמותה, דובי אודסר, דחה את דרישות התשלום של הנאשם, ולכן לא הגיע ההסכם לכלל מימוש.

נסיבות החומרה הקונקרטיות

236. למרות שבסופו של אירוע זה לא צלחה מזימתו של הנאשם, הרי שניכרים בו, היבטי החומרה, השזורים כחוט השני, בהתנהלות המרמה ורדיפת הבע, במרבית האירועים בהם הורשע הנאשם.

237. מאפיין החומרה העיקרי באירוע זה הוא ניסיונו הבוטה של הנאשם למנף את הקשר האישי ההדוק שלו, עם שר התיירות, מעמדו כיועץ השר בעניינים רגישים, ואת השפעתו במשרד התיירות, לצורך הפקת רווחים אישיים, כחלק משיטת פעולה שאימץ לעצמו, כפי שפורט בהרחבה בהכרעת הדין.

238. היבט חומרה נוסף, אף הוא חלק מדפוס הפעולה של הנאשם, מתבטא בניסיון הנאשם להסוות, בזמן אמת, בתחכום, בעורמה, ובמניפולטיביות את העסקה האמיתית שביקש לרקום – מכירת קשריו תמורת תשלום – באמצעות הסכמים פיקטיביים שיצר, תוך תיארוכם לאחור, למתן שירותי ייעוץ, שלא היו ולא נבראו, בתחום התיירות, שאין חולק שהוא אינו מומחה בו.

239. בלהט תשוקתו לבצע הכסף, שלח הנאשם לאודסר דרישת תשלום, בגין ייעוץ ופיתוח עסקי, בעבור עבודה שהחלה, כביכול, שלושה חודשים קודם להיכרותם הראשונית.

240. בנוסף, לא ניתן להתעלם מהתכנון המוקדם והקפדני הניכר בהתנהלות הנאשם באירוע. בין היתר, "טרח" הנאשם להיפגש עם מומחה התיירות בן יוסף בניסיון לרכוש "תיק פרויקט" כדי ליצור

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

מראית עין של עבודה, שכביכול נעשתה על ידו, לביסוס דרישת התשלום, שמהותה האמיתית היא "מכירת" קשריו.

241. היבט חומרה נוסף נראה בכך שאף באירוע זה היה הנאשם ההוגה, היוזם והמוציא לפועל של כל מעשי העבירה: הצעת התיווך בשוחד, עריכת המסמכים המזויפים ועריכת החשבונית המדומה כבסיס לדרישת התשלום.

טענות הצדדים בהתייחס למתחם הענישה ההולם באירוע

242. ב"כ המאשימה עתר להעמיד את מתחם הענישה בגין אירוע זה על 2-4 שנות מאסר, לצד קנס שלא יפחת מ-100,000 ₪.

הסניגור עתר לקבוע שמתחם הענישה בגין מעשי העבירה המפורטים באירוע זה נע בין מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לבין מאסר בפועל.

מדיניות הענישה הנוהגת

243. באירוע זה, כפי שצוין ביחס לאירוע הראשון, קיים קושי באיתור פסיקה שנסיבותיה דומות במידה מספקת לנסיבות האירוע. הפסיקה שנסקרה באירוע הראשון, כמו גם מתחם הענישה שנקבע באותו עניין, יפים לעניינו, בשינויים המחויבים, ובמיוחד בהתחשב בכך שבעניינו מדובר בעבירת ניסיון שלא הושלמה (הגם שהסיבה לכך נעוצה בסירובו של אודסר לשתף פעולה עם הנאשם ולא בהימלכות הנאשם בדעתו).

ראו גם: ע"פ 527/86 מנדלאווי נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(3) 661 (1987).

244. לאור כל האמור לעיל, בשים לב לערכים החברתיים המוגנים ולעוצמת הפגיעה בהם, תוך מתן משקל למכלול נסיבות האירוע, אני קובע כי מתחם העונש ההולם באירוע זה נע בין 10 ל-20 חודשי מאסר בפועל.

אירוע רביעי בעניינו של הנאשם: מרמה בדיווחים על שעות העבודה (אישום 11)

תמצית העובדות

245. באירוע זה הורשע הנאשם בקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות משני גופים ציבוריים: מהמועצה האזורית לכיש ומהחטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית. מהמועצה האזורית לכיש קיבל הנאשם במרמה סך של 99,450 ₪, בעקבות דיווחי עבודה כוזבים, שהיקפם המצטבר 345 שעות, אשר הגיש בחודשים דצמבר 2012 עד מאי 2013. הכזב בדיווחי השעות בא לידי ביטוי בשניים: ראשית, סך השעות שעליו דיווח הנאשם היה גבוה משמעותית מזה שעבד בפועל; שנית, הנאשם דיווח על שעות עבודה רבות של רעייתו, אף שכלל לא עבדה במיזם.

246. בעניין החטיבה להתיישבות הורשע הנאשם בקבלת דבר במרמה – בסכום ששיעורו המדויק לא הוכח – בעקבות דיווחי עבודה כוזבים שהגיש בשנת 2010. הנאשם הורשע בכך שדיווח במרמה כי בתיה עבדה במיזם, אף שלא עבדה, ובכך שדיווח עליה כ"יועץ 1", באופן שזיכה את עבודתה המדווחת בתשלום לפי תעריף מוגדל. הנאשם דיווח על 1,565½ שעות עבודה מיום 20.12.2009 ועד

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

סוף הפרויקט, ביום 31.5.2010, מתוכן 861 שעות עבודה של "יועץ 1". על סמך דיווחים אלה שולמו לב.כ. עומר כ-450 אלף ₪.
בכתב האישום ייחסה התביעה לנאשם דיווח על שעות עבודה רבות מאלה שבהן עבד בפועל. בסיכומיה חזרה בה התביעה מטענה זו.

נסיבות החומרה הקונקרטיות

247. היבט החומרה הבולט ביותר באירוע זה הוא עזות המצח המאפיינת את התנהלות הנאשם: דרישת כספים על בסיס דיווחים כוזבים על שעות עבודה. בפרשת המועצה האזורית לכיש בולטת לחומרה הגשת תוצרי עבודה שבחינתם המעמיקה מלמדת כי העבודה שנעשתה כביכול בפרויקט אינה אלא העתקה של עבודות קודמות שכתב אדם אחר קודם לכן, עוד לפני התקשרותו עם הנאשם תוך השמטה מכוונת של שם הכותב.

248. מאפיין חומרה דומיננטי בשתי הפרשיות מצוי בעומק המרמה ובהיקפה. בפרשת לכיש, בפשטות, הנאשם רימה את המועצה בכל היבט אפשרי של הדיווח. היקף שעות העבודה שעליו דיווח לא היה נכון. בשתי הפרשיות רעיית הנאשם לא עבדה ואף-על-פי-כן דיווח הנאשם על שעות עבודה שלה. משנה חומרה יש לראות בפרשת לכיש, בעובדה שהנאשם ניצל ניצול מחפיר את האמון הכמעט עיוור שנתנו בו אנשי המועצה, לאחר שהוצג להם כיועץ של משרד התיירות, ובעקבות ההמלצה עליו כאיש מקצוע וכמי שיוכל לקדם בצורה הטובה ביותר את התיירות בתחומי המועצה. יחסי האמון המיוחדים בין הנאשם ובין המועצה מצאו את ביטויים מפורשות בהתקשרות איתו באופן אישי, כפי שנקבע בהכרעת הדין.

249. שיקול נוסף לחומרה הוא שווייה הכספי של המרמה בפרשת לכיש. הסכום הלא מבוטל של 99,450 ₪.

250. בפרשת החטיבה להתיישבות, מקור הקושי לקבוע את שיעור התשלומים העודפים שקיבל הנאשם במרמה, כל כולו, בהתנהגותו הערמומית והפתלתלה של הנאשם, שבכוונת מכוון ובתחכום אופייני ערך את הדוחות בעמימות ובערפול, באופן שמנע כל אפשרות של בדיקת אמינותם. בחינת הדוחות מלמדת שהם נערכו באופן שיטתי בדרך שסיכלה את היכולת לדעת באיזה מועד בדיוק נעשו מרבית הפעולות, בידי מי וכמה שעות השקיע, כביכול, כל אחד מהיועצים בעבודה. עם זאת, אין ספק שהמרמה נוגעת לחלק משמעותי של העבודה, שכן בתיה נזכרת ב-34 מתוך 45 שורות דיווח, דהיינו בכ-75 אחוזים מהדיווח מופיע אדם שהוכח כי לא עבד כלל בפרויקט, וששמו אף לא נכלל ברשימת היועצים שהוגשה לחטיבה. אם בכך לא די, הנאשם ההין לדווח על שעות העבודה הכוזבות הרבות של רעייתו תחת הסיווג "יועץ 1", כדי לזכות בתשלום המוגדל, הגם שהיא לא עמדה בתנאים הנדרשים לכך. חלקה הגדול של בתיה. שלא היו לה יד ורגל בפרויקט, והדרישה לתגמול על פי תעריף מוגדל – שהובילה לתשלום בסכום כולל של כ-450 אלף ₪ – מובילים למסקנה שהיקף המרמה רחב, גם אם שיעורו המדויק לא הוברר.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

251. חומרה יתרה מצאתי בתכנון המוקדם של מעשי הנאשם, הבולטת במיוחד בפרשת החטיבה להתיישבות. כאשר נדרש הנאשם בשלבים המוקדמים לפרט את שמותיהם של "יועץ 1" ו"יועץ 2" שיעבדו במיזם ולפרט את ניסיונם, את השכלתם ואת כישוריהם, הוא נמנע בכוונה מדיווח על אשתו, כ"יועץ 1" או כ"יועץ 2", מאחר שידע כי אינה עומדת בתנאים הדרושים. עובדה זו, כפי שצוין, לא הפריעה לו לדווח עליה בכ-75% משורות הדיווח כדי לזכות בתשלום לפי התעריף המוגדל.

252. זווית נוספת שלא ניתן להתעלם ממנה היא פגיעת הנאשם בקופה הציבורית, הבולטת במיוחד בפרשת המועצה האזורית לכיש, בהיותה רשות מקומית שממנה קיבל הנאשם כספים במרמה. קשה להתעלם מהעובדה שהנאשם דרש וקיבל סכום של כמעט 100,000 ₪ תמורת עבודה ממוחזרת ומועתקת, כמעט מילה במילה, שהוא או מי מצוותו, לא תרם לה דבר. קרוב לוודאי שהיה אפשר להשקיע כספים אלה בשירותים שתועלתם לציבור רבה יותר מ"ניפוח" ארכיון המועצה בעותקים נוספים של עבודות שכבר מצויות ברשותה.

טענות הצדדים בהתייחס למתחם הענישה ההולם באירוע

253. ב"כ המאשימה עתרה להעמיד את מתחם הענישה בגין כל אחת מהפרשות באירוע זה על 12-18 חודשי מאסר.

הסניגור עתר לקבוע שמתחם הענישה בגין מעשי העבירה המפורטים באירוע זה נע בין הסדר מותנה הצופה פני עתיד לבין מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

מדיניות הענישה הנוהגת

254. בחינת הפסיקה הנוהגת, לרבות פסקי הדין שהגישו ב"כ הצדדים, מעלה קושי באיתור מקרים המזכירים את עניינו של הנאשם, על מאפייני החומרה הייחודיים בו. ראו, למשל: ת"פ (מחוזי י-ם) 55406-11-15 **מדינת ישראל נ' אשורי** (13.05.2020); ע"פ (מרכז) 2139-11-07 **דהאן נ' מדינת ישראל** (17.12.2008). מקרים אלה חמורים משמעותית פחות מעניינו של הנאשם, שניצל את אמון שניתן לו על ידי גופי ציבוריים, שראו בו כמומחה בקיא (ומקושר) באופן שאפשר לנאשם להתעשר שלא כדין על חשבון הקופה הציבורית.

255. לאור כל האמור לעיל, בשים לב לערכים החברתיים המוגנים ולעוצמת הפגיעה בהם, תוך מתן משקל למכלול נסיבות האירוע, אני קובע כי מתחם העונש ההולם באירוע זה נע בין 4 ל-10 חודשי מאסר.

אירוע חמישי בעניינו של הנאשם: איומים על קצין משטרה (אישום 12)

256. הנאשם הורשע בעבירה של איומים בכך שבתום דיון בבית משפט השלום בנושא תפיסה זמנית של רכשו, איים על הקצין שייצג את משטרת ישראל בדיון: "אתה טענת דברים לא נכונים היום"; "אתה תשלם על זה ביוקר, אני סימנתי אותך". כך איים הנאשם הואיל והתאכזב מתוצאות הדיון, על רקע טרונייתו כלפי הקצין על כך שבדיון ייחס לו, להבנת הנאשם שלא בצדק, קבלת כספים שלא כדין מחברת ביטוח.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

257. נסיבות החומרה המאפיינות אירוע זה, הורגן בעזות המצח הנדרשת להשמעת איום כזה בין כתליו של בית המשפט מייד לאחר דיון. החומרה מתחדדת נוכח פערי הכוחות בין הנאשם, שבאותה עת נשא בתפקיד בכיר בשירות הציבורי, מנכ"ל משרד ממשלתי, ונהנה ממערכות קשרים חזקות עם דמויות מפתח בחברה הישראלית, ובין המאויס, קצין משטרה בדרגה זוטרה יחסית, שהיה מודע היטב לפערים אלה. לחובת הנאשם יש לזקוף את מידת הפגיעה בערכים המוגנים בעבירת האיומים בנסיבות אלה, אם כי לא ברף הגבוה שלה.

258. ב"כ המאשימה עתרה להעמיד את מתחם הענישה בגין אירוע זה על 3-5 חודשי מאסר, לצד תשלום פיצויים לנפגע העבירה.
הסניגור עתר לקבוע שמתחם הענישה נע בין אי הרשעה למאסר מותנה.

259. לאחר שבחנתי את מדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות דומות (ראו, למשל: ע"פ (מחוזי חי')-41368-05-10 **מדינת ישראל נ' נידאל** (13.01.2011); ע"פ (מחוזי מרכז) 4434-07-13 **ברזק נ' מדינת ישראל** (13.10.2013)) בשים לב לערכים החברתיים המוגנים ולעוצמת הפגיעה בהם, תוך מתן משקל למכלול נסיבות האירוע, אני קובע כי מתחם העונש ההולם באירוע זה נע בין מאסר מותנה ל-4 חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות.

260. בשים לב לנסיבות האירוע, כפי שתואר בהרחבה בהכרעת הדין, ובשים לב לעדות קצין המשטרה כי סובייקטיבית לא חש מאויס, לא מצאתי שיש מקום לפסוק פיצויים באירוע זה.

גזירת העונש בתוך המתחם

261. בעת גזירת הדין מחובתו של בית המשפט לשוות לנגד עינינו, לצד חומרת העבירות, את מכלול נתוניו של כל נאשם לרבות נסיבותיו האישיות. לשם כך יפורט להלן בתמצית הרקע של כל אחד מהנאשמים, שעיקרו תואר בהכרעת הדין.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות – הנאשמת

רקע ביוגרפי

262. הנאשמת נולדה באוקראינה בשנת 1955, וכשמלאו לה ח"י שנים עלתה לישראל עם הוריה ואחיה. כפי שהעידה, הנאשמת היא בת למשפחה ציונית שעלתה ארצה אחרי מלחמת יום כיפור מטעמים של אהבת הארץ. עם עלייתה התגוררה הנאשמת בקיבוץ גן שמואל ונרשמה לבית הספר לאחיות בבית החולים בילינסון. תוך כדי לימודיה נישאה הנאשמת ולבני הזוג נולדו שלושה ילדים, כיום בגירים. ב-1981 הצטרפו השניים לגרעין המיישב של ניל"י, היישוב שבו הם מתגוררים גם כיום.

רקע תעסוקתי

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

263. בשנות השמונים של המאה הקודמת עבדה הנאשמת בקופת חולים בשומרון. בד בבד נרתמה לפעילות חברתית והתנדבה לנהוג באמבולנס במטה בנימין. הנאשמת התפקדה למפלגת הליכוד, ובשנת 1988 החלה למלא תפקידים שונים במועצה: מזכירת היישוב ניל"י, המנהלת האדמיניסטרטיבית של מתנ"ס בנימין ורכזת פרויקטים מיוחדים בחברה לפיתוח מטה בנימין. ב-1998 מונתה הנאשמת לנהל מיזם של פיתוח התיישבות בחברה. בינתיים השלימה תואר ראשון ותואר שני במנהל עסקים.

הצטרפות הנאשמת למפלגת ישראל ביתנו

264. בחודש יוני 2001 אירע בתל-אביב פיגוע שרבים מהנפגעים בו היו בני העלייה מברית המועצות לשעבר. המאורע הוביל את הנאשמת ושותפה ליסוד עמותה, ששמה לה למטרה לגייס כספים לטובת הנפגעים ומשפחותיהם. בגיוס הכספים היה מעורב גם אביגדור ליברמן, יושב ראש מפלגת ישראל ביתנו, וכך הכירה אותו הנאשמת. בהמשך, לבקשת ליברמן, שימשה הנאשמת מנהלת יום הבחירות לכנסת במטה האיחוד הלאומי, שבו הייתה המפלגה חברה אז. ב-2003 מונתה הנאשמת למנהלת הכללית של ישראל ביתנו. בתפקידה זה ניהלה את מוסדות המפלגה בהמשך, נבחרה הנאשמת מטעם המפלגה לכנסת, שבה כיהנה שש שנים והמשיכה לנהל את המפלגה כמזכירה כללית. החל מחודש מרץ 2013, ועד לפרישתה מהחיים הפוליטיים עקב פרוץ הפרשה, כיהנה הנאשמת כסגנית שר הפנים, חברת כנסת ומזכ"לית המפלגה.

פעילותה הפרלמנטרית של הנאשמת

265. הנאשמת העידה באריכות, בשלב הבאת הראיות, על אודות פעילותה הפרלמנטרית, שכללה, בין היתר, את תרומתה לטיפול בהתמכרות לסמים בקרב עולים חדשים ובכלל; על חברותה בוועדת הכספים של הכנסת, במסגרתה הקימה תת ועדה בנושא ביטוח ושוק ההון, שהובילה להנגשת מבנה הדו"ח לעמית ולפיתוח תוכנה המסייעת לציבור לעקוב אחר חסכוניותו, המוכרת בשם הר הכסף; על מאבקה המוצלח – בעקבות פניית איגוד האחיות אליה – במניעת העלאת גיל הפרישה לנשים; על מעורבותה בחקיקת חוק למשפחות נפגעי טרור, המקנה למשפחות נפגעי פעולות האיבה את הזכות להשתתף באירועי יום הזיכרון; ועל חקיקת חוק אימהות חד הוריות, שנתן להן זכות להמשיך ולקבל קצבה אף אם נסעו לחו"ל.

מעמד הנאשמת במפלגה

266. הנאשמת העידה על קיומו של קשר חזק, המבוסס על אמון, בינה לבין יושב ראש המפלגה, עמו עבדה בצמידות, וממנו קיבלה יד חופשית ליוזמות ולפעולות משלה. על מעמדה הבכיר של הנאשמת במפלגת ישראל ביתנו, ניתן ללמוד גם מעדויותיהם של השר לשעבר, יאיר שמיר, והיועץ הבכיר, מר שרון שלום.

שיקולים בתוך מתחם העונש ההולם

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

גיל הנאשמת

267. יינתן משקל הולם לקולה לגילה של הנאשמת, כיום כבת 66, ולפגיעת העונש – ובמיוחד רכיב המאסר – בנאשמת נוכח גילה. בית המשפט הופנה לעניין צבי בר, שבו הפחית בית המשפט העליון את עונשו של ראש עיריית רמת גן לשעבר מ-55 חודשי מאסר שנגזרו עליו בבית המשפט המחוזי לשלוש שנות מאסר, מפאת גילו. יוטעם שכשנה לפני ההכרעה בערעור הגיע צבי בר לגבורות. בעניינה של הנאשמת אין מדובר בגיל מופלג.

תרומת הנאשמת לחברה

268. נקודות ציון מרכזיות בחיי הנאשמת פורטו בהרחבה לעיל.
ב"כ המאשימה ציין בהגינותו בטיעונו לעונש את נקודות הזכות העומדות לנאשמת, ובמיוחד את העובדה שעזבה כנערה את ארץ הולדתה ועלתה ארצה מטעמי ציונות, עבדה קשה לפרנסתה והגיעה לתפקידים בכירים בפוליטיקה הישראלית, במסגרתם סייעה רבות לקידום העלייה והקליטה של עולים חדשים ולהתיישבות בארץ ישראל. תרומת הנאשמת לחברה – כפי שפורט לעיל, וכפי שתואר בשורת מכתבים שהגישה הנאשמת, בהם מכתבי יו"ר הכנסת ה-17, דליה איציק ומכתב שר הביטחון והרמטכ"ל לשעבר, שאול מופז – ראויה להישקל לזכותה, וכך יעשה.

פגיעת העונש במשפחתה של הנאשמת

269. לא ניתן להתעלם ממקומה המרכזי של הנאשמת בקרב בני משפחתה, ומהפגיעה שתיגרם להם כתוצאה מהעונש שייגזר עליה, כפי שעלה, בין היתר, ממכתב בתה מיטל קירשנבאום. לפיכך, יינתן משקל הולם לקולה אף לשיקול זה.

הנזקים שנגרמו לנאשמת כתוצאה מביצוע העבירה ומהרשעתה

270. אין ספק שכתוצאה מהסתבכות הנאשמת במעשים בהם הורשעה היא נפלה "מאיגרא רמא לבירא עמיקתא". אמנם לא ניתן להתעלם מכך שאין לנאשמת אלא להלין על עצמה. עם זאת, עדיין לא ניתן להתעלם מהנזקים שנגרמו לה, כפי שהיטיב סניגורה לתאר, ובעיקר אובדן התפקיד והמשרה, הפגיעה הכלכלית בפרנסה, עלויות המשפט, הפרסומים בתקשורת, ההוקעה הציבורית והאישית, והקלון הכרוכים בעבירות בהן הורשעה.

בגזירת הדין יינתן משקל הולם לקולה אף לנימוק זה.

271. נתתי דעתי לטענת הסניגור לפיו צפוי לנאשמת קושי ייחודי בריצוי מאסרה, בהשוואה לגברים עברייני צווארון לבן, בשל היותה אישה. זאת, בשל תנאי הכליאה של נשים בישראל, והיעדר הפרדה בין אסירות בעלות מאפייני עבריינות שונים. משקל מסוים בגזירת העונש יינתן אף להיבט זה, בשים לב להלכה לפיה בעבירות מהסוג שבו הורשעה הנאשמת יינתן משקל הבכורה לשיקולי הרתעה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם.

עברה הנקי של הנאשמת

272. יינתן משקל לקולה לעברה הנקי של הנאשמת. עם זאת, הלכה היא שבעבירות שבהן הורשעה הנאשמת יש ליתן משקל מוגבל להיעדר עבר פלילי, שכן מטבע הדברים, מרבית הנאשמים בעבירות

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

שחיתות ציבורית הם עובדי ציבור, שהם בהכרח אנשים נורמטיביים ולרוב נעדרי עבר פלילי, שאלמלא כך לא יכלו לכהן בתפקיד ציבורי (ע"פ 267/13 מדינת ישראל נ' לוי (23.6.2013) פסקאות 18-17).

חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות

273. ינתן משקל הולם לקולה לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ועד למתן גזר הדין. זאת, מבלי להתעלם מהיבטי המורכבות בפרשה והאתגרים הכרוכים בכך.

שיתוף הפעולה של הנאשמת בניהול ההליך המשפטי ביעילות מצד אחד, ואי-נטילת אחריות על מעשיה מן הצד השני

274. יש לציין לטובה כי הנאשמת, באמצעות באי כוחה, ניהלה את המשפט באופן ענייני והוגן – לא ניהלה חקירות סרק, לא בקשה לדחות דיונים, וסייעה לבית המשפט בהתנהלותה בעשיית משפט. מושכלת יסוד היא שזכותה המלאה של הנאשמת לכפור באשמה ולנהל משפטה, וכי הדבר לא ייזקף לחובתה. עם זאת, במצב דברים זה, וודאי שהנאשמת אינה זכאית ליהנות מההקלה לה זכאי נאשם שהודה ונטל אחריות על מעשיו. הקלה זו מוצדקת לא רק משום החיסכון בזמן שיפוטי ובמשאבי התביעה, אלא בעיקר בשל המשמעות הציבורית ובמיוחד בעבירות מסוג זה, של נטילת אחריות שגלומה בה אף הבעת חרטה. זאת, במיוחד בעבירות שבהן הורשעה הנאשמת.

הרתעה

275. יוטעם כי בעבירות כלכליות, יש מקום ליתן משקל הולם, במסגרת מתחם הענישה, להרתעת הרבים (ע"פ 677/14 דנקנר נ' מדינת ישראל (17.7.2014), פסקה ל"ח).

מסקנה

276. בשים לב למכלול השיקולים שפורטו, יקבע עונשה של הנאשמת בתוך מתחם הענישה במחצית המתחם.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות – הנאשם

רקע ביוגרפי

277. הנאשם, יליד 1950, נשוי מזה כ-47 שנים לרעייתו, בתיה כהן. הנאשם שירת בצבא ההגנה לישראל כ-24 שנים. הנאשם שירת כקצין אג"ם בסיירת מטכ"ל וכמפקד יחידת "669". בהמשך שירת הנאשם בחיל האוויר, שם שימש קצין ביטחון שדה, ובהמשך ראש ענף ארגון, מפקד טייסת מבצעית ומפקד כנף. במהלך שירותו הצבאי השלים הנאשם שני תארים אקדמיים. הנאשם השתחרר מצה"ל בשנת 1992 בדרגת אלוף משנה.

278. עם שחרורו מצה"ל הקים הנאשם שתי חברות שהתמחו בשוק ההון. בשנת 2002 נפל הנאשם למשכב והיה מאושפז כארבעה חודשים. כששב לאיתנו, הסב הנאשם את פעילותו העסקית לשירותי ייעוץ לגופים שונים במשק. מעדות הנאשם טרם הכרעת הדין, עולה שהחל משנת 2002

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

ועד לשנת 2013 ייעץ לכ-140 גופים שונים במשק, וביניהם: בנק ישראל; המפקח על הבנקים; אגף החשב הכללי באוצר; משרד הביטחון; התעשייה האווירית; רשות המיסים; אלתא; פרטנר; אוראקל ישראל ועוד (ראו גם נ/200). בשנת 2013 מונה הנאשם למשרת מנכ"ל משרד החקלאות.

279. הנאשם העיד כי היה ממקימי עמותת עולים ומצליחים שטיפלה בקשיי קליטה של עולים חדשים; שימש חבר הנהלה וראש ועדת הכספים בעמותת מסדר דורשי טוב של יוצאי סירת מטכ"ל; וכן שימש חבר מועצת מכבים-רעות במשך כ-5 שנים.

לדברי הנאשם, היה ממקימי מפלגת ישראל ביתנו, התמודד מטעמה לכנסת, והיה פעיל מאד במפלגה משנת 1999 ועד שנפל למשכב בשנת 2002. לאחר שהחלים, נטל חלק מצומצם יותר בפעילות המפלגה, בהתנדבות.

מעדות הנאשם עולה שלמרות שצמצם את היקף הזמן שהקדיש למפלגה, נשא בתפקידים משמעותיים וכבדי משקל במפלגה. לדוגמה, הנאשם היה אחראי על המתנדבים במערכות הבחירות לכנסת; בשנת 2006 היה שותף להכנת המצע המדיני-ביטחוני של המפלגה; ובשנת 2011 סייע בהכנת התכנית הכלכלית של המפלגה.

הנאשם העיד שהיה מקורב לגורמים במפלגת ישראל ביתנו לאורך השנים. לדבריו, קשר "קשר אמיץ" עם יושב ראש המפלגה, עמו חלק עמדות פוליטיות, מדיניות וכלכליות. בנוסף, הנאשם היה מקורב לגורמים נוספים במפלגה, ובהם שר התיירות לשעבר מטעם המפלגה סטס מיסז'ניקוב, וכן לנאשמת.

שיקולים בתוך מתחם העונש ההולם

גיל הנאשם

280. יש ליתן משקל הולם לקולה לגילו של הנאשם, 71 שנים, ולפגיעת העונש בו, לאור גילו. לעניין מידת ההתחשבות בטעם זה, יינתן משקל להקלה מטעמי גיל, כפי שנקבע בפרשת צבי בר, בשינויים המחויבים מכך שבעניינו של הנאשם אין מדובר בגיל מופלג.

תרומת הנאשם לחברה

281. לא ניתן להתעלם מתרומת הנאשם לביטחון המדינה ולשיפור ההליכים ביחידות בהן שירת, במסגרת שירות צבאי ארוך שנים, וכן מפעילותו הציבורית במשרד החקלאות, כפי שעלה מעדויות המרשימות של שורת עדי האופי שהעידו לטובת הנאשם. לטעם זה יינתן משקל משמעותי לקולה בכף הזכות של הנאשם.

פגיעת העונש במשפחת הנאשם

282. עוד יינתן משקל הולם לקולה לנוק שייגרם למשפחת הנאשם – עמוד התווך במשפחתו, והמשענת העיקרית של רעייתו – כתוצאה מהעונש שייגזר עליו, ובעיקר הנוק שייגרם לרעייתו, לאור מצבה הרפואי וגילה, כפי שעולה, בין היתר, מעדויות ילדיהם, שניכר שיצאו מהלב.

הנזקים שנגרמו לנאשם כתוצאה מביצוע העבירות והרשעתו

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

283. אין חולק שתיאור הנזקים שנגרמו לנאשם, כתוצאה ממעשיו והרשעתו, ותיאורו, בפיו, כמי "שנפל מאיגרא רמה לבירה עמיקתא" – הן במישור החברתי, והן במישור הכלכלי – מדויק, ומצדיק התחשבות הולמת לקולה.

עברו הנקי של הנאשם

284. יש ליתן משקל הולם לקולה לעברו הנקי של הנאשם, על רקע גילו.

חלוף הזמן מביצוע העבירות

285. עוד יינתן משקל הולם לקולה לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ועד מתן גזר הדין.

מצבו הבריאותי של הנאשם

286. יינתן משקל הולם לקולה אף למצבו הבריאותי של הנאשם ונכותו כפי שעולה מהמסמכים הרפואיים שהוגשו לבית המשפט (נ/302).

ניהול ההליך

287. אף בעניינו של הנאשם, יש לציין לטובה כי ניהל, באמצעות באי כוחו, את ההליך באופן ענייני והוגן, לא ביקש לדחות דיונים, ויתר על זימון עדים לא חיוניים, וסייע לבית המשפט בעשיית משפט. כידוע, זכותו המלאה של הנאשם לכפור ולנהל את משפטו, עם זאת, הנאשם אינו זכאי להקלה שלה זכאי נאשם המודה ונוטל אחריות על מעשיו.

הרתעה

288. כאמור, בעבירות כלכליות, יש מקום ליתן משקל הולם, במסגרת מתחם הענישה, להרתעת הרבים.

מסקנה

289. בשים לב למכלול השיקולים שפורטו, יקבע עונשו של הנאשם בתוך מתחם הענישה למטה ממוחצית המתחם.

חילוט

טענות המאשימה

290. המאשימה עתרה כי בנוסף לעונשים שייגזרו על הנאשמים, יחולט רכושם בהתאם לסמכות בית המשפט הקבועה בסעיף 21(א) לחוק איסור הלבנת הון.

291. בסיכומיה הדגישה המאשימה את תכלית האיסורים הפליליים בעבירות הלבנת ההון ובעיקר מניעת האפשרות של שימוש בפירות העבירה וכן מניעת כניסת כספים שמקורם בעבירה, לתוך הפעילות הפיננסית העסקית הלגיטימית. שכן, האיסור על הלבנת הון נועד לשמר את תקינותה של המערכת הפיננסית, תוך יצירת תמריץ שלילי לביצוע עבירות כלכליות באמצעות שלילת יסוד הרווח הטמון בהן.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

292. ביחס לנאשמת נטען כי שווי הרכוש האסור, עומד על סכום כולל של 2,010,000 ₪ אותו יש לחלט (אישום ראשון סכום של 76,700 ₪; אישום שני סכום של 161,762 ₪; אישום שלישי סכום של 932,200 ₪; אישום רביעי סכום של 265,482 ₪; אישום חמישי סכום של 236,000 ₪; אישום שישי סכום של 295,300 ₪; אישום שביעי סכום של 15,000 ₪; אישום שמיני סכום של 27,850 ₪; ראו פרוטוקול, בעמ' 7086-7091).

293. ביחס לנאשם נטען כי שווי הרכוש האסור, עומד על סכום כולל של 1,160,650 ₪ אותו יש לחלט מתוך הסכום התפוס. זאת, בין היתר, באמצעות מימוש דירת המגורים של הנאשם ורעייתו. ב"כ המאשימה הפנה לכך שבהסכמה נתפס רכוש הנאשם בסך 900,000 ₪ ולאחר ערר בבית המשפט העליון הוחלט על חלופות תפיסה כדלקמן, הותרת סכום תפוס של 85,000 ₪ בחשבון בנק משותף של הנאשם ורעייתו וכן דירת מגורים ששוויה מוערך במעט פחות מ-5 מיליון ₪. הנאשם הסכים – רעייתו ושני ילדיו אישרו בחתימתם – שאין להם טענות ביחס למימוש בית המגורים. עוד התייחס ב"כ המאשימה לגמלת הפנסיה התקציבית של הנאשם ממשד הביטחון, בסך של 24,552 ₪ לחודש, לפי סעיף 61 לחוק שירות הקבע בצה"ל גמלאות (להלן: "חוק שירות הקבע") צפויה גמלת הפנסיה להישלל ממנו, ככל שיוטל עליו עונש מאסר לריצוי בפועל העולה על 3 חודשים, ולמשך תקופת מאסרו. עם זאת טען ב"כ המאשימה כי לפי סעיף 65 לחוק שירות הקבע, רשאית רעיית הנאשם להגיש בקשה לגמלת חסד, ורשויות הצבא יכולות לאשר את תשלום הגמלה.

294. ב"כ המאשימה טען כי ההצדקה לחלט סכום של מיליון ₪ מהנאשם במסגרת האישום השמיני (פרשת איגוד הכדורסל) – המהווה את עיקר הסכום שהמאשימה מבקשת לחלט – מצויה בסעיף 21(א)(1) לחוק איסור הלבנת הון, שמכוחו ניתן לחלט את מלוא הסכום שאפשר את ביצוע העבירה. על פי הטענה, הוראה זו מתיישבת עם התכלית ההרתעתית של החוק לאיסור הלבנת הון, מאחר שהוראת החילוט נוגעת לליבת העבירה, אף אם ביצועה לא הניב לעברייני כל רווח. עוד הפנה ב"כ המאשימה לפסיקה שהכירה בכך שלחילוט יש גם תכלית מעין עונשית שהמסר הגלום בה הוא שהסיכון שהעברייני נוטל על עצמו לא מתמצה רק בשלילת הפירות שהפיק מביצוע העבירה, אלא גם מפגיעה כלכלית בעקבות ביצועה.

295. ב"כ המאשימה הדגיש כי בהתאם לסעיף 21(א) לחוק איסור הלבנת הון, ברירת המחדל בהרשעה לפי סעיף 3 או 4 לחוק זה, היא חילוט מלוא סכום העבירה כאשר חריגה ממנו מחייבת נימוקים מיוחדים שיפורטו. עוד התייחס ב"כ המאשימה לכך שהלכה היא כי לא ניתן להפחית מסכום הרכוש האסור שבו בוצעו עבירות הלבנת הון, הוצאות שבהן נשא העברייני, גם אם מדובר בהוצאות לגיטימיות, ובכלל זה חבות מס.

296. ב"כ המאשימה ביקש להתייחס להבדל שבין הקנס לחילוט, בעוד הקנס מכה את העברייני בכיסו בשל הפרת הדין, חילוט נוטל מן הנדון רכוש שהושג בעבירה, ללא קשר לערכו ולשיעורו כרכוש שאינו שייך לו, אלא מוחזק על ידיו שלא כדין. זאת ועוד, קנס ניתן להמירו חלף מאסר ואילו חילוט לא ניתן להמיר במאסר ובפועל מקנה את הרכוש פשוטו כמשמעו לציבור.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

טענות הנאשמת

297. ב"כ הנאשמת ביקש להפחית את סכום החילוט מטעמים מיוחדים, בהתאם לסעיף 21(א) לחוק איסור הלבנת הון, ולהעמידו על סך 570,000 ₪, שהוא הסכום שבפועל הועבר לכיסה הפרטי. הטעם המיוחד שציינה הנאשמת הוא היעדר אמצעי מחיה סבירים למשפחתה, שכן היא ובעלה צפויים להמשיך להתקיים מהכספים האמורים.

298. לטענת ב"כ הנאשמת, עתירת המאשימה לחילוט מלוא סכום העבירות, העומד על סך כ-2 מיליון ₪, אינה מתחשבת בכך שחלק מהסכום הועבר לצדדים שלישיים; לכך ששולמו מיסים בגין כספים אלה; וכי המאשימה נמנעה מחילוט הכספים האמורים מהצדדים השלישיים. עוד הוסיף ב"כ הנאשמת כי הכסף והרכוש שנתפסו אינם עולים כדי פירות העבירה.

299. בנוסף ביקש ב"כ הנאשמת להתחשב בכך שנגד הנאשמת תלוי ועומד תיק מס נרחב במישור האזרחי.

300. ב"כ הנאשמת ביקש לראות את הענישה הכספית כמכלול, שכן הכספים מגיעים מאותו מקור, ולכן יש לאזן בין החילוט לקנס, ובפרט שמבחינת העברייני אין הבדל ממשי בין שלילת הכספים בגין קנס או חילוט – שניהם פוגעים בכיסו.

טענות הנאשם

301. ב"כ הנאשם ביקש להסתפק בחילוט בסך 98,600 ₪, שהוא הסכום שהתקבל במסגרת עבירת שוחד ההנעה באישום השמיני (פרשת איגוד הכדורסל), ולהימנע מחילוט סך מיליון ₪, שהוא סך שווי העבירה. לטענת ב"כ הנאשם בקשת החילוט עבור המיליון ₪ אינה במקומה מאחר והמאשימה נמנעה מלדרוש את הכספים הללו ממי שנהנה מפירות העבירה, קרי, איגוד הכדורסל ומכון וינגייט שאף לא הועמדו לדין בגין חלקם. עוד הוסיף ב"כ הנאשם כי בכל הפרשה לא התבקש אף נותן או מקבל שוחד להשיב את שווי העבירה.

302. ב"כ הנאשם טען כי ההסכמות למשכון בית המגורים של הנאשם, ניתנו על בסיס אמונת הנאשם כי הוא בר פירעון וזכאי לפנסיה הצבאית שלו. לאור אפשרות שלילת זכאותו לפנסיה הצבאית, אם יוטל עליו מאסר בפועל, מעבר ל-3 חודשים, ביקש הנאשם להסתפק בחילוט 98,600 ₪ ולאפשר לו ולרעייתו אמצעי מחיה סבירים, שכן הקנס והחילוט יחד יובילו את הנאשם למצב קיצון, מבחינה כלכלית.

דין והכרעה

303. סעיף 21(א) לחוק איסור הלבנת הון, קובע כדלקמן:

"21(א) הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים 3 או 4, יצווה בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי נוסף על כל עונש יחולת רכוש מתוך רכושו של הנידון בשווי של רכוש שהוא –

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

- (1) רכוש שנעברה בו העבירה, וכן רכוש ששימש לביצוע העבירה, שאיפשר את ביצועה או שיועד לכך;
- (2) רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך.
- (ב) לענין סעיף זה, 'רכושו של הנידון' – כל רכוש שנמצא בחזקתו, בשליטתו או בחשבונו."

304. סעיף זה קובע את כלל החילוט במקרה של הרשעה בעבירה לפי סעיף 3 או 4 לחוק איסור הלבנת הון וכן החריג לכלל. הכלל הוא שבית המשפט יורה על חילוט רכוש של אדם שהורשע בעבירות כאמור בשווי הרכוש "שנעברה בו העבירה" או "שהושג, במישרין או בעקיפין כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך". החריג לכלל מצוי בסעיף 21(א) לחוק איסור הלבנת הון, הקובע כי "זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט".

"במקרה של הרשעה לפי סעיפים 3 או 4 לחוק 'יצווה בית המשפט' על חילוט הרכוש. החוק קבע אפוא סמכות חילוט, למעשה חובת חילוט, אלא אם סבור בית המשפט כי אין לעשות כן מטעמים מיוחדים" (ע"פ 8312/17 ברהמי נ' מדינת ישראל, פסקה 35 (17.4.2018)).

ביחס לחריג לכלל עמד בית המשפט העליון על כך שאין מדובר ברשימה סגורה:

"אשר לסוגיה השנייה – קיומם של נימוקים מיוחדים להימנע מחילוט חלק או כל הסכום – נקבע כי אין מדובר ברשימה סגורה של מקרים וכי במסגרת השיקולים ניתן לכלול גם עניינים פרטניים הנוגעים לנאשם עצמו ולהליך שננקט בעניינו" (דנ"פ 2168/20 בלוא נ' מדינת ישראל פסקה 4 (17.06.2020) (להלן: "דנ"פ בלוא")).

305. בית המשפט העליון עמד בהרחבה על שתי התכליות המרכזיות העומדות ביסוד הסדר החילוט בחוק איסור הלבנת הון. התכלית הראשונה היא תכלית הרתעתית, שעניינה פגיעה בתמריץ הכלכלי של העברין לבצע את עבירת המקור. התכלית השנייה היא תכלית קניינית, לפיה החילוט נועד להוציא את בלעו של הגזלן מפיו:

"תכלית נוספת שמשרת החילוט היא בעלת אופי קנייני עליו עמדה הפסיקה בתארה את מהות החילוט כ'הוצאת בלעו של גזלן מפיו' [...] לאמור, אין מדובר בפגיעה בכיסו של העברין המורשע (כפי שקורה כאשר הוא נקנס בגזר הדין), אלא מטרת החילוט להוציא מידיו של העברין רכוש שאינו שייך לו ואינו מוחזק על ידו כדיו, שכן הושג בעבירה" (בש"פ 6817/07 מדינת ישראל נ' סיטבון, פסקה 35 (31.10.2007)).

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

306. לצד האמור התייחסה הפסיקה גם לעמדה המייחסת לחילוט תכלית "מעין-עונשית" משום ש"המסר הגלום בו שלפיו העבריינין מסתכן לא רק בשלילת הפירות שהפיק מביצוע העבירה, אלא גם בפגיעה כלכלית בעקבות ביצועה" (ע"פ 6339/18 בלווא נ' מדינת ישראל, פסקה 32 [\(15.1.2020\)](#)).

307. להבחנה בין הקנס לחילוט התייחס בית המשפט העליון:

"אכן, מן ההיבט החשבונאי, אין זה משנה כיצד 'תכונה' נטילת הכספים מרשותם של המערערים; ומבחינתם חד הוא, אם ה'נטילה' כאמור, תהיה בדרך של 'תשלום קנס' או בדרך של 'חילוט'. ברם, מן ההיבט הציבורי יש חשיבות ראשונה במעלה להבחנה בין השניים: קנס – 'מכה' את העברין בכיסו בשל הפרת הדין, בשיעור שקובע החוק והוא משתלם ממשאביו הכספיים הלגיטימיים של הנידון; ואילו חילוט – נוטל מן הנידון רכוש שהושג בעבירת סמים ללא קשר לערכו ולשיעורו, כרכוש שאינו שייך לו אלא מוחזק על ידו שלא כדין" (ע"פ 7475/95 מדינת ישראל נ' בן שטרית, פ"ד נב(2) 385, 410 (1998)).

308. בית המשפט העליון דחה לאחרונה אף בקשה להתחשב בבקשת החילוט בכספים ששולמו בעבור מטרות לגיטימיות, ובכללם חבות מס:

"אשר להוצאות שבהן נשאו המבקשים לשם ביצוע עבודות המכרז ולנטל המס שנוצר בגין תקבולי הזכייה, נקבע כי אין להתחשב בהם כנימוקים מיוחדים להימנעות מחילוט מלוא הרכוש הרלבנטי או חלקו, שכן אין להרחיב את החריגים להוראת החילוט באופן המנוגד לתכליות הסדר החילוט ולשונו" (דנ"פ בלווא, פסקה 4).

מן הכלל אל הפרט

309. מכוח סעיף 21(א)(1) לחוק איסור הלבנת הון רשאי בית המשפט להורות על חילוט מלוא הסכום בעניינם של הנאשמים. ביחס לנאשם, סכום כולל בסך 1,133,400 ₪, וזאת משנקבע בהכרעת הדין כי סך מיליון ₪ שהועברו לאיגוד הכדורסל הם רכוש אסור שאפשר את ביצוע עבירת שוחד ההנעה בה הורשע הנאשם; 98,600 ₪ שהם הכספים שהועברו לנאשם על ידי איגוד הכדורסל ומהווים רכוש אסור שנעשתה בו פעולה ומקורו בעבירת שוחד ההנעה בה הורשע הנאשם; 34,800 ₪ שהם כספי השוחד שהעביר הנאשם לאברורה בהוראת הנאשמת והם רכוש אסור שנעשתה בו פעולה. ביחס לנאשמת, סכום כולל של 2,010,00 ₪ כפי שמפורט בפסקה 292 לעיל.

310. לאחר ששקלתי בכובד ראש את מכלול נסיבות העניין, את טיעוני ב"כ הצדדים, ואת הפסיקה הנוהגת, החלטתי כי בנסיבות העניין קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים הימנעות מחילוט מלוא הרכוש האסור כאמור לעיל כדלקמן:

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

נימוקים משותפים לשני הנאשמים: לצורך הותרת אמצעי מחיה סבירים לנאשמים ולבני משפחתם; בשים לב לרכיבי הענישה האחרים ולצורך לאזן ביניהם תוך מתן משקל הולם למשך המאסר וגובה הקנס.
ביחס לנאשם, הימנעות המאשימה מבקשה לחילוט הרכוש הרלוונטי של מעורבים אחרים שהועמדו לדין בפרשה ונהנו מפירות העבירות ובעיקר קליסקי.
ביחס לנאשמת, העובדה שחלק מהכספים הגיעו לצדדים שלישיים.

גזירת העונש הכולל

311. בסעיף 40 לחוק העונשין, הפורט את שלבי גזירת העונש לאחר העמדת מתחם הענישה, נקבע:

[...] (ב) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים; [...]

(ג) בגזירת העונש לפי סעיף זה, יתחשב בית המשפט, בין השאר, במספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן, וישמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש, ואם גזר עונש מאסר – לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת

312. בדיון לעיל, נקבעו מתחמי הענישה באירועים השונים, כדלקמן:

313. ריכוז מתחמי הענישה בעניינה של הנאשמת

- אירוע ראשון: פרשת החברה לפיתוח השומרון (אישום 3) – 6 עד 8 שנות מאסר;
- אירוע שני: פרשת עזרא (אישום 4) – 4 עד 5 שנות מאסר;
- אירוע שלישי: פרשת איילים (אישום 6) – 5 עד 7 שנות מאסר;
- אירוע רביעי: פרשת מגילות (אישום 5) – 2 עד 4 שנות מאסר;
- אירוע חמישי: פרשת דון טבק (אישום 2) – 2.5 עד 4.5 שנות מאסר;
- אירוע שישי: פרשת המופעים (אישום 1) – 18 עד 30 חודשי מאסר;
- אירוע שביעי: הפרת אמונים בפרשת איגוד הכדורסל (אישום 8, חלק ראשון); ובפרשת איגוד הכדוריד (אישום 9) – 12 עד 18 חודשי מאסר;
- אירוע שמיני: העסקת בנה של הנאשמת על ידי הנאשם (אישום 8 חלק שלישי) – 12 עד 24 חודשי מאסר;
- אירוע תשיעי: פרשת התאחדות היזמים (אישום 7) – 10 עד 20 חודשי מאסר.

314. ריכוז מתחמי הענישה בעניינו של הנאשם

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

- אירוע ראשון: תיווך בשוחד בפרשת איגוד הכדורסל וזיוף מסמכים ושיבוש מהלכי משפט בפרשת איגוד הכדורסל (אישום 8, חלקים – ראשון ושני) – **עד 22** עד **36** חודשי מאסר;
- אירוע שני: מתן שוחד לנאשמת (אישום 2; אישום 8, חלק שלישי) – **עד 12** עד **24** חודשי מאסר;
- אירוע שלישי: ניסיון לתיווך בשוחד בפרשת שילה הקדומה (אישום 10) – **עד 10** עד **20** חודשי מאסר;
- אירוע רביעי: מרמה בשעות עבודה (אישום 11) – **עד 4** עד **10** חודשי מאסר;
- אירוע חמישי: איומים על קצין משטרה (אישום 12) – **בין מאסר מותנה ל-4 חודשי מאסר** שיכול וירוצו בעבודות שירות.

315. בהתאם לאמור, לאחר קביעת מתחמי הענישה, יפנה בית המשפט לגזירת העונש הכולל, בשים לב למספר העבירות, תדירותן וזיקתן, היחס בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם ומשך המאסר אותו צפוי הנאשם לשאת.

הנאשמת: גזירת העונש הכולל

316. הסניגור עמד בטיעוניו על כך שלעתירתה העונשית של המאשימה – 10 עד 12 שנות מאסר – אין אח ורע בענישה הנוהגת בעניינם של נבחרי ציבור שהורשעו בעבירות שוחד. יש טעם בדברים אלה, ואולם, בחינה מעמיקה של שורת האירועים בהם הורשעה הנאשמת, והשוואתם לעניינם של עובדי ציבור אחרים שהורשעו בעבירות דומות, מובילה למסקנה שאין אח ורע אף לעוצמת שחיתות הנאשמת כפי שהיא עולה מהיקף, ריבוי וחומרת מעשיה.

317. הנאשמת הורשעה ב-15 עבירות לקיחת שוחד (כולל ריבוי עבירות), 4 עבירות בקשת שוחד וב-15 עבירות הלבנת הון. העונש המרבי לצד כל אחת מעבירות אלה עומד על 10 שנות מאסר, באופן שהעונש המרבי בגין עבירות השוחד והלבנת ההון בהן הורשעה הנאשמת מצטבר לסכום האסטרונומי של **340 שנות מאסר**. לכך יש להוסיף 3 עבירות מרמה והפרת אמונים ו-6 עבירות מס, שעונש המאסר המצטבר בגינן הוא כ-50 שנות מאסר נוספות.

318. בחינת מתחמי הענישה שנקבעו בעניינה של הנאשמת, לצד הקביעה כי העונש ההולם, בשים לב למאפייניה, יעמוד על מחצית מתחם הענישה, מעלה כי גזירת העונש בכל מתחם ומתחם וצבירת העונשים הייתה מובילה לעונש מצטבר של **30 שנות מאסר**.

319. גזירת עונשה של הנאשמת, בהלימה למידת אשמה, מחייבת הטלת עונש שיהיה בו איזון ראוי בין היקף המעשים וחומרתם; רמת הענישה הנוהגת בעבירות אלה, תוך מתן משקל ראוי לצורך בהחמרה בעקבות תיקון 103 לחוק העונשין במסגרתו הועלה עונש המאסר המירבי בגין עבירת השוחד ל-10 שנות מאסר, ולכך שמן הראוי שהחמרה תעשה באופן הדרגתי ולא בצורה חדה; תוך מתן משקל הולם למצבור נסיבותיה האישיות וכלל שיקולי הקולה בעניינה; ולבסוף, תוך איזון ראוי בין כלל רכיבי הענישה והחילוט.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

320. בהתאם לעיקרון ההלימה יקבע רכיב הקנס על בסיס סכום השוחד שאותו שלשלה הנאשמת לכיסה (כ-570,000 ₪). בשים לב למשך המאסר שייגזר על הנאשמת, ולהיקף החילוט יש מקום להשית קנס מידתי שייתן ביטוי לרכיבי ענישה אלה וליכולתה הכלכלית. מטעמים אלה לא מצאתי לעשות שימוש במלוא הסמכות הקבועה בסעיף 290(א)(2) לחוק העונשין, להשית קנס בגובה של עד פי ארבעה משווי טובת ההנאה, אלא להסתפק במכפלה של כאחד וחצי מגובה טובת ההנאה שקיבלה הנאשמת לכיסה.

הנאשם: גזירת העונש הכולל

321. אף בעניינו של הנאשם יינתן משקל לריבוי העבירות בהן הורשע, מחד גיסא – מתן שוחד; עבירת תיווך בשוחד; ניסיון לתיווך בשוחד; 2 עבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות; 2 עבירות זיוף מסמך בנסיבות מחמירות; 2 עבירות רישום כוזב במסמכי תאגיד; 2 עבירות הלבנת הון; עבירת עשיית פעולה ברכוש אסור; שיבוש מהלכי משפט; ואיומים – ולצורך להתאים את העונש ההולם למידת אשמו של הנאשם.

322. עקרונות האיזון, שפורטו בסעיפים 319-320, בעניינה של הנאשמת, יפים, בשינויים המחויבים, אף בעניינו של הנאשם.

סוף דבר

323. קשה וכואבת היא מלאכת גזירת הדין. קשה היא שבעתיים כשבפני בית המשפט ניצבים אנשי ציבור בעלי עבר מפואר של שירות מסור לטובת הציבור הנאלצים לשלם מחיר כבד בגין מעשיהם, שישליך אף על בני משפחתם. ואולם, לא ניתן להתעלם מבחירת הנאשמים לסטות מדרך הישר.

324. מעשי השחיתות של הנאשמת משקפים פגיעה ברף הגבוה ביותר בערכים מוגנים, בסיסיים ומוסכמים באופן רחב בחברה הישראלית, של יחס שוויוני ומניעת העדפת מקורבים על פני מי שאינם כאלה. לא ניתן להפריז בחומרת התנהגות הנאשמת הממחישה את אחד המאפיינים המקוממים והמסוכנים של שחיתות שלטונית, מצב בו השלטון משרת את עצמו, או קבוצה קטנה של מקורבים ומקבל החלטות משיקולים זרים. בטווח הארוך, נזקיה של התנהגות כזו הם הרס השירות הציבורי, שחיקת כיבוד שלטון החוק ופגיעה קשה בסולידריות החברתית.

325. בנסיבות אלה, עם כל הכאב והקושי האנושי הכרוכים בכך, העדפת אינטרס ההרתעה בתוך מתחם הענישה, על פני נסיבותיה האישיות של הנאשמת, באמצעות ענישה חמורה והולמת, אינו רק מוצדק אלא הכרחי וחיוני להמשך קיומה של חברה מתוקנת וחפצת חיים. יחס סלחני עלול לשדר מסר שבית המשפט מוכן "לעגל פינות" ככל שמדובר בטוהר המידות של נבחרי ציבור. ההפך הוא הנכון, מחובת בית המשפט לתרום את חלקו למלחמה בשחיתות שלטונית, באמצעות מסר עונשי חד וברור.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

326. יידעו האזרחים שומרי החוק ומשלמי המיסים שכספם אינו הפקר וכי מנהיג, או כל איש ציבור באשר הוא, שיקחה לבבו וישלח ידו בכספי הציבור, לצרכיו, לצרכי משפחתו, לעצמו, למפלגתו, למקורביו, למעמדו, לטובתו, ולתענוגותיו ייענש במלוא חומרת הדין.

327. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים הרלוונטיים, כפי שפורט בהרחבה לעיל, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

הנאשמת

- (א) 10 (עשר) שנות מאסר לריצוי בפועל.
- (ב) 12 חודשי מאסר מותנים למשך 3 שנים מיום שחרורה ממאסר והתנאי הוא שהנאשמת לא תעבור איזו מהעבירות שבהן הורשעה.
- (ג) קנס בסך 900,000 ₪ (תשע מאות אלף ₪) או 300 ימי מאסר תמורתו.
- הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, בסך 90,000 ₪ כל אחד, או 30 ימי מאסר תמורת כל תשלום.
- התשלום הראשון ישולם עד ולא יאוחר מיום 1.1.2022, ויתרת התשלומים תשולם עד ולא יאוחר מ-1 לכל חודש קלנדרי לאחר מכן.
- לא ישולם תשלום במועדו, יועמד הקנס, או יתרתו, לפירעון מלא לאלתר.

הנאשם

- (א) 30 (שלושים) חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי שמונת ימי מעצרו.
- (ב) 12 חודשי מאסר מותנים למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור איזו מהעבירות שבהן הורשע, למעט איומים.
- (ג) 6 חודשי מאסר מותנים למשך שנתיים שלא יעבור עבירה של איומים.
- (ד) קנס בסך 180,000 ₪ (מאה ושמונים אלף ₪) או 90 ימי מאסר תמורתו.
- הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, בסך 18,000 ₪ כל אחד, או 9 ימי מאסר תמורת כל תשלום.
- התשלום הראשון ישולם עד ולא יאוחר מיום 1.1.2022, ויתרת התשלומים תשולם עד ולא יאוחר מ-1 לכל חודש קלנדרי לאחר מכן.
- לא ישולם תשלום במועדו, יועמד הקנס, או יתרתו, לפירעון מלא לאלתר.

חילוט

328. לאור כל האמור לעיל אני מורה כדלקמן:
- א. נאשמת – חילוט בסך 1,000,000 ₪ מכלל הנכסים שנתפסו.
- ב. נאשם – חילוט בסך 250,000 ₪ מכלל הנכסים שנתפסו.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

14 ביולי 2021
ה' באב תשפ"א

ת"פ 16512-08-17 מדינת ישראל
נ' קירשנבאום ואח'

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ה' באב תשפ"א (14 ביולי 2021), במעמד הצדדים.

ירון לוי, שופט